

YOZGAT BAŞÇAVUŞ HAMAMI'NDA RESTORASYON SORUNLARI

CEPHE VE ÜST ÖRTÜ İNCELEMESİ

Yazarlar
REYHAN AKAT
SİNEM TÜRKEKUL

BİDGE Yayınları

**YOZGAT BAŞÇAVUŞ HAMAMI'NDA RESTORASYON
SORUNLARI: CEPHE VE ÜST ÖRTÜ İNCELEMESİ**

Editör: REYHAN AKAT

ISBN: 978-625-372-771-0

1. Baskı

Sayfa Düzeni: Gözde YÜCEL

Yayınlama Tarihi: 2025-06-30

BİDGE Yayınları

Bu eserin bütün hakları saklıdır. Kaynak gösterilerek tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında yayıncının ve editörün yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.

Sertifika No: 71374

Yayın hakları © BİDGE Yayınları

www.bidgeyayinlari.com.tr - bidgeyayinlari@gmail.com

Krc Bilişim Ticaret ve Organizasyon Ltd. Şti.

Güzeltepe Mahallesi Abidin Daver Sokak Sefer Apartmanı No: 7/9 Çankaya /
Ankara

İÇİNDEKİLER

YOZGAT BAŞÇAVUŞ HAMAMI'NDA RESTORASYON SORUNLARI: CEPHE VE ÜST ÖRTÜ İNCELEMESİ	1
<i>REYHAN AKAT, SİNEM TÜRKEKUL</i>	

BÖLÜM 0

YOZGAT BAŞÇAVUŞ HAMAMI'NDA RESTORASYON SORUNLARI: CEPHE VE ÜST ÖRTÜ İNCELEMESİ

1. Doç. Dr. Reyhan AKAT¹

2.Yük.Mimar Sinem TÜRKEKUL²

Bu kitap, Yozgat Bozok Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü'nde tamamlanan ve Mühendislik-Mimarlık Fakültesi, Mimarlık Bölümü – Restorasyon Anabilim Dalı bünyesinde hazırlanan Sinem Türkekul'un “Yozgat Başçavuş Hamamı Restorasyonunun Yapısal Sorunları, Malzeme Bilgisi ve Tipolojik Açıdan İncelenmesi” başlıklı yüksek lisans tezine dayanmaktadır.

Yozgat Başçavuş Hamamı'na ilişkin yürütülen saha çalışmaları kapsamında gerçekleştirilen rölöve, ölçüm ve çizim süreçlerinde sağladıkları destek, izin ve kolaylıklar için Yozgat Belediyesi'ne içten teşekkürlerimizi sunarız.

¹ Doç. Dr. Reyhan AKAT – Yozgat Bozok Üniversitesi, Mühendislik Mimarlık Fakültesi, Mimarlık Bölümü – Restorasyon Anabilim Dalı – reyhan.akat@yobu.edu.tr – ORCID: 0009-0002-0820-8669

² Sinem TÜRKEKUL – Yozgat Yerköy Belediyesi – turkekulsinem@gmail.com – ORCID:0009-0004-9786-9681

Bu kitap, Yozgat Bozok Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü'nde tamamlanan ve Mühendislik-Mimarlık Fakültesi, Mimarlık Bölümü – Restorasyon Anabilim Dalı bünyesinde hazırlanan Sinem Türkekul'un "Yozgat Başçavuş Hamamı Restorasyonunun Yapısal Sorunları, Malzeme Bilgisi ve Tipolojik Açıdan İncelenmesi" başlıklı yüksek lisans tezine dayanmaktadır.

Yozgat Başçavuş Hamamı'na ilişkin yürütülen saha çalışmaları kapsamında gerçekleştirilen rölöve, ölçüm ve çizim süreçlerinde sağladıkları destek, izin ve kolaylıklar için Yozgat Belediyesi'ne içten teşekkürlerimizi sunarız.

İçindekiler

1. GİRİŞ	3
1.1. Osmanlı Dönemi Hamam Mimarisinde Plan Tipolojisi	4
2. Grafik Belgeleme ve Tespit Yöntemi.....	5
2.1. Yöntem.....	5
2.2. Grafik Belgeleme Çizimleri	6
3. Başçavuş Hamamı Tanımlanması-Yapısal Sorunlarının Tespiti	6
3.1. Dış Tanımlama-Hasar Tespiti- Cephe Düzeyinde	6
3.2. Üst Örtü Tanımlama –Hasar Tespiti	16
4. Müdahale Önerileri	42
4.1. Cephe Müdahale Önerileri	42
4.2. Üst Örtü Müdahale Önerileri	47
5. Kaynaklar	64
Ek-1. Yozgat Başçavuş Hamamı Erkekler Bölümü Detayları-Rölöve Ö:1/50	65
Ek-2. Yozgat Başçavuş Hamamı Erkekler Bölümü Detayları-Rölöve Ö:1/50	66
Ek-3. Yozgat Başçavuş Hamamı Erkekler Bölümü Detayları-Rölöve Ö:1/50	67
Ek-4. Yozgat Başçavuş Hamamı Erkekler Bölümü Detayları-Rölöve Ö:1/50	68
Ek-5. Yozgat Başçavuş Hamamı Erkekler-Kadınlar Bölümü Detayları- Rölöve 1/50	69
Ek-6. Yozgat Başçavuş Hamamı Kadınlar Bölümü Detayları-Rölöve Ö:1/50	70
Ek-7. Yozgat Başçavuş Hamamı Kadınlar Bölümü Detayları-Rölöve Ö:1/50	71
Ek-8. Yozgat Başçavuş Hamamı Doğu Cephesi Duvar Detayı-Rölöve Ö:1/50	72
Ek-9. Yozgat Başçavuş Hamamı Dışından Görüntüler- Erkekler Bölümü Giriş	73
Ek-10. Yozgat Başçavuş Hamamı Kadınlar Bölümü Üst Örtü-Duvar	74
Ek-11. Yozgat Başçavuş Hamamı Dışından Görüntüler	75
Ek-12. Yozgat Başçavuş Hamamı Dışından Görüntüler-Külhan Giriş Yönü	76
Ek-13. Yozgat Başçavuş Hamamı Dışından Üst Örtü-Erkekler Bölümü.....	77
Ek-14. Yozgat Başçavuş Hamamı Dışından- Kadınlar Bölümü Giriş Yönü.....	78
Ek-15. Yozgat Başçavuş Hamamı Restorasyon Sonrası Görselleri (Dış Görünüş),.....	79

1. GİRİŞ

Yozgat Başçavuş Hamamı; Yozgat merkez ilçesinde Aşağınohutlu Mahallesi’nde Başçavuş Sokak ile Geçit Sokak kesişim noktasında yer almaktadır. Bulunduğu alan kentin ilk yerleşim yeri olan sit alanını kapsamaktadır. Burada Çapanoğlu Camisi, Çapanoğlu Hamamı (Çarşı Hamamı), Başçavuş Hamamı, tarihi Pazar-çarşı alanı, Fatih (kilise) Cami, Saat kulesi, Kazım Dönmez Konağı, Karslıoğlu Konağı, Miralay Konağı, vb. tarihi kültürel miras yapıları bulunmaktadır.

Yozgat il merkezinde yer alan Başçavuş Hamamı, Osmanlı döneminin sosyal yaşamında önemli bir yere sahip yapılardan biri olup, çevresiyle kurduğu ilişkiler ve çevredeki diğer yapılarla olan bağlantıları, Yozgat’ın sosyal yapısını ve kültürel mirasını yansıtmaktadır.

Başçavuş Hamamı, 1978’de kazan dairesinde çıkan yangın sonrası kullanılamaz hale gelmiş ve bu nedenle halk arasında “Yanan Hamam” adıyla anılmaya başlanmıştır (Acun, 1981; Kutlu, 2022). 200 yılı aşkın geçmişiyle, bu hamam Yozgat’ın önemli Osmanlı kültürel mirası olarak varlığını sürdürmeye değer bir yapıdır. Dolayısıyla, bu kültürel mirasın restorasyonu yapıp gelecek nesillere aktarılması önemlidir. Ayrıca, hamam turistik potansiyeliyle de bölgenin tanıtımı ve kültürel zenginliğine katkıda bulunacaktır (Şekil 1).

Hamam, doğu-batı doğrultusunda dikdörtgen planlı olarak tasarlanmış ve hafif eğimli bir arazi üzerine inşa edilmiştir. 1825 yılında Çapanoğlu Süleyman Bey’in Başçavuşu Halil Ağa’nın oğlu Ahmet Ağa tarafından inşa edilen Başçavuş Hamamı, Yozgat’ın önemli tarihi yapılarından biridir (Acun, 1981; Kutlu, 2022). Kadınlar ve erkekler için ayrı bölümlere sahip olmasından dolayı Başçavuş Çifte Hamamı olarak da adlandırılmaktadır.

Şekil 1. Yozgat Başçavuş Hamamı Tarihi Çevresi, Uydu Görünümü(Kaynak: Web Tabanlı Görseller, Yozgat Haritasından İşlenerek)

1.1. Osmanlı Dönemi Hamam Mimarisinde Plan Tipolojisi

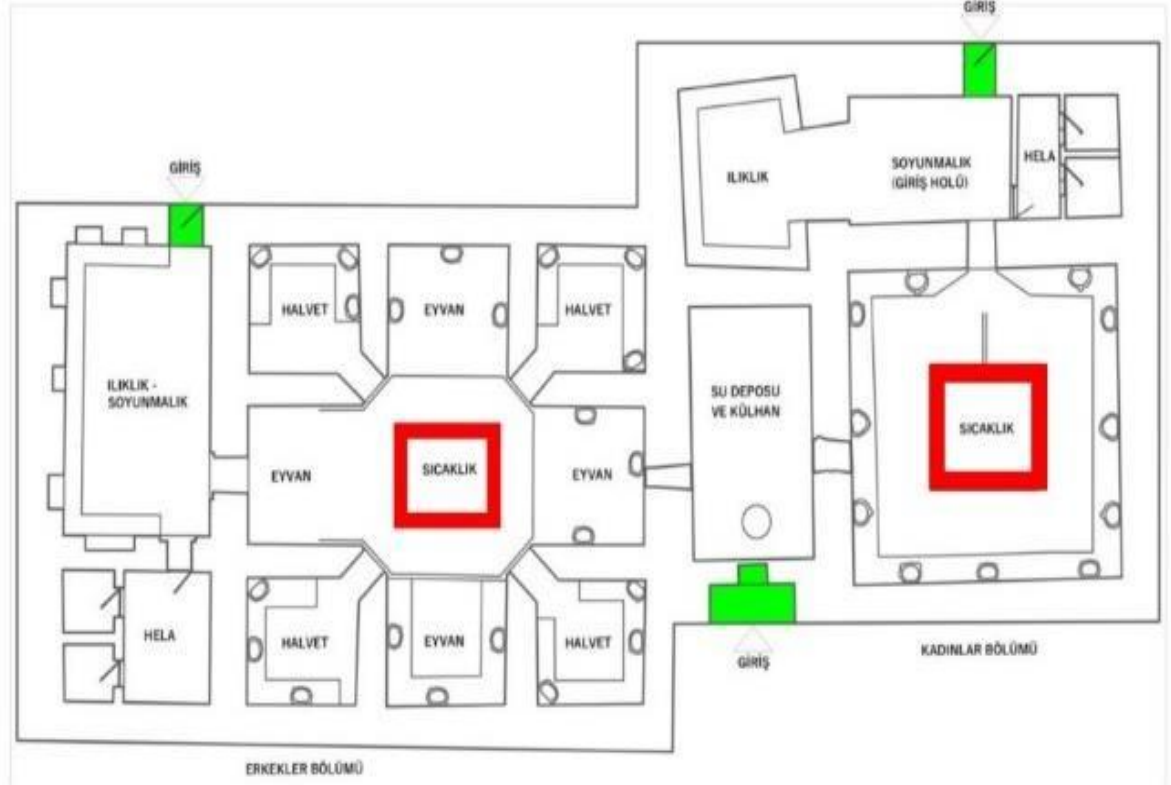
Geleneksel yapıların restorasyonlarının yapılması ve sürdürülebilirliklerinin sağlanmasında plan tipolojisi oldukça önemlidir. Tipoloji sayesinde yapıların dönemine ait bilinmeyen mekansal planları, malzemeleri, süslemeleri, vb. tespit edilebilir ve anlaşılabilir (Gedikli, 1993). Bu bağlamda, Osmanlı Dönemine ait hamamların mekânsal planlamasını inceleyen araştırmalar sonucunda farklı hamam tipleri belirlenmiştir. Bunlar içerisinde Eyice (1976) tarafından sıcaklık esas alınarak belirlenen plan tipleri en kapsamlı hamam tipolojisidir (Eyice,1976). Bu tipler, Osmanlı hamamlarının işlevsel ve estetik çeşitliliğini yansıtmaktadır. Sıcaklık ve halvetlerin birbirleriyle olan ilişkisine göre oluşturulmuş bu tipoloji çalışması, benzer araştırmalarda en yaygın tercih edilmiştir (Göktaş Kaya, 2014; Aygör, 2021; Kalafat, 2022; Torun, 2024).

Eyice (1976) tarafından sıcaklığın düzenlemesine bağlı olarak mekansal plan tipleri altı grupta toplanmıştır. Bunlar;

- Haçvari dört eyvanlı ve köşe hücreli tip - A Tipi
- Yıldızvari sıcaklıklı tip - B Tipi
- Kare sıcaklık mekanı etrafında dizilmiş halvet hücreli tip - C Tipi
- Çok kubbeli sıcaklıklı tip - D Tipi
- Ortası kubbeli, enine sıcaklıklı ve çifte halvetli tip - E Tipi
- Soğukluk, sıcaklık ve halveti eş odalardan oluşan - F Tipi şeklindedir (Eyice, 1976; Eyice 1997).

Bu bağlamda, Başçavuş Hamamı plan tipinin belirlenmesinde Eyice (1976)'nin ortaya

koyduğu hamam tipi gruplamasından yararlanılmıştır (Eyice, 1976). Mekansal dizilimlere göre hamamın erkekler bölümü sıcaklık mekânı A Tipi - dört eyvanlı ve köşelerde halvet hücreli bir plan düzenine sahiptir. Kadınlar bölümü ise C Tipi - kare sıcaklık mekânı etrafına sıralanmış halvetler dizilmiştir (Şekil 2).

Şekil 2. Başçavuş Hamamı Sıcaklık Bölümüne Göre Mekân/Plan Tipolojisi (Kaynak: Rölöve Yazara Aittir.)

2. Grafik Belgeleme ve Tespit Yöntemi

Yozgat Başçavuş Hamamı'nın cephe ve üst örtü ölçeğindeki yapısal sorunları ve malzemenin tespitiyle grafik belgelenmesi, arazi ve büro çalışmalarıyla elde edilmiştir.

2.1. Yöntem

Öncelikle Başçavuş Hamamı'nın vaziyet planı, plan, kesit ve görünüş krokileri yaklaşık olarak çıkarılmış, ölçümleri yapılmış ve fotoğrafları çekilmiştir. Projelerin çizilmesi için iki kot üzerinden ölçümler alınarak çalışmalara başlanmıştır. Bu kot ölçümleri kuzey ve güney cephelerden baz alınarak yapılmıştır. Plan, kesit ve cephelerde; malzemeler, malzemelere ait değişim ve bozulmalar krokilere işlenmiş, fotoğraflarla belgelenmiştir.

Arazi araştırmasının yapıldığı dönemlerde hamam harabe halindeydi. Dolayısıyla, saha araştırmasında Başçavuş Hamamı'nın içerisine girmek tehlikeli ve yasak olduğundan iç mekân fotoğrafları çekilememiştir. Bu nedenle, hamam içinin görsel açıdan belgelenmesinde

Budak (2018) tarafından çekilen “200 yıllık tarihi yanan hamam kalıntıları” adlı videodan yararlanılmıştır (Budak, 2018).

2.2. Grafik Belgeleme Çizimleri

Büro çalışması aşamasında, arazide elde edilen tespitler, ölçümler ve fotoğraflar bilgisayara aktarılmıştır. Öncelikle plan, kesit ve görünüşler alınan ölçülere göre bire bir ölçekte hazırlanmış, daha sonra bu çizimler fotoğraflardan da yararlanılarak rölöve çizimleri (Ö:1/100, Ö:1/50 ve detay ölçekleri) yapılmıştır. Bu çizimlerde “Autocad” programı kullanılmıştır (Bkz. Ek-1, Ek-2, Ek-3, Ek-4, Ek-5, Ek-6, Ek-7, Ek-8).

Başçavuş Hamamı’nın vaziyet planı, zemin kat planları, kesit, görünüşler ve çeşitli detaylara ait tespit edilen yapısal sorunlar, hasar ve bozuklular varsa sonradan eklenen ekler ve yapım evreleri, malzeme hasar ve bozulmaları oluşturulan her bir tespit tablosunda kodlandırılan yeri, fotoğrafları, rölöveleri çizilmiş projeleri üzerine işlenilmesiyle tespit edilmiştir (Bkz. Ek-9, Ek-10, Ek-11, Ek-12, Ek-13, Ek-14). Hasar tespiti belirlenen yapısal sorun ve sebebinin türü, restorasyon tekniği ve müdahale biçimiyle ilgili analiz tablosu oluşturulmuştur.

3. Başçavuş Hamamı Tanımlanması-Yapısal Sorunlarının Tespiti

Hamamın cephe ve üst örtü ölçeğindeki tanımsal analizi ve yapısal sorunlarının hasar tespitinde her bir tanımlama için ayrı bir belirleme formunu oluşturan tablolar hazırlayarak, tespit edilen veriler bu tablonun içine işlenmiştir.

Cephe düzeyinde hamamın girişinin olduğu kuzey cepheden başlayarak sırasıyla doğu, güney ve batı cepheleri ile üst örtü anlatılmıştır. Her cephe ve üst örtü için rölöve çizimlerinin yer aldığı tablolar oluşturulmuştur. Tablolarda; dış duvarları ve üst örtü ile elemanları, bunların durumunu gösteren fotoğrafları, rölöve çizimleri, yapısal sorunları, malzeme ve hasar durumlarını belirten gerekli açıklamalar yapılmıştır. Üst örtü tanımlamasında, erkeler bölümü girişini de oluşturan ılıklik bölümünden başlayarak sırasıyla T01, T02, T03, T04, T05, T06, T07, T08, T09, T10 ve T11 ile kadınlar bölümü için T12, T13, T14, T15 ve T16 verilerek incelenmiştir.

3.1. Dış Tanımlama-Hasar Tespiti- Cephe Düzeyinde

Başçavuş Hamamı dış tanımlama ve yapısal, malzeme ile sorunlarının tespitinde girişin olduğu kuzey cepheden başlayarak sırasıyla doğu, güney ve batı cepheleri ile üst örtü açıklanmış ve tespit tablosunda ayrıca belirtilmiştir.

Kuzey Cephesi:

Kuzey cephesi hamamın ön cephesi olup, toplam uzunluğu 31.12 m'dir. Kadınlar ve erkekler bölümü girişleri bu cephe üzerindedir. Bunlardan sağ tarafta yer alan kapı erkekler bölümünün ve sol taraftaki kadınlar bölümünün giriş kapısıdır. Giriş kapıları, - 0.50'dir. Bu cephede kadınlar bölümünün soyunmalık (Z14), ılıklik (Z12) ve hela (Z15) mekanlarının, erkekler bölümünden soyunmalık-ılıklik (Z01), 2 halvet (Z03, Z09) ve bir eyvan (Z06) mekanlarının kuzey cepheleri bulunmaktadır. Cephe malzemesi moloz taş + tuğla almaşık duvardır.

Bu cephe toprakla dolmuş özellikle erkekler bölümü girişi bu toprak doğu altında kalmıştır. Duvar da malzeme kayıpları ve deformasyon söz konusudur. Bitki ve ağaç oluşumu nedeniyle duvarlar ve üst örtüde tahribat meydana gelmiştir. Ağaçların kök ve dalları taş ve tuğla malzemeleri yerinden oynatmış, yer yer derin çatlak ve deformasyonlara sebep olmuştur. Özellikle beden duvarları içerisinde çok sayıda ve iri ağaç kökleri bulunmaktadır. Bu ağaç kökleri beden duvarlarında birkaç cm mertebesinde yarıklara neden olmuştur. Duvar diplerinde rutubet ve taşlarda çürüme meydana gelmiştir. Bu cephede bulunan ağaç kökü köşe taşlarının kaybolmasına sebebiyet vermiş ve bu cephede bulunan dolgudan dolayı kökün hangi derinliğe kadar ulaştığı belirlenememektedir. Beden duvarı içerisindeki ahşap hatıllar tamamen çürüyerek yok olmuştur (Tablo 1.).

Doğu Cephesi:

Doğu cephesi kadınlar bölümü sıcaklık (Z16) ve hela (Z15) duvarlarının yer aldığı, manzaranın az ve dar sokak yönündeki kısmıdır. Toplam uzunluğu 14.01m'dir. Duvarları moloz taş + tuğla karışımı, almaşık yığma tekniğindedir.

Duvar da yer yer taş ve tuğla çatlaklar, dökülmeler vardır. Bitki ve ağaçların kökleri taş ve tuğla malzemelerini yerinden oynatmış, çatlaklar oluşturmuştur. Moloz taşlar arasındaki harçlar dökülmeye başlamıştır. Bu duvar da yapısal hasar fazladır. Çatı saçakları zarar görmüştür. Cephe zaman içerisinde toprak dolguyla dolmuş olup bir kısmı kapalı durumdadır. Duvar diplerinde rutubet ve taşlarda çürüme meydana gelmiştir. Beden duvarı içerisindeki ahşap hatıllar tamamen çürüyerek yok olmuştur (Tablo 2.).

Güney Cephesi:

Güney cephesi hamamın külhan girişi cephesidir. Bu girişi kadınlar bölümü cephesinde bulunmaktadır. Toplam uzunluğu 32.13 m'dir. Kadınlar kısmının toplam uzunluğu 13.67 m ve erkekler kısmının toplam uzunluğu ise 32.13 m'dir. Bu cephenin erkekler bölümünde hela (Z02),iki halvet hücreleri (Z05, Z11), bir eyvan (Z08) ve kadınlar bölümünde külhan (Z13),

sıcaklık (z16) mekanlarının güney cepheleri yer almaktadır. Cephe malzemesi moloz taş+ tuğla karışımı alması duvar örgü tekniğindedir.

Yapısal hasar diğer cephelere göre daha azdır. Külhan giriş kapısı toprak ve harfiyatla kapalıdır. Giriş çöplerle doludur. Kadınlar kısmına ait olan kubbe çatı sağlam olup erkekler kısmına ait beşik ve tonoz çatılar iyi durumda değildir. Cephe oldukça bakımsız durumdadır. Malzeme kaybı ve bozulmalar mevcuttur. Taşların bir kısmı çürümüş ve yok olmuştur. Bitki ve ağaç oluşumu nedeniyle duvarlar ve üst örtüde tahribat meydana gelmiştir. Ağaçların kök ve dalları taş ve tuğla malzemeleri yerinden oynatmış, yer yer derin çatlak ve deformasyonlara sebep olmuştur. Kubbe ve tonozların üzerinde beton kaplama mevcuttur (Tablo 3.).

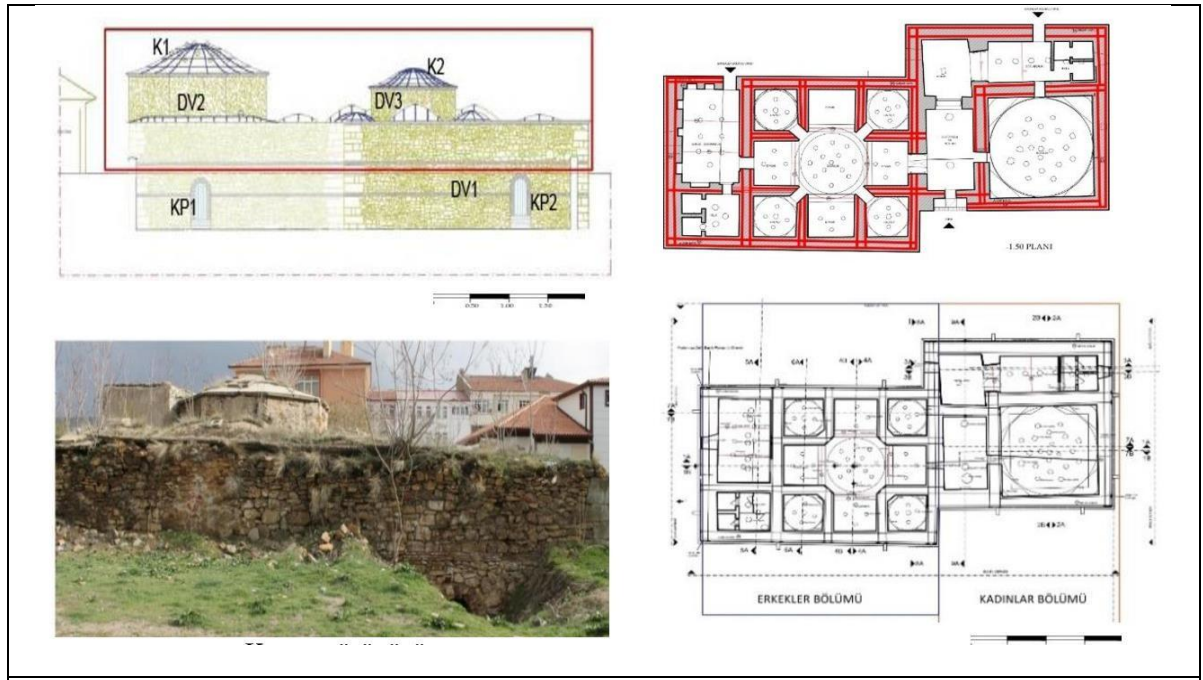
Batı Cephesi:

Diğer komşu parsellerde bulunan Kazım Dönmez Konağı ve Naci Başarır Konağı'na komşuluk yapan cephe. Toplam uzunluğu 13.01 m'dir. Cephe üzerinde hamamın erkekler kısmında yer alan soyunmalık+ılık mekanına ait bir adet pencere yer almaktadır. Erkekler bölümünün soyunmalık+ılık (Z01) ve hela (Z02) bölümünün batı cepheleri bu cephe üzerindedir. Cephe duvar malzemesi moloz taş + tuğla alması duvar örgüsü tekniğindedir.

Bu cephedeki hasar doğu ve kuzey cephesine göre daha azdır. Dış duvarda taş ve tuğlalarda bölgesel malzeme kaybı mevcuttur. Taşların bir kısmı çürümüş ve yok olmuştur. Çatı durumu fiziksel olarak ayakta olsa da yapısal olarak zaman içerisinde yetişen ve büyüyen bitkiler tarafından zarar görmüştür. Çatı üzerinde yer alan fil gözleri ve havalandırma bacaları da aynı şekilde kullanılamaz durumdadır. Saçak zarar görmüş bazı bölümlerde yok olmuştur (Tablo 4.).

Tablo 1. Başçavuş Hamamı Dış Tanımlama, Hasar Tespiti–Kuzey Cephesi

Kuzey Cephesi- Rölöve	Anahtar Plan (-1.50 Ve +0.50 Kotu-Rölöve)
------------------------------	--

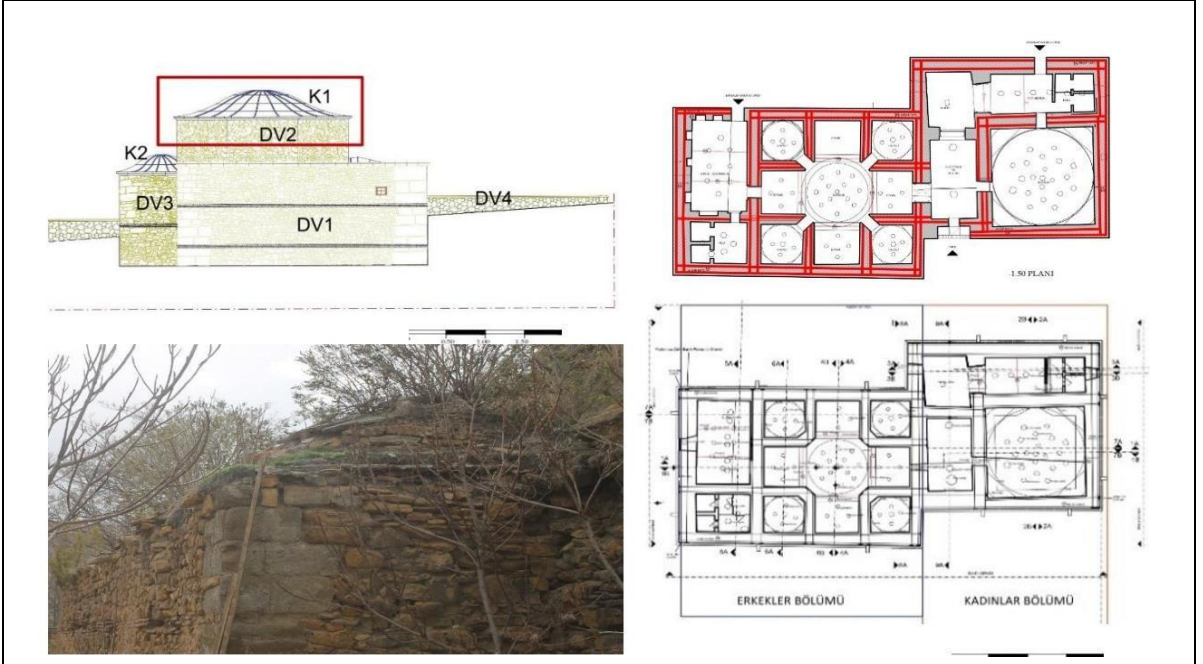

Genel Bilgi

Hamamın giriş cephesidir. Cephede kadınlar ve erkekler için iki ayrı giriş kapısı bulunmaktadır. Bu kapılardan sağ taraftaki erkekler bölümünün ve sol taraftaki kadınlar bölümünün giriş kapısıdır. Her iki kapı -1.50 kotunda bulunmaktadır. Fotoğrafın çekildiği kot, +0.50'dir. Bu cephenin toplam uzunluğu 31.12 m ortalama yüksekliği 2.85 m'dir. Duvarlar moloz taş + tuğla karışımı, almalı yığma tekniğindedir. Erkek giriş kapısının büyük bölümü molozla dolu olup toprak altındadır. Kadın bölümünün yer aldığı duvarda büyük bir bölüm yıkılmıştır. Duvarın üst kotundan itibaren yoğun bitki örtüsüyle kaplıdır. Bitki ve ağaçların kökleri taş ve tuğla malzemelerini yerinden oynatmış, derin çatlaklar oluşturmuştur. Harç malzemesinde bozulma ve dökülmeler mevcuttur.

Eleman	Fotoğraf	Rölöve	Malzeme						Hasar Durumu			
			M	T	M+T	SV	TO	D	Açıklama	A	B	C
DV1-Erkek Giriş					●	●			Cephede tuğla ve moloz taşların büyük bir kısmı bozulmuş, çatlamış, yerinden oynamış ve dökülmüş, ağaç ve bitki kökleri derin çatlaklar oluşturmuştur. Harç malzemesinde bozulmalar ve dökülmeler mevcuttur.			●
KP2-Erkek Giriş Kapı			●		●		●		Giriş kapısı moloz toprakla dolmuş, kemer tuğlaların bir kısmı çatlamış ve dökülmüş, harç bozulmuştur.		●	

(Kaynak: Rölöve ve Fotoğraflar Yazara Aittir.)

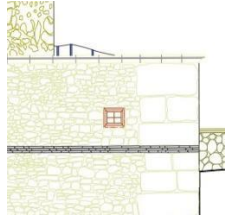
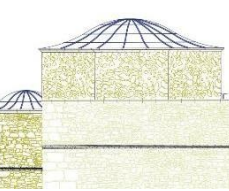
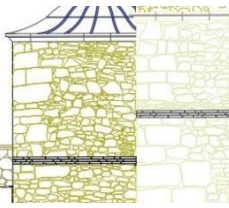
Genel Bilgi

Doğu cephesi kadınlar bölümü sıcaklık ve hela duvarlarının yer aldığı, manzaranın az ve dar sokak yönündeki kısmıdır. Duvarları moloz taş + tuğla karışımı, almasıık yığma tekniğindedir. Duvarda yer yer taş ve tuğla çatlaklar, dökülmeler vardır. Bitki ve ağaçların kökleri taş ve tuğla malzemelerini yerinden oynatmış, çatlaklar oluşturmuştur. Moloz taşlar arasındaki harçlar dökülmeye başlamıştır.

Eleman	Fotoğraf	Rölöve	Malzeme						Hasar Durumu			
			M	T	M+T	SV	TO	D	Açıklama	A	B	C
Dv1-Sıcaklık				●	●	●			Cephede tuğla ve moloz taşların büyük bir kısmı bozulmuş, çatlamış, yerinden oynamış ve dökülmüş, ağaç ve bitki kökleri derin çatlaklar oluşturmuştur.			●
Dv2-Bahçe				●	●				Duvar taş ve tuğlalarda düşme, kırılma ve bozulmalar olmuştur. Duvar üstünde bitki ve ağaç köklerinden oluşan malzeme dökülmeleri vardır.			●

(Kaynak: Rölöve ve Fotoğraflar Yazara Aittir.)

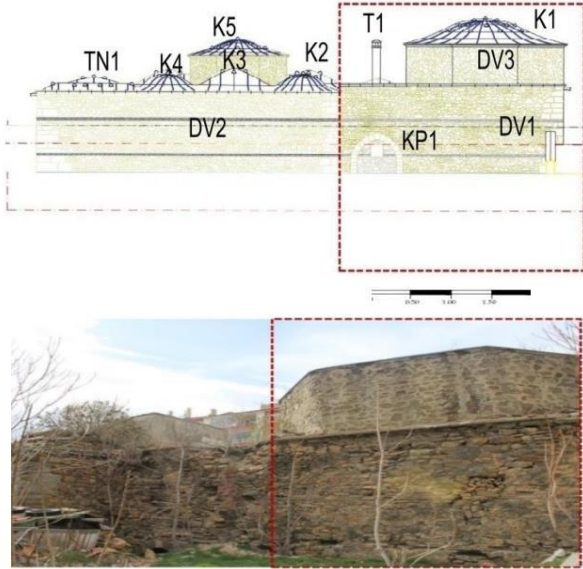
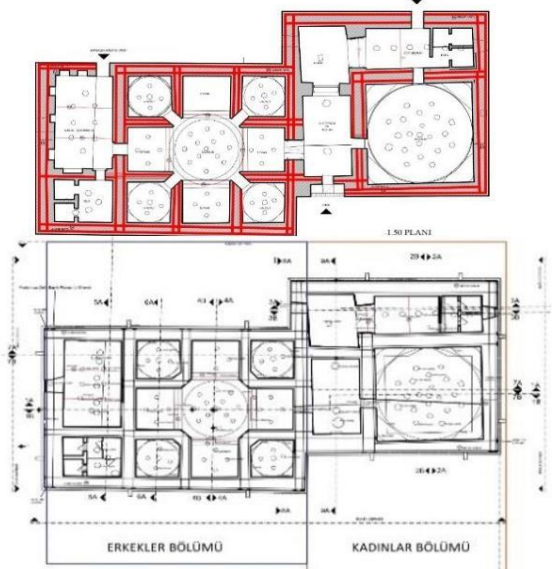
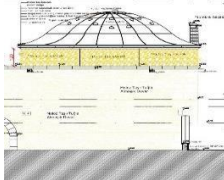
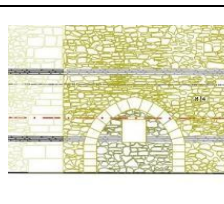
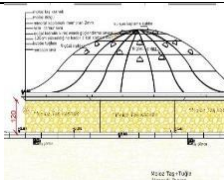
Tablo 2 (Devam). Başçavuş Hamamı Dış Tanımlama, Hasar Tespiti–Doğu Cephesi

Dv3-Hela									Cephede tuğla ve moloz taşların bir kısmı dökülmüş, ağaç ve bitki kökleri çatlaklar oluşturmuştur. Duvar birleşim yerlerinde kırılmalar, malzemede dökümler vardır.			
DV4-Sıcaklık Kubbe									Kubbe örtüsünde taş ve tuğlalarda düşme, kırılma ve bozulmalar olmuştur. Duvar üstünde bitki ve ağaç köklerinden oluşan malzeme dökümleri vardır.			
K1-Sıcaklık Örtüsü									Duvar üstünde bitki ve ağaç köklerinden oluşan malzeme dökümleri vardır. Bitki köklerinin derinliği iç mekana kadar ulaşmıştır. Kemer tuğlaların bir kısmı çatlamış ve dökülmüş, harç bozulmuştur.			
K2-Hela Örtüsü									Cephede tuğla ve moloz taşların bir kısmı dökülmüş, ağaç kökleri çatlaklar oluşturmuştur. Taşlar arasında harçlar dökülmeye başlamıştır.			

Kısaltmalar: DV: Duvar, K: Kubbe, KM: Kemer, TN: Tono, KP: Kapı boşluğu, DÖ: Döşeme, M: Moloz Taş, T: Tuğla, M+T: Moloz taş+Tuğla kırıntısı, SV: Sıva, TO: Toprak, D: Diğer, A: İy, B: Orta, C: Kötu

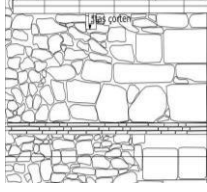
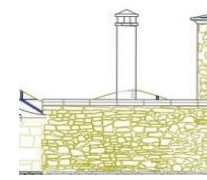
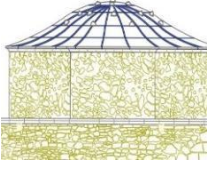
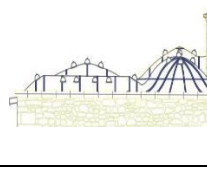
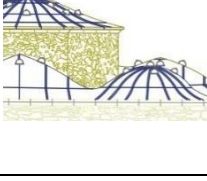
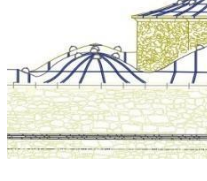
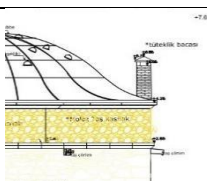
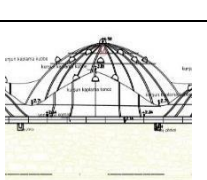
(Kaynak: Rölöve ve Fotoğraflar Yazara Aittir.)

Tablo 3. Başçavuş Hamamı Dış Tanımlama, Hasar Tespiti–Güney Cephesi

Güney Cephesi- Rölöve			Anahtar Plan (-1.50 ve +0.50 Kotu – Rölöve)									
												
Genel Bilgi												
Hamamın küllhan girişi cephesidir. Giriş kapıları, -0.50 kotunda bulunmaktadır. Fotoğraf -1.50 kotunda belgelendirilmiştir. Duvarlar moloz taş + tuğla karışımı, almaşık yığma tekniğindedir. Küllhan kapısının önü molozla dolu olup toprak altındadır. Kadınlar kısmına ait kubbe çatı sağlamdır. Erkekler kısmına ait beşik ve tonoz çatılar iyi durumda değildir. Duvarda yer yer taş ve tuğla dökülmeler vardır. Bitki ve ağaçların kökleri taş ve tuğla malzemelerini yerinden oynatmış, çatlaklar oluşturmuştur.												
Eleman	Fotoğraf	Rölöve	Malzeme						Hasar Durumu			
			M	T	M+T	SV	TO	D	Açıklama	A	B	C
DV1- Kadın Böl.					●				Kubbe çatı orta düzeyde hasar görmüştür. Duvarda yer yer taş ve tuğlalar çatlamış, dökülmeler vardır. Bitki kökleri taşlara zarar vermiştir.		●	
KP1-Küllhan Girişi				●					Giriş kapısı moloz toprakla dolmuş, kemer tuğlaların bir kısmı çatlamış ve dökülmüş, harç bozulmuştur. Kemerin etrafında tuğla ve taşlarda dökülme ve kırılmalar vardır.		●	
Dv3-Kubbe				●					Duvar üstünde bitki ve ağaç köklerinden oluşan malzeme dökülmeleri vardır. Korniş bitki köklerinden zarar görmüş kubbe birleşim yerleri açılmıştır.		●	

(Kaynak: Rölöve ve Fotoğraflar Yazara Aittir.)

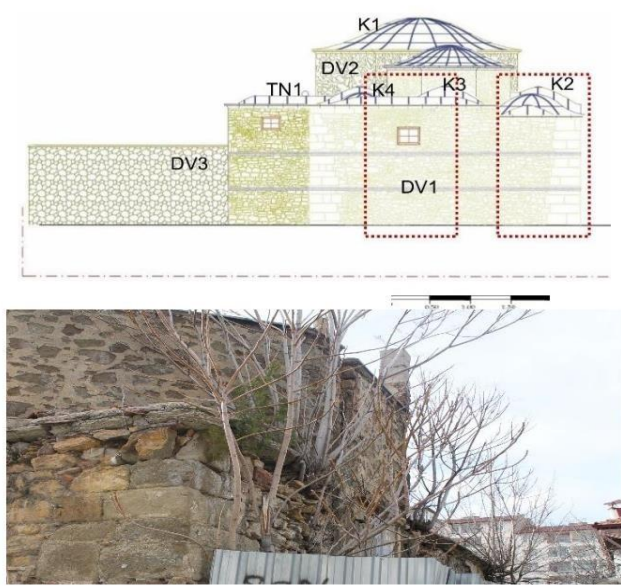
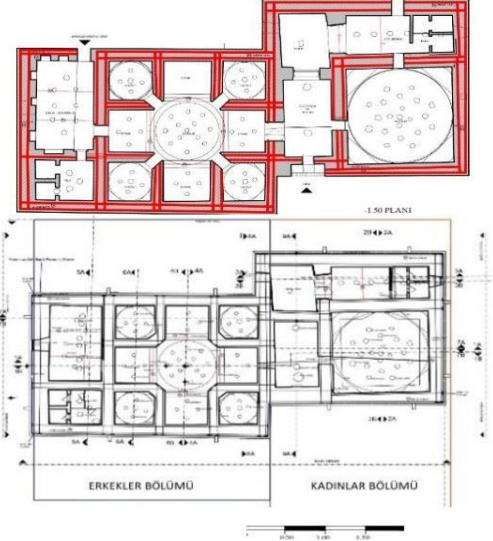
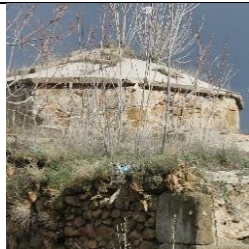
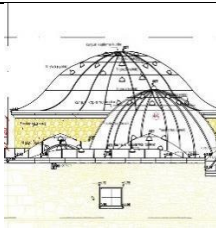
Tablo 3 (Devam). Başçavuş Hamamı Dış Tanımlama, Hasar Tespiti–Güney Cephesi

DV2- Erkek Bölümü.										Cephede tuğla ve moloz taşların bir kısmı dökülmüş, ağaç ve bitki kökleri çatlaklar oluşturmuştur.			
T1-Tüteklik										Tüteklik duvarı zarar görmüş, kırılma, dökülme vardır. Taş ve sıvalar büyük boşluk oluşturmuştur. Yüzeyde is fazladır. Bitki kökleri malzemelere zarar vermiştir.			
K1-Sıcaklık										Sıva ve harçlarda bozulma ve dökülmeler vardır. Korniş alanında taş ve tuğlalarda kırılma, çatlaklık ve dökülmeler mevcuttur.			
TN1-Tonoz										Tonoz üstü bitkilerle kaplı olup, malzemede yarıklara neden olmuştur. Işıklık ve havalandırma delikleri hasarlıdır.			
K4-Kubbe Örtü										Kubbe üstü bitkilerle kaplıdır ve malzemede yarıklara neden olmuştur. Işıklık ve havalandırma hasarlıdır.			
K3-Kubbe Örtü										Kubbe örtüsünde taş ve tuğlalarda düşme, kırılma ve bozulmalar olmuştur. Duvar üstünde bitki ve ağaç köklerinden oluşan malzeme dökülmeleri vardır.			
K2-Kubbe Örtü										Duvar üstünde bitki ve ağaç köklerinden oluşan malzeme dökülmeleri vardır. Kubbe örtüsünde taş ve tuğlalarda düşme, kırılma ve bozulmalar olmuştur.			
K5-Sıcaklık										Kubbe üstü bitkilerle kaplı olup, malzemede yarıklara neden olmuştur. Duvar birleşim yerlerinde kırılmalar, dökülmeler bulunmaktadır.			

Kısaltmalar: DV: Duvar, K: Kubbe, KM: Kemer, TN: Tonoz, KP: Kapı boşluğu, DÖ: Döşeme, M: Moloz Taş, T: Tuğla, M+T: Moloz taş+Tuğla kınığı, SV: Sıva, TO: Toprak, D: Diğer, A: İyi, B: Orta, C: Kötü

(Kaynak: Rölöve ve Fotoğraflar Yazara Aittir.)

Tablo 4. Başçavuş Hamamı Dış Tanımlama, Hasar Tespiti-Batı Cephesi

Batı Cephesi- Rölöve			Anahtar Plan (-1.50 Ve +0.50 Kotu – Rölöve)										
													
Genel Bilgi													
Diğer komşu parsellerde yer alan Kazım Dönmez Konağı ve Naci Başarır Konağı'na komşuluk yapan cephedir. Dış duvar malzemesi moloz taş + tuğla almasıdır. Cephe üzerinde hamamın erkekler kısmında yer alan soyunmalık+ılık mekanına ait bir adet pencere yer almaktadır. Bu cephedeki hasar batı ve kuzey cephesine göre daha azdır. Duvarda yer yer taş ve tuğla dökülmeler vardır. Çatı durumu fiziksel olarak ayakta olsa da yapısal olarak zaman içerisinde yetişen ve büyüyen bitkiler tarafından zarar görmüştür. Bitki ve ağaçların kökleri taş ve tuğla malzemelerini yerinden oynatmış, çatlaklar oluşturmuştur. Çatı üzerinde yer alan fil gözleri ve havalandırma bacaları da aynı şekilde kullanılamaz durumdadır.													
Eleman	Fotoğraf	Rölöve	Malzeme						Hasar Durumu				
			M	T	M+T	SV	TO	D	Açıklama	A	B	C	
Dv1-Soyunma					●				Cephede tuğla ve moloz taşların bir kısmı dökülmüş, duvar birleşim yerlerinde kırılmalar, malzemede bozulmalar vardır.		●		
Dv2-Kubbe					●	●			Duvar üstünde bitki ve ağaç köklerinden oluşan malzeme dökülmeleri vardır. Aydınlatma ve havalandırma gözleri zarar görmüş, kullanılmayacak durumdadır.			●	

(Kaynak: Rölöve ve Fotoğraflar Yazara Aittir.)

Başçavuş Hamamı, her biri farklı büyükte kubbe ve tonozla örtülmüştür. Erkekler bölümünde, sıcaklık üstü büyük bir kubbe, halvet ve eyvanların üstü küçük 8 kubbe ve ılıkılık ile hela tonozla kapatılmıştır. Kadınlar bölümünde sıcaklık üstü büyük bir kubbe, ılıkılık-soyunmalık ve hela 2 tonozla kapatılmıştır. Aydınlatma, mahremiyetin korunması amacıyla kubbe ve tonozlardaki filgözü ışıklıklarla sağlanmıştır. Erkekler bölümündeki 4 halvet kubbesinin her birinde 5'er filgözü ılıkılık, 4 eyvanın kubbesinde 4 filgözü ılıkılık vardır. Sıcaklıktaki büyük kubbede 13 filgözü ılıkılık bulunmaktadır. Kadınlar bölümündeki sıcaklık kubbesinde 21 adet filgözü ılıkılık, külhan tonozda 2 havalandırma deliği, soyunmalık – hela tonozunda 6 filgözü ılıkılık vardır. Bu ışıklıklar doğal ışığın içeri girmesini sağlayarak mekanların aydınlatılması sağlar. Tonoz ve kubbelerde tuğla kullanılmıştır. Sonradan kullanılan beton ve çimento içerikli harç kaplamalar özgün değildir (Tablo 5.).

Tablo 5. Başçavuş Hamamı Üst Örtü Tanımlama-Genel

ÇATI ÜST ÖRTÜ PLANI – RÖLÖVE	
Genel Bilgi	
Çatı farklı büyüklüklerdeki kubbe ve tonozlarla örtülüdür. Erkekler bölümünde sıcaklık mekanının üzeri büyük bir kubbeyle, halvet ve eyvanların üzeri küçük 8 kubbeyle ve ılıkılıkla hela üstü 2 tonozla kapatılmıştır. Kadınlar bölümünde sıcaklık mekanının üstü büyük bir kubbeyle, ılıkılık ve soyunmalık üstü 2 tonozla örtülüdür. Aydınlatma ve havalandırma çatıdaki filgözü ışıklıklarla sağlanmıştır.	

Erkekler Bölümü Giriş (Budak, 2018)

Kadınlar Bölümü Giriş (Budak, 2018)

(Kaynak: Fotoğraflar Erdoğan Budak Arşivi, 2018; Rölöveler, Yazara Aittir)

Erkekler Bölümü

Erkekler bölümünün üst örtü tanımlaması ve yapısal, malzeme ile sorunlarının tespitinde sırasıyla; ılıklik-soyunmalık (T01), hela (T02), halvet (T03), eyvan (T04), halvet (T05), eyvan (T06), sıcaklık (T07), eyvan (T08), halvet (T09), eyvan (T10) ve halvet (T11) kodu verilerek tanımlanmıştır. Tanımlanan her bir mekanın üst örtüsünün tavan ve dış örtüsü yapısal ve malzeme açısından incelenmiş, sorunları tespit edilmiş ve tespit tablosunda ayrıca belirtilmiştir.

T01 Ilıklık-Soyunmalık Üst Örtüsü:

Dikdörtgen soyunmalık-ılıklik mekanının üst kısmını örten tonozdur. Malzemesi tuğla ve harçtır. İnce tuğla ve harç malzemesiyle örülerek kapatılmıştır. Aydınlatma, altıgen 8 fil gözü ışıklıkla sağlanmıştır. Bu pencereler, doğal ışığın mekan içerisine girmesini sağlayarak ortamın aydınlatılmasına yardımcı olur. +2.71 kotundaki bu kubbede 2 adet demir gergi kullanılmıştır. Demir gergiler, tonozun stabilitesini artırarak yapının dayanıklılığını sağlamaktadır.

Tonoz örtüsündeki fil gözü ışıklıklarda bozulma vardır. Bazılarının üzeri betonla kapatılmıştır. Harç ve derz kaybı, çatlaklıklar bulunmaktadır. Malzeme kaybı ve bozulma mevcuttur. Bir kısmı bitki ve ağaçlarla sarılıdır. Beton kaplama özgün değildir. Tonoz altı malzemede is, korom, kirlenme mevcuttur. Tuğlalarda kırılma, çatlaklık ve dökülmeler

vardır. Demir gergilerin bağlantı bölgelerinde yığma malzemelerde kesit kaybı ve bağlantı zayıflıkları bulunmaktadır. Kubbe ile duvar bağlantı yerlerinde malzeme kaybı mevcuttur. Harçlarda boşalmalar mevcuttur. Derz araları harç kaybı ve malzeme çürümeleri vardır (Tablo 6.).

T02 Hela Üst Örtüsü:

Erkekler bölümündeki helanın üstünü örten tonozdur. Bu örtüde 6 adet altıgen filgözü ışıklık vardır. Tonoza ince tuğla ve harç malzemesiyle örülerek kapatılmıştır. Bu malzemeler, yapının sağlamlığını ve dayanıklılığını artıran bir güçlendirme sağlar. +2.27 kotunda yer almakta olup, T01 tonozdan daha alçaktır, bu da mekanın farklı yüksekliklerde konumlanmasını sağlamıştır.

Tonoza malzeme kaybı ve deformasyonlar bulunmaktadır. Bu örtüye çimento sıvalı müdahale yapılmış olup, özgün görünümünü bozmuştur. Bitki ve ağaç oluşumu nedeniyle örtüde tahribat meydana gelmiştir. Ağaçların kök ve dalları malzemeleri yerinden oynatmıştır. Fil gözü ışıklıklar beton çerçeve içine alınmış olup özgün değildir. Tonoza altı malzemede kırılma, çatlaklık ve dökülmeler vardır. Harçlarda boşalmalar mevcuttur. Derz araları harç kaybı ve malzeme çürümeleri mevcuttur (Tablo 7.).

T03 Halvet Üst Örtüsü:

Erkekler kısmında yer alan 4 halvet hücresinden hamamın kuzey cephesinde T03 kodlu halvet üstünün örtüldüğü kubbedir. Dört küçük bir büyük olmak üzere beş adet altıgen filgözü ışıklık vardır. Dört adet tromp yer alan bu örtüde tromplar sayesinde kare mekandan kubbe yuvarlağına geçiş sağlanır. Kubbe tuğlası ve doğal hidrolik kireç esaslı güçlendirme sıvası kullanılarak kubbe örtüsü kapatılmıştır. +2.98 kotunda yer alarak T01 ve T02 tonozlardan daha yüksek bir kottadır.

Kubbenin üst örtüsünde malzeme kaybı ve deformasyonlar bulunmaktadır. Bu örtüye çimento sıvalı müdahale yapılmış olup, özgün görünümünü bozmuştur. Bitki ve ağaç oluşumu nedeniyle örtüde tahribat meydana gelmiştir. Ağaçların kök ve dalları malzemeleri yerinden oynatmıştır. Filgözü ışıklıklar beton çerçeve içine alınmış olup özgün değildir. İçten de filgözü ışıklıklarda deformasyonlar bulunmaktadır. Kubbeden hücrenin içine sızan yağmur ve kar suları, mevsimsel donma ve çözülme malzemenin erimesine neden olmuştur. Kubbealtı malzemede is, korom, kirlenme mevcuttur. Tuğlalarda kırılma, çatlaklık ve dökülmeler vardır. Demir gergilerin bağlantı bölgelerinde yığma malzemelerde kesit kaybı ve bağlantı zayıflıkları bulunmaktadır. Kubbe ile duvar bağlantı yerlerinde malzeme

kaybı olmuştur. Harçlarda boşalmalar mevcuttur. Derz araları harç kaybı ve malzeme çürümeleri vardır (Tablo 8.).

T04 Eyvan Üst Örtüsü:

Hamamın erkekler kısmının dört eyvanından T04 kodlu eyvanın üstünün örtüldüğü tonozdur. Burada 4 altıgen filgözü ışıklık vardır. Bir adet demir gergiyle kemer güçlendirilmiştir. Kubbe tuğlası ve doğal hidrolik kireç esaslı güçlendirme sıvası kullanılarak tonoz kapatılmıştır. +3.30 kotunda yer alan T04 örtüsü T01 ve T02 tonoz ile T03 kubbeden daha yüksektedir.

Tonozun üst örtüsündeki filgözü ışıklıklarda bozulma vardır. Bazılarının üzeri betonla kapatılmıştır. Malzeme kaybı ve bozulma mevcuttur. Bir kısmı bitki ve ağaçlarla sarılı olup, taşları parçalamıştır. Sonradan yapılan beton kaplama özgün değildir. Harçlarda boşalmalar mevcuttur. Kubbealtı tuğlalarda kırılma, çatlaklık ve dökülmeler vardır. Demir gergilerin bağlantı bölgelerinde yığma malzemelerde kesit kaybı ve bağlantı zayıflıkları bulunmaktadır. Kubbe ile duvar bağlantı yerlerinde malzeme kaybı olmuştur. Derz araları harç kaybı ve malzeme çürümeleri vardır. İçten de fil gözü ışıklıklarda deformasyonlar bulunmaktadır (Tablo 9.).

T05 Halvet Üst Örtüsü:

Hamamın güney cephesinde erkekler kısmında yer alan 4 halvetten T05 kodlu halvet üstünün örtüldüğü kubbedir. Bu kubbede 4 küçük, 1 büyük olmak üzere beş adet altıgen filgözü ışıklık vardır. 4 adet tromp yer alan bu örtüde tromplar sayesinde kare mekandan kubbe yuvarlağına geçiş sağlanmıştır. Kubbe tuğlası ve doğal hidrolik kireç esaslı güçlendirme sıvası kullanılarak kubbe örtülmüştür. +2.88 kotunda yer alarak T01 ve T02 tonozlardan daha yüksek bir kotta yer alıp T03 kubbe ve T04 tonozdan daha alçaktır.

Kubbenin üst örtüsünde malzeme kaybı ve deformasyonlar bulunmaktadır. Kubbenin etrafı harçlı molozla doludur. Saçakların bir kısmı kaybolmuştur. Örtüye çimento sıvalı beton kaplama müdahale yapılmış, özgün görünümü bozulmuştur. Bitki ve ağaç oluşumu nedeniyle örtüde tahribat meydana gelmiştir. Ağaçların kök ve dalları malzemeleri yerinden oynatmıştır. Fil gözü ışıklıklar beton çerçeve içine alınmış olup özgün değildir. Kubbe ile duvar bağlantı yerlerinde malzeme kaybı olmuştur. Harçlarda boşalmalar mevcuttur. Kubbeden içeri sızan yağmur ve kar suları, mevsimsel donma ve çözülmeler malzemenin erimesine neden olmuştur. İçten de filgözü ışıklıklarda deformasyonlar bulunmaktadır. Kubbealtı malzemedede is, korom, kirlenme mevcuttur. Tuğlalarda kırılma, çatlaklık ve

dökülmeler vardır. Derz araları harç kaybı ve malzeme çürümeleri vardır (Tablo 10.).

T06 Eyvan Üst Örtüsü:

Hamamın kuzey cephesinde erkekler kısmının dört eyvanından T06 kodlu eyvanın üstünün örtüldüğü tonozdur. Burada 4 adet altıgen filgözü ışıklık bulunmaktadır. Erkekler kısmındaki sıcaklık mekanına geçişte yer alan kemer bağlantısı bu örtü altındadır. Bir adet demir gergiyle kemer desteklenmektedir. Kubbe tuğlası ve kireç esaslı güçlendirme sıva kullanılarak kubbe kapatılmıştır. +3.37 kotunda yer alan T06 tonoz; T01 ve T02 tonoz, T03 kubbe, T04 tonoz ve T05 kubbeden daha yüksektir.

Tonozun etrafı harçlı molozla doludur. Saçakların bir kısmı kaybolmuştur. Örtüye çimento sıvalı beton kaplama müdahale yapılmış, özgün görünümü bozulmuştur. Bitki ve ağaç oluşumu nedeniyle örtüde tahribat meydana gelmiştir. Ağaçların kök ve dalları malzemeleri yerinden oynatmıştır. Filgözü ışıklıklar beton çerçeve içine alınmış olup özgün değildir. Malzeme kaybı ve deformasyonlar bulunmaktadır. Tuğlalarda kırılma, çatlaklık ve dökülmeler vardır. Demir gergilerin bağlantı bölgelerinde yığma malzemelerde kesit kaybı ve bağlantı zayıflıkları bulunmaktadır. Tonozdan hücrenin içine sızan yağmur ve kar suları, mevsimsel donma ve çözülmeler malzemenin erimesine neden olmuştur. Tonoz ile duvar bağlantı yerlerindemalzeme kaybı olmuştur. Harçlarda boşalmalar mevcuttur. Derz araları harç kaybı ve malzeme çürümeleri vardır. İçten de fil gözü ışıklıklarda deformasyonlar bulunmaktadır. Kubbealtı malzemede is, kirlenme mevcuttur (Tablo 11.).

T07 Sıcaklık Üst Örtüsü:

Erkekler kısmında sıcaklık mekanın örtüldüğü kubbedir. 13 adet altıgen filgözü ışıklık vardır. Kubbe tuğlası ve doğal hidrolik kireç esaslı güçlendirme sıvası kullanılarak kubbe örtüsü kapatılmıştır. +4.93 kotunda yer alan kubbe T01 ve T02 tonoz,T03 kubbe,T04 tonoz, T05 kubbe ve T06 tonozdan daha yüksektir.

Kubbe etrafında bulunan duvarda ağaç kökleri nedeniyle geniş çatlaklar oluşmuştur. Aynı zamanda duvar iç kısmında harç ve derzlerinde kayıplar vardır. İleri derecede malzeme kaybı olup bozulan kubbeden biridir. Kubbenin üst örtüsünde malzeme kaybı ve deformasyonlar bulunmaktadır. Kubbenin etrafı harçlı molozla doludur. Saçakların bir kısmı kaybolmuştur.

Örtüye çimento sıvalı beton kaplama müdahale yapılmış, özgün görünümü bozulmuştur. Bitki ve ağaç oluşumu nedeniyle örtüde tahribat meydana gelmiştir. Ağaçların kök ve dalları malzemeleri yerinden oynatmıştır. Filgözü ışıklıklar beton çerçeve içine alınmış olup özgün değildir. Kubbe ile duvar bağlantı yerlerinde malzeme kaybı olmuştur. Ahşap hatılarda

çürüme fazladır. Kubbeden içeri sızan yağmur ve kar suları, mevsimsel donma ve çözümler malzemenin erimesine neden olmuştur. Kubbealtı malzemede is, kirlenme mevcuttur. Tuğlalarda kırılma, çatlaklık ve dökülmeler vardır. Harçlarda boşalmalar mevcuttur. Derz araları harç kaybı ve malzeme çürümeleri vardır. İçten de fil gözü ışıklıklarda deformasyonlar bulunmaktadır (Tablo 12.).

T08 Eyvan Üst Örtüsü:

Hamamın güney cephesinde erkekler kısmının dört eyvanından T08 kodlu eyvanın örtüldüğü tonozdur. Burada 4 adet altıgen filgözü ışıklık vardır. Erkekler kısmında yer alan sıcaklık mekanına geçişte yer alan kemer bağlantısı bu örtü altındadır. Bir adet demir gergiyle kemer desteklenmektedir. Kubbe tuğlası ve doğal hidrolik kireç esaslı güçlendirme sıvası kullanılarak kubbe kapatılmıştır. +3.31 kotunda yer alan T08 örtüsü T01, T02, T03 ve T05 örtülerinden daha yüksekte olup T04, T06 ve T07 örtüsünden daha alçakta yer almaktadır.

Kubbenin etrafı harçlı molozla doludur. Saçakların bir kısmı kaybolmuştur. Bitki ve ağaç oluşumu nedeniyle örtüde tahribat meydana gelmiştir. Ağaçların kök ve dalları malzemeleri yerinden oynatmıştır. Filgözü ışıklıklar beton çerçeve içine alınmış olup özgün değildir. Örtüye çimento sıvalı beton kaplama müdahale yapılmış, özgün görünümü bozulmuştur. Kubbealtı malzemede is, korom, kirlenme mevcuttur. Tuğlalarda kırılma, çatlaklık ve dökülmeler vardır. Kubbe ile duvar bağlantı yerlerinde malzeme kaybı olmuştur. Harçlarda boşalmalar mevcuttur. Derz araları harç kaybı ve malzeme çürümeleri vardır. İçten de filgözü ışıklıklarda deformasyonlar bulunmaktadır (Tablo 13.).

T09 Halvet Üst Örtüsü:

Hamamın kuzey cephesindeki erkekler kısmında yer alan 4 halvetten T09 kodlu halvet hücresinin örtüldüğü kubbedir. Burada 4 küçük, 1 büyük olmak üzere beş adet altıgen filgözü ışıklık vardır. Dört adet trompla kare mekandan kubbe yuvarlağına geçiş sağlanmıştır. Kubbe tuğlası ve doğal hidrolik kireç esaslı güçlendirme sıvası kullanılarak kubbe örtülmüştür. +3.20 kotunda yer alarak T01 ve T02 tonoz ile T03 ve T05 kubbeden daha yüksek kottadır. T04 ve T06 tonoz ve T07 kubbe ile T08 tonozdan daha alçaktır.

Kubbe etrafında bulunan duvarda ağaç kökleri nedeniyle geniş çatlaklar oluşmuştur. Aynı zamanda duvar iç kısmında harç ve derzlerinde kayıplar vardır. Filgözü ışıklıklar beton çerçeve içine alınmış olup özgün değildir. Kubbenin etrafı harçlı molozla doludur. Saçakların bir kısmı kaybolmuştur. Örtüye çimento sıvalı beton kaplama müdahale yapılmış, özgün

görünümü bozulmuştur. Bitki ve ağaç oluşumu nedeniyle örtüde tahribat meydana gelmiştir. Kubbeden içeri sızan yağmur ve kar suları, mevsimsel donma ve çözümler malzemenin erimesine neden olmuştur. Kubbealtı malzemede is, korom, kirlenme mevcuttur. Tuğlalarda kırılma, çatlaklık ve dökülmeler vardır. Kubbe ile duvar bağlantı yerlerinde malzeme kaybı olmuştur. İçten de fil gözü ışıklıklarda deformasyonlar bulunmaktadır. Derz araları harç kaybı ve malzeme çürümeleri vardır. Harçlarda boşalmalar mevcuttur (Tablo 14.).

T10 Plan Detayı:

Hamamın erkekler kısmının dört eyvanından T10 kodlu eyvanın örtüldüğü tonozdur. Bu tonoz üzerinde 4 adet altıgen filgözü ışıklık vardır. Bir adet demir gergiyle kemer desteklenmektedir. Kubbe tuğlası ve doğal hidrolik kireç esaslı güçlendirme sıvası kullanılarak kubbe örtüsü kapatılmıştır. +3.60 kotunda yer alan T10 örtüsü T01 ve T02 tonoz ile T03 ve T05 kubbeden daha yüksektir. T04 ve T06 tonoz ile T07 kubbeden daha alçaktadır.

Tonozun etrafı harçlı molozla doludur. Bitki ve ağaç oluşumu nedeniyle örtüde tahribat meydana gelmiştir. Ağaçların kök ve dalları malzemeleri yerinden oynatmıştır. Filgözü ışıklıklar beton çerçeve içine alınmış olup özgün değildir. Örtüye çimento sıvalı beton kaplama müdahale yapılmış, özgün görünümü bozulmuştur. Kubbealtı tuğlalarda kırılma, çatlaklık ve dökülmeler vardır. Demir gergilerin bağlantı bölgelerinde yığma malzemelerde kesit kaybı ve bağlantı zayıflıkları bulunmaktadır. Kubbe ile duvar bağlantı yerlerinde malzeme kaybı olmuştur. Derz araları harç kaybı ve malzeme çürümeleri vardır. İçten de fil gözü ışıklıklarda deformasyonlar bulunmaktadır (Tablo 15.).

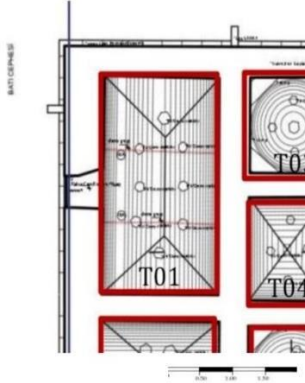
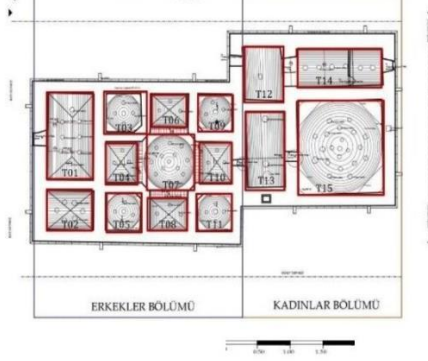
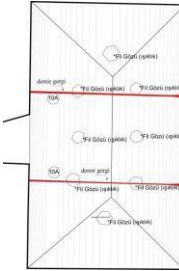
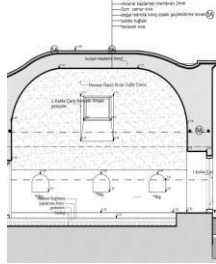
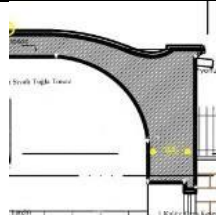
T11 Plan Detayı:

Hamamın güney cephesinde erkekler kısmındaki 4 halvet mekanından T11 kodlu halvetin örtüldüğü kubbedir. Burada 4 küçük, 1 büyük olmak üzere beş adet altıgen filgözü ışıklık vardır. 4 tromp ile kare mekandan kubbe yuvarlağına geçiş sağlanmıştır. Kubbe tuğlası ve doğal hidrolik kireç esaslı güçlendirme sıvası kullanılarak kubbe örtülmüştür. +3.22 kotunda yer alarak T01 ve T02 tonoz ile T03 ve T09 kubbeden daha yüksek bir kottadır. T04 tonoz, T05 kubbe, T06 tonoz, T07, T08 kubbe ve T10 tonozdan daha alçaktır.

Kubbenin etrafı harçlı molozla doludur. Saçakların bir kısmı kaybolmuştur. Örtüye çimento sıvalı beton kaplama müdahale yapılmış, özgün görünümü bozulmuştur. Bitki ve ağaç oluşumu nedeniyle örtüde tahribat meydana gelmiştir. Ağaçların kök ve dalları malzemeleri yerinden oynatmıştır. Kubbealtı malzemede is, korom, kirlenme mevcuttur. Tuğlalarda

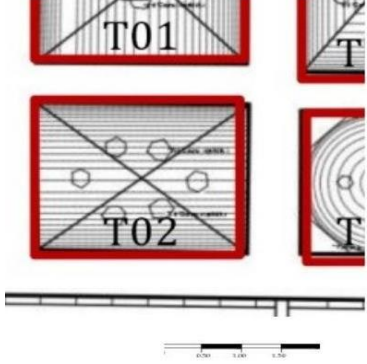
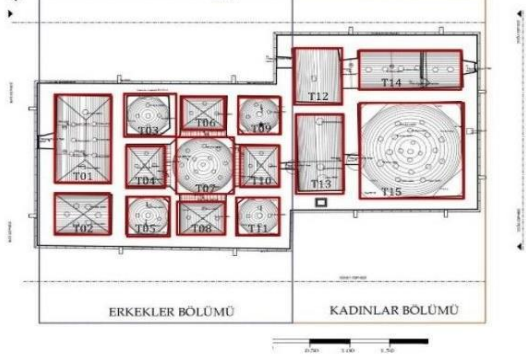
kırılma, çatlaklık ve dökülmeler vardır. Kubbe ile duvar bağlantı yerlerinde malzeme kaybı olmuştur. İçten de filgözü ışıklıklarda deformasyonlar bulunmaktadır. Derz araları harç kaybı ve malzeme çürümeleri vardır. Kubbeden içeri sızan yağmur ve kar suları, mevsimsel donma ve çözölmeler malzemenin erimesine neden olmuştur (Tablo 16.).

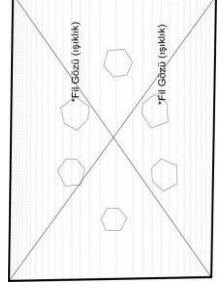
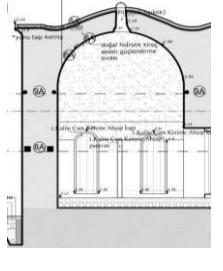
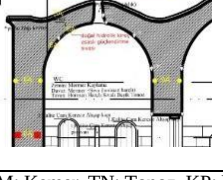
Tablo 6. Başçavuş Hamamı Üst Örtü Tanımlama ve Hasar Tespiti-T01 Mekanı (Soyunmalık ve Ilıklık)

Erkekler Bölümü												
Soyunmalık ve Ilıklık - Rölöve					Anahtar Plan - Rölöve							
												
Genel Bilgi												
Dikdörtgen soyunmalık-ılıklik mekanının üst kısmının örten tonozdur. Malzemesi tuğla ve harçtır. Aydınlatma, altıgen 8 fil gözü ışııklıkla sağlanmıştır. +2.71 kotundaki bu kubbe 2 adet demir gergi kullanılmıştır.												
Eleman	Fotoğraf	Rölöve	Malzeme						Hasar Durumu			
			M	T	M+T	SV	TO	BT	Açıklama	A	B	C
TN-T01 Üst Örtü				●		●		●	Tonoz örtüsündeki fil gözü ışııklıklarda bozulma vardır. Bazılarının üzeri betonla kapatılmıştır. Harç ve derz kaybı, çatlaklıkları vardır. Malzeme kaybı ve bozulma mevcuttur. Bir kısmı bitki ve ağaçlarla sarıdır. Beton kaplama özgün değildir.			
TN-T01 İç Tavan				●					Tonoz altı malzemede is, korom, kirlenme mevcuttur. Tuğlalarda kırılma, çatlaklık ve dökülmeler vardır. Malzeme kaybı mevcuttur. Demir gergilerin bağlantı bölgelerinde yığılma malzemelerde kesit kaybı ve bağlantı zayıflıkları bulunmaktadır.			
				●					Kubbe ile duvar bağlantı yerlerinde malzeme kaybı olmuştur. Harçlarda boşalmalar mevcuttur. Derz araları harç kaybı ve malzeme çürümeleri vardır.			
Kısaltmalar: DV: Duvar, KB: Kubbe, KM: Kemer, TN: Tonoz, KP: Kapı boşluğu, DÖ: Döşeme, M: Moloz Taş, T: Tuğla, M+T: Moloz taş+Tuğla kırığı, SV: Sıva, TO: Toprak, D: Diğer, A: İy, B: Orta, C: Kötü												

(Kaynak: Fotoğraflar Erdoğan Budak Arşivi, 2018; Rölöveler, Yazara Aittir)

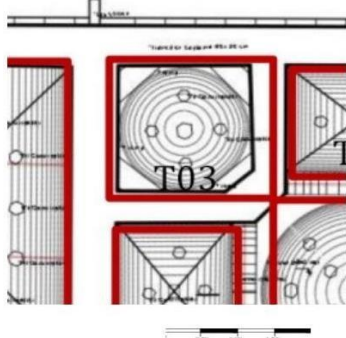
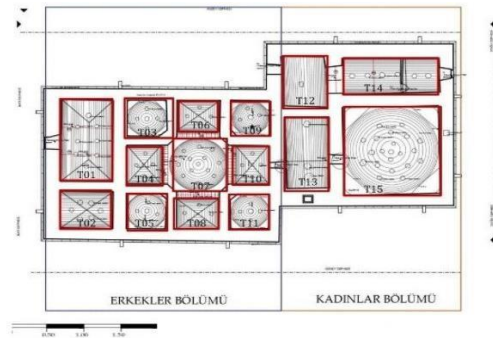
Tablo 7. Başçavuş Hamamı Üst Örtü Tanımlama ve Hasar Tespiti-T02 Mekanı

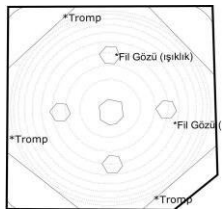
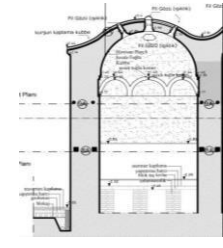
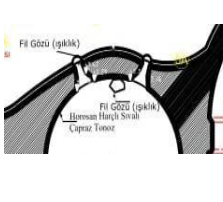
Erkekler Bölümü	
Hela - Rölöve	Anahtar Plan - Rölöve
	
Genel Bilgi	
Dikdörtgen hela mekanının üstü tonozla örtülmüştür. Bu tonoz 6 adet altıgen fil gözü ışıklığa sahiptir. Tonozun kapatılmasında kubbe tuğlası ve kireç esaslı güçlendirme sıvası kullanılmıştır.	

Eleman	Fotoğraf	Rölöve	Malzeme						Hasar Durumu			
			M	T	M+T	SV	TO	D	Açıklama	A	B	C
TN-T02 Üst Örtü				●		●			Üst örtüde çimento sıvalı beton kaplanmış, çatlaklıklar vardır. Taşlarda çürüme, küflenme ve renk değişikliği hakimdir. Fil gözü ışıklıklarda deformasyonlar mevcuttur. Işıklıkların etrafı beton çerçeve içine alınmıştır. Bitkiler vardır.			●
TN-T02 İç Tavan					●	●			Dövmeye demir birleşim yerlerinde malzeme kaybı bulunmaktadır. Taş ve tuğlalarda kırıklar, çatlaklık ve dökülme vardır. Derz araları boşalmış, fiziksel kirlenme bulunmaktadır.			●
				●					Taşlarda çürüme, küflenme ve renk değişikliği hakimdir. Fil gözü ışıklıklarda deformasyonlar mevcuttur.			●
Kısaltmalar: DV: Duvar, KB: Kubbe, KM: Kemer, TN: Tono, KP: Kapı boşluğu, DÖ: Döşeme, M: Moloz Taş, T: Tuğla, M+T: Moloz taş+Tuğla kırığı, SV: Sıva, TO: Toprak, D: Diğer, A: İy, B: Orta, C: Kötü												

(Kaynak: Fotoğraflar Erdoğan Budak Arşivi, 2018; Rölöveler, Yazara Aittir)

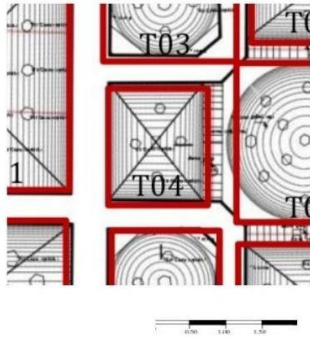
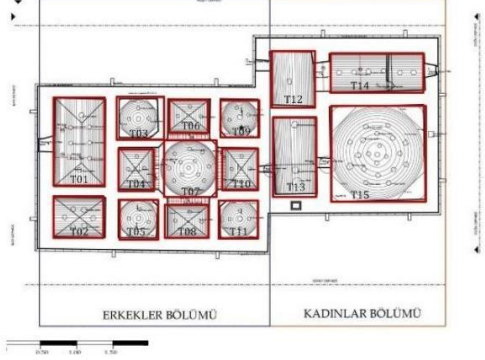
Tablo 8. Başçavuş Hamamı Üst Örtü Tanımlama ve Hasar Tespiti-T03 Mekanı (Halvet)

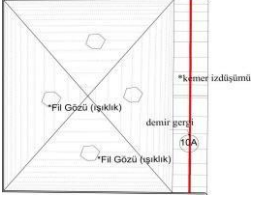
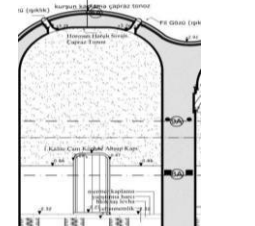
Erkekler Bölümü	
Halvet - Rölöve	Anahtar Plan - Rölöve
	
Genel Bilgi	
Erkekler kısmındaki 4 halvetten birinin örtüldüğü kubbedir. Dört küçük ve bir büyük olmak üzere beş adet altıgen fil gözü ışıklık bulunmaktadır. Dört adet trompa sahiptir. Kubbe tuğlası ve doğal hidrolik kireç esaslı güçlendirme sıvası kullanılarak kubbe örtülmüştür.	

Eleman	Fotoğraf	Rölöve	Malzeme						Hasar Durumu			
			M	T	M+T	SV	TO	D	Açıklama	A	B	C
KB-T03 Üst Örtü				●		●			Fil gözü ışıklıklarda deformasyonlar mevcuttur. Işıklıkların çevresi betonla çevrilmiştir. Taşlarda çürüme, küflenme ve kırılma-çatlaklar bulunmaktadır. Sonradan eklenen beton kaplama özgün değildir.			●
KB-T03 iç Tavan			●	●		●			Dövmeye demir birleşim yerlerinde malzeme kaybı bulunmaktadır. Taşlarda çürüme, küflenme ve renk değişikliği vardır. Harçlarda boşalmalar mevcuttur.			●
				●					Derz araları harç kaybı ve malzeme çürümeleri vardır. Duvarlarda is, duman renklemesi bulunmaktadır.			●
Kısaltmalar: DV: Duvar, KB: Kubbe, KM: Kemer, TN: Tono, KP: Kapı boşluğu, DÖ: Döşeme, M: Moloz Taş, T: Tuğla, M+T: Moloz taş+Tuğla kırığı, SV: Sıva, TO: Toprak, D: Diğer, A: İyi, B: Orta, C: Kötü												

(Kaynak: Fotoğraflar Erdoğan Budak Arşivi, 2018; Rölöveler, Yazara Aittir)

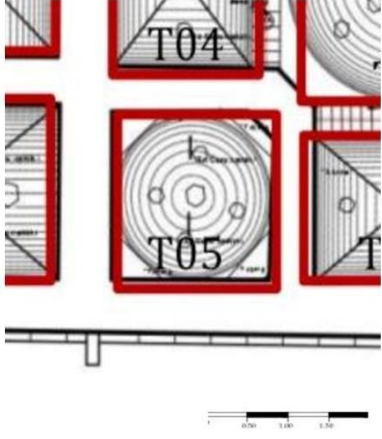
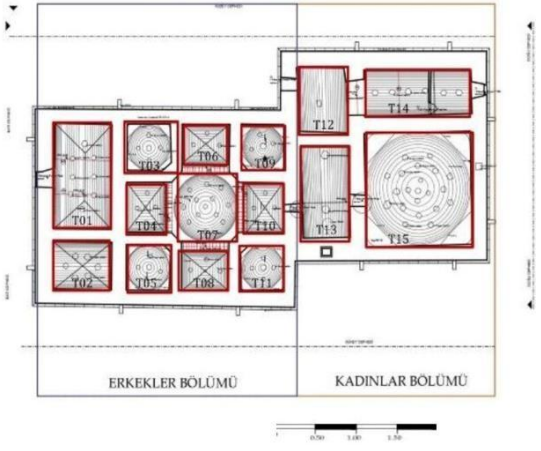
Tablo 9. Başçavuş Hamamı Üst Örtü Tanımlama ve Hasar Tespiti-T04 Mekanı (Eyvan)

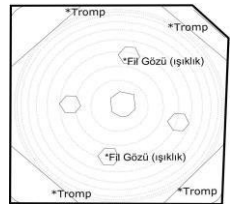
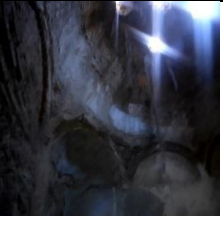
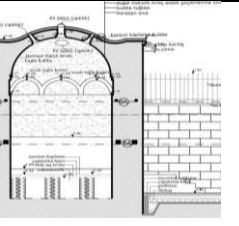
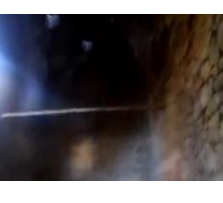
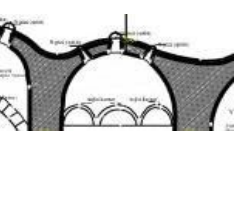
Erkekler Bölümü	
Eyvan - Rölöve	Anahtar Plan - Rölöve
	
Genel Bilgi	
Dört eyvandan birinin örtüldüğü tonoz kısımdır. Dört adet altıgen fil gözü ışıklık vardır. Erkekler için yapılmış sıcaklık mekanına geçişte bulunan kemer bağlantısı bu örtü altındadır. Bir adet demir gergiyle kemerin taşıyıcılığı desteklenmektedir. Kubbe tuğlası ve doğal hidrolik kireç esaslı güçlendirme sıvası kullanılarak kubbe kapatılmıştır.	

Eleman	Fotoğraf	Rölöve	Malzeme						Hasar Durumu	Açıklama	A	B	C
			M	T	M+T	SV	TO	D					
TN-T04 Üst Örtü				●		●				Taşlarda çürüme, küflenme, kırılma ve çatlaklar bulunmaktadır. Bitki ve ağaç kökleri derz ve harç malzemeye zarar vermiştir. Havalandırma boşlukları beton çerçevelerle kaplanmış, çatlaklıklar vardır.			●
TN-T04 İç Tavan				●		●				Fil gözü aydınlatmalarda deformasyonlar mevcuttur. Dövme demir birleşim yerlerinde malzeme kaybı bulunmaktadır. Duvar diplerinde küflenme ve çürüme vardır.			●
Kısaltmalar: DV: Duvar, KB: Kubbe, KM: Kemer, TN: Tonoz, KP: Kapı boşluğu, DÖ: Döşeme, M: Moloz Taş, T: Tuğla, M+T: Moloz taş+Tuğla kırığı, SV: Sıva, TO: Toprak, D: Diğer, A: İyi, B: Orta, C: Kötü													

(Kaynak: Fotoğraflar Erdoğan Budak Arşivi, 2018; Rölöveler, Yazara Aittir)

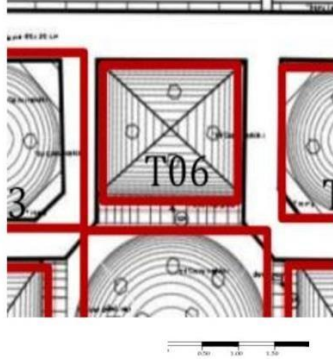
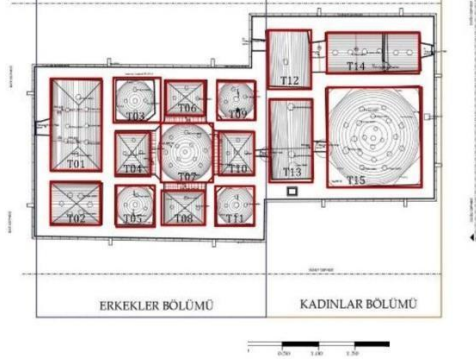
Tablo 10. Başçavuş Hamamı Üst Örtü Tanımlama ve Hasar Tespiti-T05 Mekanı (Halvet)

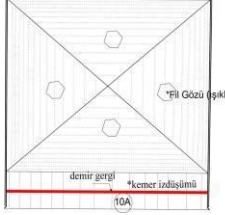
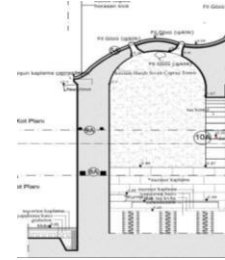
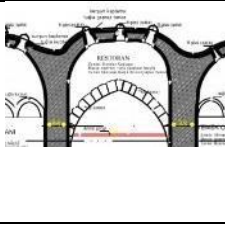
Erkekler Bölümü	
Halvet - Rölöve	Anahtar Plan - Rölöve
	
Genel Bilgi	
Dört halvetten birinin örtüldüğü kubbedir. Dört küçük ve bir büyük olmak üzere beş adet altıgen fil gözü ışıklık vardır. Dört adet trompa sahip bu kubbede, tromplar sayesinde kare mekandan kubbe yuvarlağına geçiş sağlanır. Kubbe tuğlası ve doğal hidrolik kireç esaslı güçlendirme sıvası kullanılarak kubbe kapatılmıştır.	

Eleman	Fotoğraf	Rölöve	Malzeme						Hasar Durumu			
			M	T	M+T	SV	TO	D	Açıklama	A	B	C
KB-T05 Üst Örtü				●		●			Fil gözü ışıklıklarda deformasyonlar mevcuttur. Moloz taşlar çatlamış, kırılmış ve dökülmüştür. Ağaç ve bitkiler malzemeyi kaldırmıştır.			●
KB-T05 İç Tavan Örtü				●		●			Harçlarda boşalmalar mevcuttur. Derz araları harç kaybı ve malzeme çürümeleri vardır. Duvarda is, duman renklenme olmuş, malzeme kaybı vardır. Moloz taşlar çatlamış, kırılmış ve dökülmüştür			●
									Dövme demir gergilerin duvarla birleşim yerlerinde malzeme kaybı, bozulmalar vardır. Fil gözü ışıklıkların bir kısmı kapanmıştır.			
Kısaltmalar: DV: Duvar, KB: Kubbe, KM: Kemer, TN: Tono, KP: Kapı boşluğu, DÖ: Döşeme, M: Moloz Taş, T: Tuğla, M+T: Moloz taş+Tuğla kırığı, SV: Sıva, TO: Toprak, D: Diğer, A: İyi, B: Orta, C: Kötü												

(Kaynak: Fotoğraflar Erdoğan Budak Arşivi, 2018; Rölöveler, Yazara Aittir)

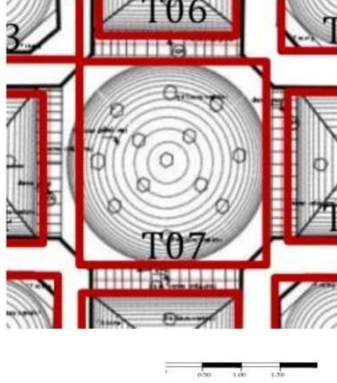
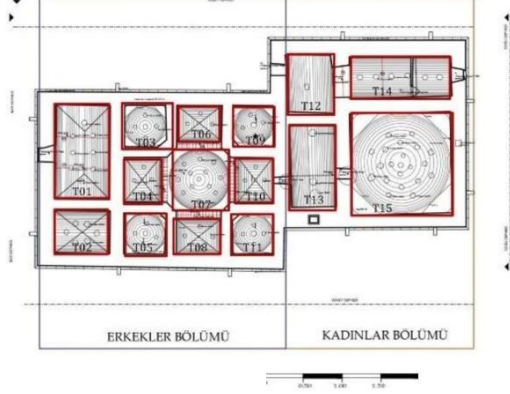
Tablo 11. Başçavuş Hamamı Üst Örtü Tanımlama ve Hasar Tespiti-T06 Mekanı (Eyvan)

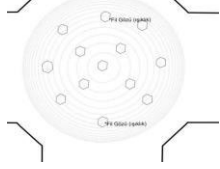
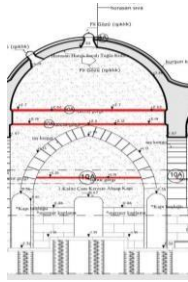
Erkekler Bölümü	
Eyvan - Rölöve	Anahtar Plan - Rölöve
	
Genel Bilgi	
Dört eyvan mekanından birinin üstünün örtüldüğü tonoz kısmıdır. Dört adet altıgen fil gözü ışıklıkla aydınlatma sağlar. Erkekler kısmında bulunan sıcaklık mekanına geçişteki kemer bağlantısı bu tonoz altındadır. Bir adet demir gergiyle kemer taşıyıcılığı desteklenir. Kubbe tuğlası ve doğal hidrolik kireç esaslı güçlendirme sıvası kullanılarak kubbe kapatılmıştır.	

Eleman	Fotoğraf	Rölöve	Malzeme						Hasar Durumu			
			M	T	M+T	SV	TO	D	Açıklama	A	B	C
TN-T06 Üst Örtü				●		●			Fil gözü ışıklıklarda deformasyonlar mevcuttur. Moloz taşlar çatlamış, kırılmış ve dökülmüştür. Ağaç ve bitkiler malzemeyi kaldırmıştır.			●
TN-T06 İç Tavan				●		●			Derz araları harç kaybı ve malzeme çürümeleri vardır. Harçlarda boşalmalar mevcuttur. Demir gergi paslanmış, duvar bağlantı yerlerinde malzeme kaybı olmuştur.			●
				●					Duvarda is, duman renklenme olmuş, malzeme kaybı vardır. Tuğla ve moloz taşlarda kırılma, çatlak ve dökülmeler mevcuttur. Fil gözlerinin bir kısmı kapanmıştır.		●	
Kısıltmalar: DV: Duvar, KB: Kubbe, KM: Kemer, TN: Tonoz, KP: Kapı boşluğu, DÖ: Döşeme, M: Moloz Taş, T: Tuğla, M+T: Moloz taş+Tuğla kırığı, SV: Sıva, TO: Toprak, D: Diğer, A: İyi, B: Orta, C: Kötü												

(Kaynak: Fotoğraflar Erdoğan Budak Arşivi, 2018; Rölöveler, Yazara Aittir)

Tablo 12. Başçavuş Hamamı Üst Örtü Tanımlama ve Hasar Tespiti-T07 Mekanı (Sıcaklık)

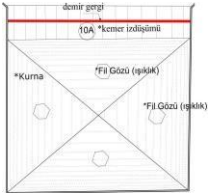
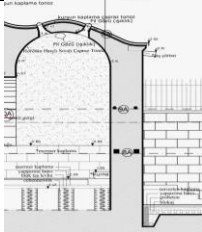
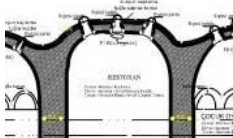
Erkekler Bölümü	
Sıcaklık - Rölöve	Anahtar Plan - Rölöve
	
Genel Bilgi	
Sıcaklık mekanın üstünün örtüldüğü kubbedir. 13 adet altıgen fil gözü ışıklıkla aydınlatması sağlanan bu bölüm, erkekler kısmında yıkanmanın ve göbek taşının bulunduğu ana mekandır. Ayrıca, hamamın ısıtılmasını sağlayan cehennemlik de bu kısım altındadır. Kubbe tuğlası ve doğal hidrolik kireç esaslı güçlendirme sıvası kullanılarak kubbe kapatılmıştır.	

Eleman	Fotoğraf	Rölöve	Malzeme						Hasar Durumu			
			M	T	M+T	SV	TO	D	Açıklama	A	B	C
KB-T07 Üst Örtü				●		●			Duvar üstünde bitki ve ağaç köklerinden oluşan malzeme dökülmeleri vardır. Aydınlatma ve havalandırma gözleri zarar görmüş, kullanılmayacak durumdadır.			●
KB-T07 İç Tavan				●		●			Duvar birleşim yerlerinde kırılmalar, malzemede dökülmeler vardır. Harç malzemesinde bozulmalar ve dökülmeler mevcuttur. Demir hatıl birleşim yeri duvarda malzeme kaybı ve bozulmalar mevcuttur.			●
Kısaltmalar: DV: Duvar, KB: Kubbe, KM: Kemer, TN: Tonoz, KP: Kapı boşluğu, DÖ: Döşeme, M: Moloz Taş, T: Tuğla, M+T: Moloz taş+Tuğla kınığı, SV: Sıva, TO: Toprak, D: Diğer, A:İyi, B: Orta, C: Kötü												

(Kaynak: Fotoğraflar Erdoğan Budak Arşivi, 2018; Rölöveler, Yazara Aittir)

Tablo 13. Başçavuş Hamamı Üst Örtü Tanımlama ve Hasar Tespiti-T08 Mekanı (Eyvan)

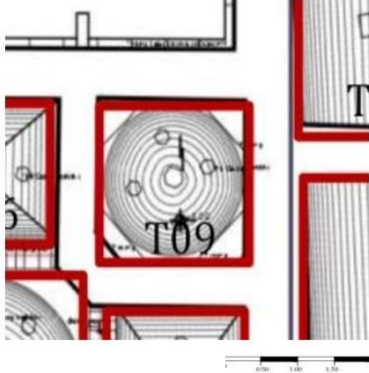
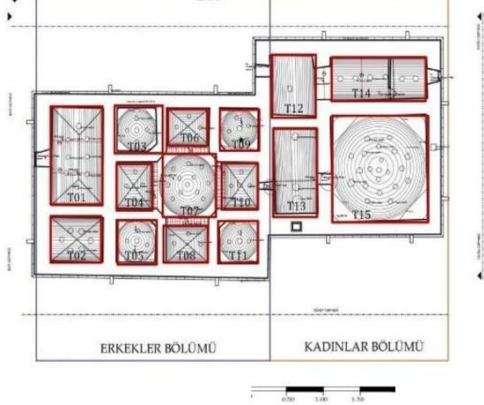
Erkekler Bölümü	
Eyvan - Rölöve	Anahtar Plan - Rölöve
Genel Bilgi	
Dört eyvan mekanından birinin üstünün örtüldüğü tonoz kısmıdır. Burada dört adet altıgen fil gözü ışıklık vardır. Erkek kısmındaki sıcaklık mekanına geçişte kemer bağlantısı bu tonoz altındadır. Bir adet demir gergiyle kemerin taşıyıcılığı desteklenmektedir. Kubbe tuğlası ve doğal hidrolik kireç esaslı güçlendirme sıvası kullanılarak kubbe kapatılmıştır. Hamamın ısıtılmasını sağlayan cehennemlik bu mekan altındadır.	

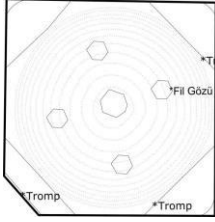
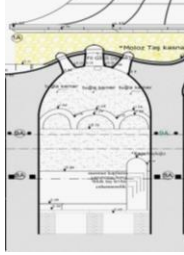
Eleman	Fotoğraf	Rölöve	Malzeme						Hasar Durum			
			M	T	M+T	SV	TO	D	Açıklama	A	B	C
TN-T08 Üst Örtü				●		●			Havalandırma boşlukları beton çerçevelerle kaplanmış, çatlaklıklar vardır. Derz araları harç kaybı ve malzeme çürümeleri vardır. Bitki ve ağaç kökleri malzemeyi parçalamıştır.			●
TN-T86 İç Tavan				●		●			Taşlarda çürüme, küflenme ve renk değişikliği hakimdir. Dövme demir birleşim yerlerinde malzeme kaybı bulunmaktadır.			●
				●					Dövme demir birleşim yerlerinde malzeme kaybı bulunmaktadır. Fil gözü ışıklıklarda bozulma vardır.			
Kısıltmalar: DV: Duvar, KB: Kubbe, KM: Kemer, TN: Tonoz, KP: Kapı boşluğu, DÖ: Döşeme, M: Moloz Taş, T: Tuğla, M+T: Moloz taş+Tuğla kırığı, SV: Siva, TO: Toprak, D: Diğer, A:İyi, B: Orta, C: Kötü												

Kısaltmalar: DV: Duvar, KB: Kubbe, KM: Kemer, TN: Tonoz, KP: Kapı boşluğu, DÖ: Döşeme, M: Moloz Taş, T: Tuğla, M+T: Moloz taş+Tuğla kınğı, SV: Sıva, TO: Toprak, D: Diğer, A: İyi, B: Orta, C: Kötü

(Kaynak: Fotoğraflar Erdoğan Budak Arşivi, 2018; Rölöveler, Yazara Aittir)

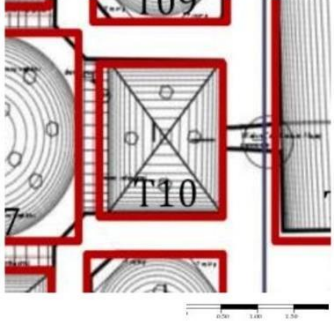
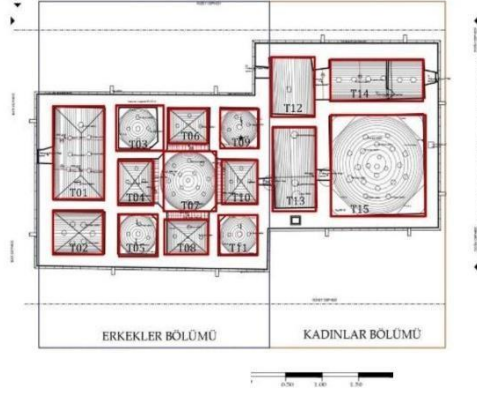
Tablo 14. Başçavuş Hamamı Üst Örtü Tanımlama ve Hasar Tespiti-T09 Mekanı (Halvet)

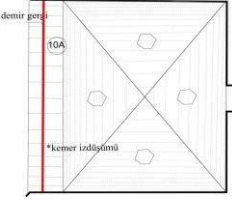
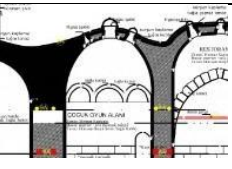
Erkekler Bölümü	
Halvet - Rölöve	Anahtar Plan - Rölöve
	
Genel Bilgi	
4 halvet mekanından birinin üstünün örtüldüğü kubbedir. Dört küçük ve bir büyük olmak üzere beş adet altıgen fil gözü ışıklık vardır. Dört adet trompa sahiptir. Bu tromplar sayesinde kare mekandan kubbe yuvarlağına geçiş sağlanır. Kubbe tuğlası ve doğal hidrolik kireç esaslı güçlendirme sıvası kullanılarak kubbe kapatılmıştır. Hamamın ısıtılması sağlayan cehennemlik bu mekan altındadır.	

Eleman	Fotoğraf	Rölöve	Malzeme						Hasar Durumu			
			M	T	M+T	SV	TO	D	Açıklama	A	B	C
KB-T09 Üst Örtü				●		●			Duvar birleşim yerlerinde kırılmalar, malzemede dökülmeler vardır. Duvar üstünde bitki ve ağaç köklerinden oluşan malzeme dökülmeleri mevcuttur.			●
KB-T09 İç Tavan				●		●			Kubbe örtüsünde taş ve tuğlalarda düşme, kırılma ve bozulmalar olmuştur. Aydınlatma ve havalandırma gözleri zarar görmüş, kullanılmayacak durumdadır.			
									Fil gözü aydınlatmalarda deformasyonlar mevcuttur. Demir hatlı duvar birleşim yeri zarar görmüştür.			
Kısaltmalar: DV: Duvar, KB: Kubbe, KM: Kemer, TN: Tono, KP: Kapı boşluğu, DÖ: Döşeme, M: Moloz Taş, T: Tuğla, M+T: Moloz taş+Tuğla kınğı, SV: Sıva, TO: Toprak, D: Diğer, A: İyi, B: Orta, C: Kötü												

(Kaynak: Fotoğraflar Erdoğan Budak Arşivi, 2018; Rölöveler, Yazara Aittir)

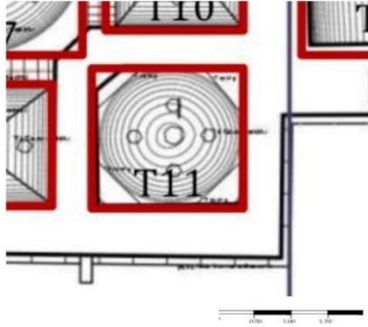
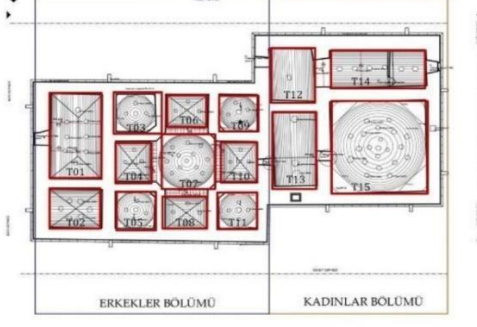
Tablo 15.. Başçavuş Hamamı Üst Örtü Tanımlama ve Hasar Tespiti-T10 Mekanı (Eyvan)

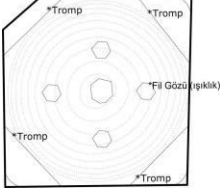
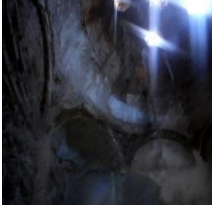
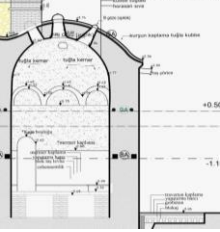
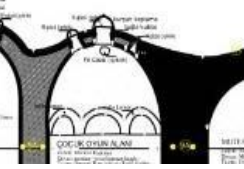
Erkekler Bölümü	
Eyvan - Rölöve	Anahtar Plan - Rölöve
	
Genel Bilgi	
Dört eyvandan birinin üstünün örtüldüğü tonozdur. Dört adet altıgen fil gözü ışıklıkla aydınlatma sağlanır. Erkekler kısmındaki sıcaklık bölümüne geçişteki kemer bağlantısı bu örtü altındadır. Bir adet demir gergiyle kemerin taşıyıcılığı desteklenmektedir. Kubbe tuğlası ve doğal hidrolik kireç esaslı güçlendirme sıvası kullanılarak kubbe kapatılmıştır. Hamamın ısıtılması sağlayan cehennemlik bu kısım altındadır.	

Eleman	Fotoğraf	Rölöve	Malzeme						Hasar Durumu			
			M	T	M+T	SV	TO	D	Açıklama	A	B	C
TN-T10 Üst Örtü				●		●			Kubbe korniş ve duvar üstünde bitki ve ağaç köklerinden oluşan malzeme dökülmeleri vardır. Duvar birleşim yerlerinde kırılmalar, malzeme dökülmeleri mevcuttur.			●
TN-T10 İç Tavan				●		●			Duvar da taş ve tuğlalarda düşme, kırılma ve bozulmalar olmuştur. Harç malzemesinde bozulmalar ve dökülmeler mevcuttur. Demir gergi duvar birleşim yerinde malzeme bozulması hakimdir.			●
				●					Fil gözü aydınlatmalarda deformasyonlar vardır. Demir gergi duvar birleşim yerinde malzeme bozulması vardır.			
Kısaltmalar: DV: Duvar, KB: Kubbe, KM: Kemer, TN: Tonoz, KP: Kapı boşluğu, DÖ: Döşeme, M: Moloz Taş, T: Tuğla, M+T: Moloz taş+Tuğla kırığı, SV: Sıva, TO: Toprak, D: Diğer, A: İyi, B: Orta, C: Kötü												

(Kaynak: Fotoğraflar Erdoğan Budak Arşivi, 2018; Rölöveler, Yazara Aittir)

Tablo 16. Başçavuş Hamamı Üst Örtü Tanımlama ve Hasar Tespiti-T11 Mekanı (Halvet)

Erkekler Bölümü	
Halvet - Rölöve	Anahtar Plan - Rölöve
	
Genel Bilgi	
4 halvetten birinin örtüldüğü kubbedir. Dört küçük ve bir büyük olmak üzere beş adet altıgen fil gözü ışıklıklarla aydınlatma sağlanır. Dört adet trompa sahip bu örtüde, kare mekandan kubbe yuvarlağına geçiş bu tromplarla yapılmıştır. Kubbe tuğlası ve doğal hidrolik kireç esaslı güçlendirme sıvası kullanılarak kubbe örtüsü kapatılmıştır. Cehennemlik bu kısmın altında yer almaktadır.	

Eleman	Fotoğraf	Rölöve	Malzeme						Hasar Durumu			
			M	T	M+T	SV	TO	D	Açıklama	A	B	C
KB-T11 Üst Örtü				●		●			Aydınlatma ve havalandırma gözleri zarar görmüş, kullanılmayacak durumdadır. Kubbe korniş ve duvar üstünde bitki ve ağaç köklerinden oluşan malzeme dökülmeleri vardır.			●
KB-T11 İç Tavan				●		●			Duvar birleşim yerlerinde kırılmalar, malzemede dökülmeler vardır. Harç malzemesinde bozulmalar ve dökülmeler mevcuttur.			●
				●					Fil gözü aydınlatmalarda deformasyonlar mevcuttur. Demir gergide paslanma ve duvar birleşim yerlerinde malzeme kaybı ve bozulmalar bulunmaktadır.			
Kısaltmalar: DV: Duvar, KB: Kubbe, KM: Kemer, TN: Tonoz, KP: Kapı boşluğu, DÖ: Döşeme, M: Moloz Taş, T: Tuğla, M+T: Moloz taş+Tuğla kınığı, SV: Sıva, TO: Toprak, D: Diğer, A: İyi, B: Orta, C: Kötü												

(Kaynak: Fotoğraflar Erdoğan Budak Arşivi, 2018; Rölöveler, Yazara Aittir)

Kadınlar Bölümü

Kadınlar bölümünün üst örtü tanımlaması ve yapısal, malzeme ile sorunlarının tespitinde sırasıyla; ılıklik (T12), su deposu ve külhan (T13), soyunmalık (T14), hela (T15) ve sıcaklık (T16) kodu verilerek tanımlanmıştır. Tanımlanan her bir mekanın üst örtüsünün tavan ve dış örtüsü yapısal ve malzeme açısından incelenmiş, sorunları tespit edilmiş ve tespit tablosunda ayrıca belirtilmiştir.

T12 ılıklik Üst Örtüsü:

Hamamın kuzey cephesinde kadınlar kısmının ılıklik mekanının üstünün örtüldüğü tonozdur. Dörtgen şeklinde bir havalandırma yer almakta, filgözü ılıklik bulunmamaktadır. Kemer bağlantısı demir gergi ile güçlendirilmiştir. +2.78 kotunda yer alan T12 tonoz, T01 ve T02 tonozdan yüksektir. T03 kubbe, T04 tonoz, T05 kubbe, T06 tonoz, T07 kubbe, T08 tonoz, T09 kubbe, T10 tonoz ve T11 kubbeden daha alçaktadır.

Tonozun etrafı harçlı molozla doludur. Yangından dolayı malzeme ve duvar içinde ahşap hatıl kaybı vardır. Bitki ve ağaç oluşumu nedeniyle örtüde tahribat meydana gelmiştir. Ağaçların kök ve dalları malzemeleri yerinden oynatmıştır. Fil gözü ılıkliklar beton çerçeve içine alınmış olup özgün değildir. Örtüye çimento sıvalı beton kaplama müdahale yapılmış, özgün görünümü bozulmuştur. Demir gergilerin bağlantı bölgelerinde yığma malzemelerde kesit kaybı ve bağlantı zayıflıkları bulunmaktadır. Kubbe ile duvar bağlantı yerlerinde malzeme kaybı olmuştur. Derz araları harç kaybı ve malzeme çürümeleri vardır. İçten de fil gözü ılıkliklarda deformasyonlar bulunmaktadır (Tablo 17.).

T13 Külhan ve Su Deposu Üst Örtüsü:

Hamamın güney cephesinde kadınlar kısmında yer alan hamamın su deposu ve külhan mekanının örtüldüğü tonozdur. 1 adet kazan deliği ve 2 adet altıgen havalandırma boşluğu bu örtü üzerindedir. 1 adet demir gergiyle taşıyıcılığı kuvvetlendirilen örtünün erkekler kısmındaki yer alan eyvana ve kadınlar kısmında yer alan sıcaklık ile bağlantısı vardır. Horasan sıva ve kubbe tuğlası ile örtü güçlendirilmesi yapılmıştır. +2.47 kotunda yer alan tonoz T02 tonoz daha yüksektir. T01 tonoz, T03 kubbe, T04 tonoz, T05 kubbe, T06 tonoz, T07 kubbe, T08 tonoz, T09 kubbe, T10 tonoz, T11 kubbe ve T12 tonozdan daha alçaktadır.

Duvar iç kısmında harç ve derzlerinde kayıplar vardır. Tonozun etrafı harçlı molozla doludur. Saçakların bir kısmı kaybolmuştur. Örtüye çimento sıvalı beton kaplama müdahale yapılmış, özgün görünümü bozulmuştur. Bitki ve ağaç oluşumu nedeniyle örtüde tahribat meydana gelmiştir. Tonoz içi tuğlalarda kırılma, çatlaklık ve dökülmeler vardır. Demir

gergilerin bağlantı bölgelerinde yığma malzemelerde kesit kaybı ve bağlantı zayıflıkları bulunmaktadır. Derz araları harç kaybı ve malzeme çürümeleri vardır (Tablo 18.).

T14 Plan Detayı:

Hamamın kuzey cephesinde kadınlar kısmının soyunmalık ve hela mekanlarının örtüldüğü tonozdur. Tonoza 6 adet altıgen filgözü ışıklık vardır. Bir adet demir gergi ile tonoz güçlendirilmiştir. Horasan sıva ve kubbe tuğlası kullanılmıştır. +1.80 kotunda yer alan tonoz T01,T02,T03,T04,T05,T06,T07,T08,T09,T10,T11,T12 ve T13 örtülerinden daha alçaktadır.

Tonozun üst örtüsündeki fil gözü ışıklıklarda bozulma vardır. Bazılarının üzeri betonla kapatılmış, bazılarının etrafı betonla çevrilmiştir. Malzeme kaybı ve bozulma mevcuttur. Bir kısmı bitki ve ağaçlarla sarılı olup, taşları parçalamıştır. Sonradan yapılan beton kaplama özgün değildir. Kubbealtı tuğlalarda kırılma, çatlaklık ve dökülmeler vardır. Demir gergilerin bağlantı bölgelerinde yığma malzemelerde kesit kaybı ve bağlantı zayıflıkları bulunmaktadır. Kubbe ile duvar bağlantı yerlerinde malzeme kaybı olmuştur. Derz araları harç kaybı ve malzeme çürümeleri vardır. İçten de fil gözü ışıklıklarda deformasyonlar bulunmaktadır (Tablo 19.).

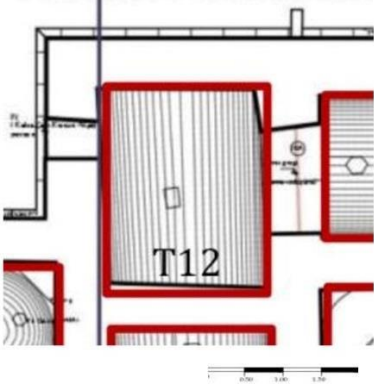
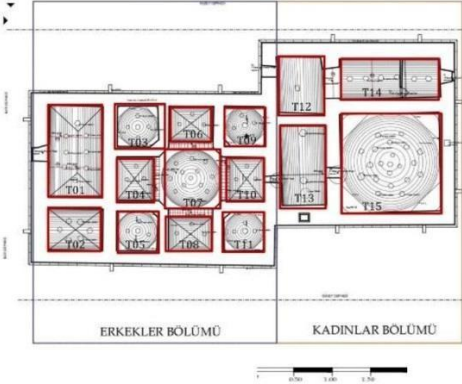
T15 Sıcaklık Üst Örtüsü:

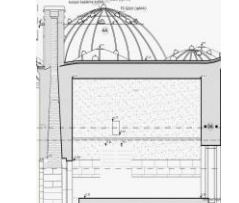
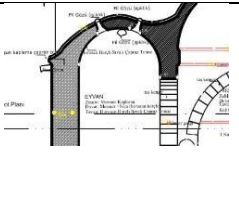
Hamamın güney doğusunda kadınlar kısmının sıcaklık mekânının örtüldüğü kubbedir. Bu kubbede 20 adet altıgen ve farklı boyutlardaki filgözü ışıklıklar, 1 adet dörtgen filgözü ışıklık vardır. 4 adet tromp ile kare mekânların kubbeye geçişi sağlanmıştır. Örtüde sıva ve kubbe tuğlası kullanılmıştır. +5.99 kotunda yer alan bu kubbe, hamamın tüm örtülerinden daha yüksekte yer almaktadır. Hamamın en büyük ve en gösterişli kubbesidir.

Kubbe etrafında bulunan sekizgen duvarda ağaç kökleri nedeniyle geniş çatlaklar oluşmuştur. Duvar iç kısmında harç ve derzlerinde kayıplar vardır. Mahal kubbesi üzerinde beton tabaka mevcuttur ve özgün değildir. Kubbenin üstü molozla doludur. Burada bulunan tuğla bacanın büyük kısmı yangında yanmıştır. Malzeme kaybı ve deformasyonlar mevcuttur. Bitki ve ağaç oluşumu nedeniyle duvarları ve üst örtüde tahribat meydana gelmiştir. Ağaçların kök ve dalları taş ve tuğla malzemeleri yerinden oynatmıştır ve yer yer derin çatlak ve bozulmalara sebep vermiştir. Üst örtüde çimento sıvalı müdahaleler yapılmış olup özgün değildir. Yine üst örtüde ışıklıklar beton çerçeve içine alınmıştır. Mevcut beton kalıntıları vardır. Kubbe içinde üst örtüden sıcaklık mekanına sızan yağmur ve kar suları, mevsimsel donma ve çözülme tuğlaların erimesine ve tuzlanmaya sebep olmuştur. Taş ve tuğlalarda malzeme kaybı vardır. Çıkan yangından sonra malzemede kirlenme fazladır

(Tablo 20.).

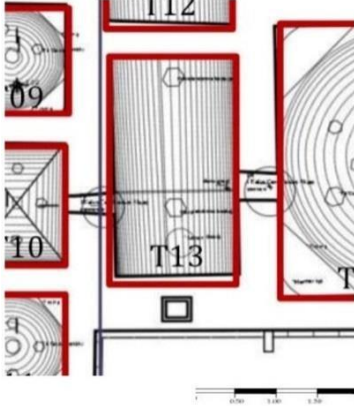
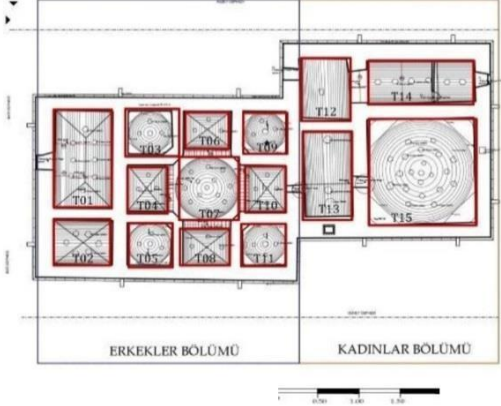
Tablo 17. Başçavuş Hamamı Üst Örtü Tanımlama ve Hasar Tespiti-T12 Mekanı (Ilıklık)

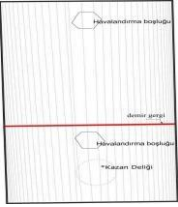
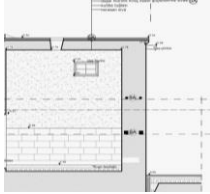
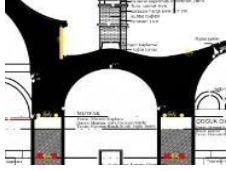
Kadınlar Bölümü	
Ilıklık - Rölöve	Anahtar Plan - Rölöve
	
Genel Bilgi	
Ilıklık mekanının üstünün örtüldüğü tonoz kısmıdır. Dörtgen bir havalandırma yer almakta olup, fil gözü ışıklık bulunmamaktadır. Kadınlar kısmının girişi olan soyunmalık kısmına geçişi sağlayan kemer bağlantısı vardır. Bu bağlantı demir gergiyle güçlendirilmiştir.	

Eleman	Fotoğraf	Rölöve	Malzeme						Hasar Durumu			
			M	T	M+T	SV	TO	D	Açıklama	A	B	C
TN-T12 Üst Örtü				●		●			Tonoz örtüsünde taş ve tuğlalarda düşme, kırılma ve bozulmalar olmuştur. Duvar üstünde bitki ve ağaç köklerinden oluşan malzeme dökülmeleri vardır.			●
TN-T12 İç Tavan				●		●			Duvarda tuğla ve moloz taşların bir kısmı dökülmüştür. is, duman renklenme olmuş, malzeme kaybı bulunmaktadır.			●
				●					Demir gergi ve duvar birleşim yerinde bozulmalar vardır. Fil gözü ışıklıklarda bozulmalar mevcuttur.			●
Kısaltmalar: DV: Duvar, KB: Kubbe, KM: Kemer, TN: Tonoz, KP: Kapı boşluğu, DÖ: Döşeme, M: Moloz Taş, T: Tuğla, M+T: Moloz taş+Tuğla kırığı, SV: Sıva, TO: Toprak, D: Diğer, A:İyi, B: Orta, C: Kötü												

(Kaynak: Fotoğraflar Erdoğan Budak Arşivi, 2018; Rölöveler, Yazara Aittir)

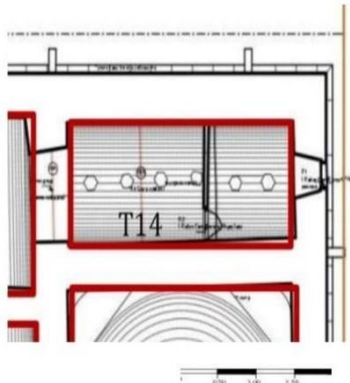
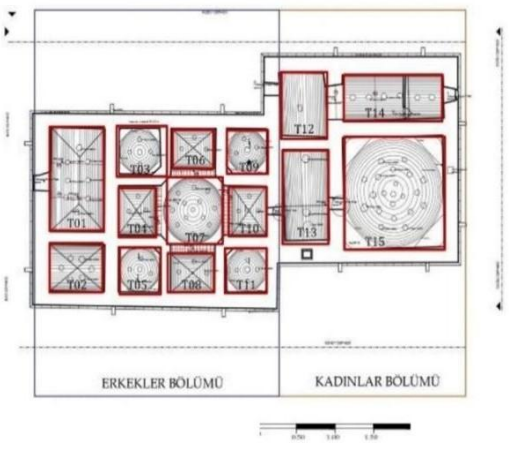
Tablo 18. Başçavuş Hamamı Üst Örtü Tanımlama ve Hasar Tespiti-T13 Mekanı (Su Deposu ve Külhan)

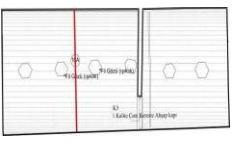
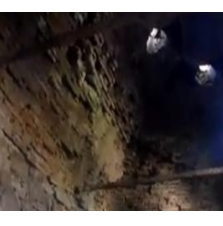
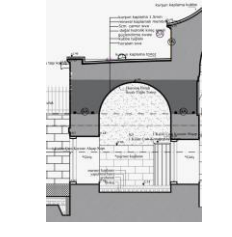
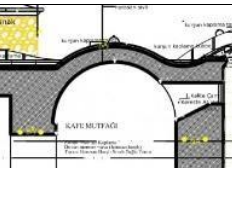
Kadınlar Bölümü	
Su Deposu ve Külhan - Rölöve	Anahtar Plan - Rölöve
	
Genel Bilgi	
Su deposu ve külhan üstünün örtüldüğü tonoz kısmıdır. 2 adet altıgen havalandırma boşluğu bu tonoz üzerindedir. Bir adet demir gergiyle taşıyıcılığı kuvvetlendirilen örtünün erkekler kısmındaki eyvana ve kadınlar kısmında bulunan sıcaklıkla bağlantısı vardır. Horasan sıva ve kubbe tuğlası ile örtü güçlendirilmesi yapılmıştır.	

Eleman	Fotoğraf	Rölöve	Malzeme						Hasar Durumu			
			M	T	M+T	SV	TO	D	Açıklama	A	B	C
TN-T13 Üst Örtü				●		●			Havalandırma boşlukları beton çerçevelerle kaplanmış, çatlaklıklar vardır. Derz araları harç kaybı ve malzeme çürümeleri bulunmaktadır.			●
TN-T13 İç Tavan				●		●			Duvarda is, duman renklenme olmuş, malzeme kaybı vardır			●
				●					Demir gergi paslanmış, duvar bağlantı yerlerinde malzeme kaybı olmuştur. Taşlarda çürüme, küflenme ve renk değişikliği hakimdir.			●
Kısaltmalar: DV: Duvar, KB: Kubbe, KM: Kemer, TN: Tonoz, KP: Kapı boşluğu, DÖ: Döşeme, M: Moloz Taş, T: Tuğla, M+T: Moloz taş+Tuğla kını, SV: Sıva, TO: Toprak, D: Diğer, A: İyi, B: Orta, C: Kötü												

(Kaynak: Fotoğraflar Erdoğan Budak Arşivi, 2018; Rölöveler, Yazara Aittir)

Tablo 19. Başçavuş Hamamı Üst Örtü Tanımlama ve Hasar Tespiti-T14 Mekanı (Soyunmalık ve Hela)

Kadınlar Bölümü	
Soyunmalık ve Hela - Rölöve	Anahtar Plan - Rölöve
	
Genel Bilgi	
Soyunmalık ve hela üstünün örtüldüğü tonozdur. Altı adet altıgen fil gözü ışıklıklarla aydınlatma sağlanır. Bir adet demir gergiyle kubbe güçlendirilmiştir. Horasan sıva ve kubbe tuğlasıyla tonoz örtülmüştür.	

Eleman	Fotoğraf	Rölöve	Malzeme						Hasar Durumu			
			M	T	M+T	SV	TO	D	Açıklama	A	B	C
TN-T14 Üst Örtü				●		●			Bitki ve ağaç kökleri derz ve harç malzemeye zarar vermiştir. Havalandırma boşlukları beton çerçevelerle kaplanmış, çatlaklıkları vardır. Taşlarda çürüme, küflenme, kırılma ve çatlaklar bulunmaktadır.			●
TN-T14 İç Tavan				●		●			Duvar diplerinde küflenme ve çürüme vardır. Fil gözü aydınlatmalarda deformasyonlar mevcuttur. renk değişikliği vardır.			●
				●					Demir gergide paslanma ve duvar birleşim yerinde malzeme kaybı mevcuttur.			●
Kısaltmalar: DV: Duvar, KB: Kubbe, KM: Kemer, TN: Tonoz, KP: Kapı boşluğu, DÖ: Döşeme, M: Moloz Taş, T: Tuğla, M+T: Moloz taş+Tuğla kınğı, SV: Sıva, TO: Toprak, D: Diğer, A: İyi, B: Orta, C: Kötü												

(Kaynak: Fotoğraflar Erdoğan Budak Arşivi, 2018; Rölöveler, Yazara Aittir)

Tablo 20. Başçavuş Hamamı Üst Örtü Tanımlama ve Hasar Tespiti -T15 Mekanı (Sıcaklık)

Kadınlar Bölümü	
Sıcaklık - Rölöve	Anahtar Plan - Rölöve
Genel Bilgi	
Sıcaklık mekânın örtüldüğü kubbedir. 20 adet altıgen ve farklı ölçülerde fil gözü ışıklık ve bir adet dörtgen fil gözü ışıklıkla bu mekân aydınlatılmaktadır. Dört adet trompla kare mekânların kubbeye geçişi yapılmıştır. Sıcaklık mekânı altında hamamın ısıtılmasını sağlayan cehennemlik bulunmaktadır. Horasan sıva ve kubbe tuğlasıyla örtü güçlendirilmesi yapılmıştır. +5.99 kotundaki bu kubbe, hamamın diğer kubbelerinden daha yüksekte olup, en büyük ve en gösterişli olanıdır.	

Eleman	Fotoğraf	Rölöve	Malzeme						Hasar Durumu	Açıklama	A	B	C
			M	T	M+T	SV	TO	D					
KB-T15 Üst Örtü				●		●				Harçlar bozulmuş ve derzlerden dökülmüştür. Tuğla ve moloz taşlarda kırılma, çatlaklık ve parçalanmalar vardır. Bitki ve ağaç kökleri malzemeleri parçalamıştır. Aydınlatma ve havalandırma bacalarının bir kısmı kapanmıştır.			●
KB-T15 İç Tavan				●		●				Duvarda is, kirlenme vardır. Harçlar bozulmuş ve derzlerde dökülmüştür. Tuğlaların bir kısmı erimiştir.			●
										Taşlarda dökülme ve boşluklar mevcuttur. Demir gergi paslanmış, duvar bağlantılarında malzeme kaybı vardır			
Kısaltmalar: DV: Duvar, KB: Kubbe, KM: Kemer, TN: Tonoz, KP: Kapı boşluğu, DÖ: Döşeme, M: Moloz Taş, T: Tuğla, M+T: Moloz taş+Tuğla kınığı, SV: Sıva, TO: Toprak, D: Diğer, A: İyi, B: Orta, C: Kötü													

(Kaynak: Fotoğraflar Erdoğan Budak Arşivi, 2018; Rölöveler, Yazara Aittir)

4. Müdahale Önerileri

Yaklaşık ikiyüz yıllık olan Başçavuş Hamamı'nın tüm olumsuz değişim ve deformasyonları temizleme, yenileme, sağlamlaştırma ve ekleme gibi fiziksel müdahalelerle restore edilir durumdadır. Bu yönde hamamın değerlendirilmesi için her bir yapı elemanının yapısal sorun ve sebebi, sorun türü, restorasyon tekniği belirlenerek hamama en az zarar verecek müdahaleler önerilmiştir.

Önerilen müdahaleler;

- Temizleme,
- Sağlamlaştırma,
- Bütünleme, Yenileme,
- Yeniden yapma olarak ele alınmıştır.

Bu aşamada elde edilen veriler,

-Cepheler; Tablo 21., Tablo 22., Tablo 23., Tablo 24.,

-Üst örtüler; Tablo 25., Tablo 26., Tablo 27., Tablo 28., Tablo 29., Tablo 30., Tablo 31., Tablo 32., Tablo 33., Tablo 34., Tablo 35., Tablo 36., Tablo 37., Tablo 38., Tablo 39.' da yer almaktadır.

4.1. Cephe Müdahale Önerileri

Sorunlar; tüm duvarlarda malzeme kayıpları ve deformasyonlar söz konusudur. Malzemelere işlenen çimento sıvalı müdahale özgün değildir. Bitki ve ağaç oluşumu nedeniyle malzemelerde tahribat meydana gelmiştir. Ağaçların ve bitkilerin kök ve dalları taş ve tuğla malzemeleri yerinden oynatmış, yer yer derin çatlak ve deformasyonlara sebep olmuştur. Kuzey cephede bulunan ağaç kökleri köşe taşlarının kaybolmasına sebebiyet vermiş ve kuzey cephede bulunan dolgudan dolayı kökün hangi derinliğe kadar ulaştığı belirlenememektedir. Hamam uzun süre harabe şeklinde olması, yağmur, kar gibi dış etkilere maruz kalmasından dolayı beden duvarları içerisindeki ahşap hatıllar tamamen çürüyerek yok olmuştur.

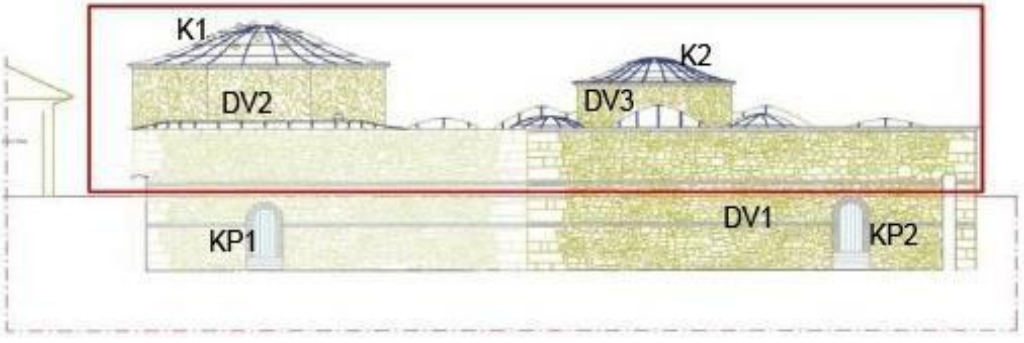
Önerilen müdahaleler; toprak altında kalan cephelerde harfiyat dolgu kaldırılacak, hamam açığa çıkarılacaktır. Duvarlarda malzeme kaybı görülen yerlerde (taş ve tuğla) bölgesel tamamlamalar yapılacaktır. Çürüyen ve yok olan taşlar değiştirilecektir. Tüm duvarlardaki çimento ve beton sıvaların temizlik işlemi yapılacak ardından deformasyonlar giderilerek içerlek derz yenilemesi yapılacaktır. Bitkiler kimyasallarla temizlenecek, malzeme kaybı özgün malzemeyle tamamlanacak, kesit kayıpları doldurulacak, ahşap hatıllar

güçlendirilecektir. Cephelerdeki bazı bölümlerde yok olan saçaklar yonu taşından yapılarak tüm cepheleri çevreleyecektir.

Duvarlarda oluşan dal ve kökler, mekanik yöntemle temizlenemeyen kısımlarda kimyasal yöntemle kurutulacaktır. Erkekler bölümü ılıklik mekanında bulunan kapatılmış giriş kapısı açılarak yenilenecektir. Duvarlardaki temizlik sonrasında değişmesi gereken tuğla ve taş malzemeler değiştirilecek ve derz eksilmeleri giderilecektir. Tüm bu işlemlerden sonra erkekler bölümü taş kemerler dışında bütün yüzeyler harçla sıvanacaktır. Batı duvarında bulunan pencere yenilenecektir. Kadınlar bölümü tuvaletinde bulunan ve dışarıdan kapatılmış olan pencere açılacak ve yeni özgün pencere doğraması takılacaktır.

İncelenen hamamın kuzey yönündeki giriş cephesinden başlayarak sırasıyla doğu cephesi, güney cephesi ve batı cephesiyle ilgili veriler Tablo 21., Tablo 22., Tablo 23. ve Tablo 24.'de yer almaktadır.

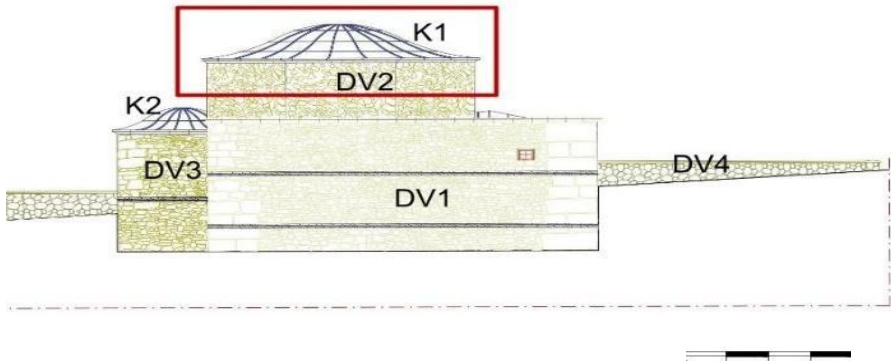
Tablo 21. Başçavuş Hamamı Fiziksel Müdahale Önerileri-Kuzey Cephesi (Giriş Cephesi)

Kuzey (Giriş) Cephesi- Rölöve				
				
Yapı kodu	Sorun Ve Sebebi	Sorun Türü	Restorasyon Tekniği	Müdahale Biçimi
DV1	Moloz taş ve tuğlada malzeme kaybı, sıva ve harçlarda dökülme, toprak birikmesi, bitkilenme	Malzeme bozulması ve kaybı	Temizleme, sağlamlaştırma, bütünlendirme	Bitkiler kimyasallarla temizlenecek, malzeme kaybı özgün malzemeye tamamlanacak, kesit kayıpları doldurulacak, ahşap hatıllar güçlendirilecektir.
KP2	Malzeme bozulma, nitelsiz eklenti, kemerde çatlama, toprak birikmesi, bitkilendirme	Malzeme bozulması ve kaybı, nitelsiz müdahale	Temizleme, sağlamlaştırma, bütünlendirme	Kapıdaki çürüme ve malzeme kaybı yenilenecek, çatlaklar doldurulup sağlamlaştırılacak, harfiyat kaldırılacaktır.
DV2	Moloz taş ve tuğlada malzeme kaybı, sıva ve harçlarda dökülme, toprak birikmesi, bitkilenme	Malzeme bozulması ve kaybı	Temizleme, sağlamlaştırma, bütünlendirme	Bitkiler kimyasallarla temizlenecek, malzeme kaybı özgün malzemeye tamamlanacak, kesit kayıpları doldurulacak, demir gergiler temizlenip, güçlendirilecektir. Uygun olmayan sıvalar temizlenecek, çatlaklar sağlamlaştırılacaktır.

DV3	Malzeme bozulması ve kaybı, kesit kaybı, toprak birikmesi, bitkilenme, sıva ve harçlarda parçalanma, uygun olmayan müdahale	Malzeme bozulması ve kaybı, nitelsiz müdahale	Temizleme, sağlamlaştırma, bütünleme, yenileme	Bitkiler kimyasallarla temizlenecek, malzeme kaybı özgün malzemeye tamamlanacak, kesit kayıpları doldurulacak, demir gergiler temizlenip, güçlendirilecektir.
K1	Malzeme bozulması ve kaybı, kesit kaybı, toprak birikmesi, bitkilenme, sıva ve harçlarda parçalanma, uygun olmayan müdahale	Malzeme bozulması ve kaybı, nitelsiz müdahale	Temizleme, sağlamlaştırma, bütünleme, yenileme	Strüktürel çatlaklar kimyasal bağlayıcı harçla enjeksiyon yapılarak sağlamlaştırılacak, malzeme kaybı özgün malzemeye tamamlanacak, bitkiler kimyasallarla temizlenecek, demir gergilerle kubbe güçlendirilecektir.
KP1	Malzeme bozulması ve kaybı, kesit kaybı	Malzeme bozulması ve kaybı	Temizleme, sağlamlaştırma, bütünleme, yenileme	Kapıdaki çürüme ve malzeme kaybı yenilenecek, çatlaklar doldurulup sağlamlaştırılacak, harfiyat kaldırılacaktır.
K2	Malzeme bozulması ve kaybı, kesit kaybı, toprak birikmesi, bitkilenme, sıva ve harçlarda parçalanma, uygun olmayan müdahale	Malzeme bozulması ve kaybı, nitelsiz müdahale	Temizleme, sağlamlaştırma, bütünleme, yenileme	Kubbenin yıkılan kısımları özgün tamamlanıp güçlendirilecek, bozulan sıvalar temizlenecek, bitkiler kimyasallarla kurutulacak, özgün olmayan betonlar temizlenerek kubbe sağlamlaştırılacak, ışıklıklar yenilenecektir.
Kısaltmalar	DV: Duvar, K: Kubbe, KM: Kemer, TN: Tono, KP: Kapı boşluğu			

(Kaynak: Rölöve Yazara Aittir.)

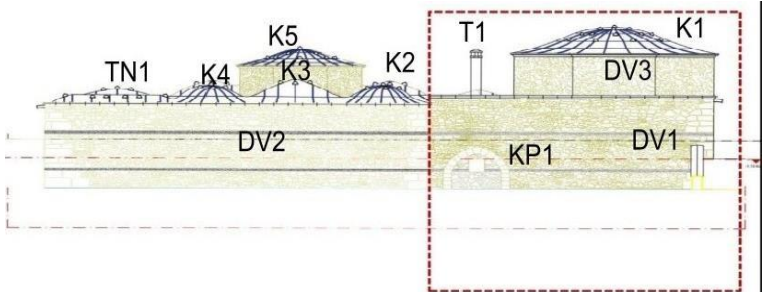
Tablo 22. Başçavuş Hamamı Fiziksel Müdahale Önerileri-Doğu Cephesi

Doğu Cephesi- Rölöve				
				
Yapı Kodu	Sorun Ve Sebebi	Sorun Türü	Restorasyon Tekniği	Müdahale Biçimi
DV1	Moloz taş ve tuğlada malzeme kaybı, sıva ve harçlarda dökülme, toprak birikmesi, bitkilenme	Malzeme bozulması ve kaybı	Temizleme, sağlamlaştırma, bütünleme	Strüktürel çatlaklar kimyasal bağlayıcı takviyeli harçla enjeksiyon yapılarak sağlamlaştırılacaktır. Yıkılan duvar kısımları özgün yeni taşlarla doldurulacak, bitkiler kimyasallarla temizlenecek, boşalan harç ve sıvalar özgün malzemeye tamamlanacak, kesit kayıpları doldurulacak, ahşap hatıllar yenilenecektir.
DV2	Moloz taş ve tuğlada malzeme kaybı, sıva ve harçlarda dökülme, toprak birikmesi, bitkilenme	Malzeme bozulması ve kaybı	Temizleme, sağlamlaştırma, bütünleme	Bitkiler kimyasallarla temizlenecek, boşalan harç ve sıvalar özgün malzemeye tamamlanacak, kesit kayıpları doldurulacak, strüktürel çatlaklar kimyasal bağlayıcı takviyeli harçla enjeksiyon yapılarak sağlamlaştırılacaktır.

DV3	Moloz taş ve tuğlada malzeme kaybı, sıva ve harçlarda dökülme, toprak birikmesi, bitkilenme	Malzeme bozulması ve kaybı	Temizleme, sağlamlaştırma, bütünleme	Yıkılan duvar kısmı özgün malzemeyle tamamlanıp güçlendirilecek, bitkiler kimyasallarla temizlenecek, malzeme kaybı özgün malzemeyle tamamlanacak, kesit kayıpları doldurulacak, ahşap hatıllar yenilenecek, strüktürel çatlaklar kimyasal bağlayıcı takviyeli harçla enjeksiyon yapılarak sağlamlaştırılacaktır.
DV4	Moloz taş ve tuğlada malzeme kaybı, sıva ve harçlarda dökülme, toprak birikmesi, bitkilenme	Malzeme bozulması ve kaybı	Temizleme, sağlamlaştırma, bütünleme	Bitkiler kimyasallarla temizlenecek, boşalan harç ve sıvalar özgün malzemeyle tamamlanacak, kesit kayıpları doldurulacak, ahşap hatıllar yenilenecek, strüktürel çatlaklar kimyasal bağlayıcı takviyeli harçla enjeksiyon yapılarak sağlamlaştırılacaktır.
K1	Malzeme bozulması ve kaybı, kesit kaybı	Malzeme bozulması ve kaybı, niteliksiz müdahale	Temizleme, sağlamlaştırma, bütünleme, yenileme	Strüktürel çatlaklar kimyasal bağlayıcı harçla enjeksiyon yapılarak sağlamlaştırılacak, malzeme kaybı özgün malzemeyle tamamlanacak, bitkiler kimyasallarla temizlenecek, demir gergilerle kubbe güçlendirilecektir.
K2	Malzeme bozulması ve kaybı, kesit kaybı	Malzeme bozulması ve kaybı, niteliksiz müdahale	Temizleme, sağlamlaştırma, bütünleme, yenileme	Strüktürel çatlaklar kimyasal bağlayıcı harçla enjeksiyon yapılarak sağlamlaştırılacak, malzeme kaybı özgün malzemeyle tamamlanacak, bitkiler kimyasallarla temizlenecek, demir gergilerle kubbe güçlendirilecektir.
Kısaltmalar	DV: Duvar, K: Kubbe, KM: Kemer, TN: Tono, KP: Kapı boşluğu			

(Kaynak: Rölöve Yazara Aittir.)

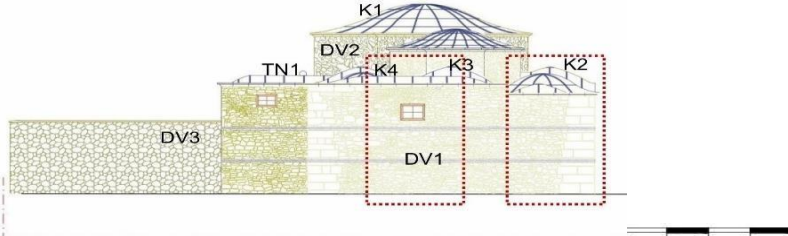
Tablo 23. Başçavuş Hamamı Fiziksel Müdahale Önerileri-Güney Cephesi

Güney Cephesi- Rölöve				
				
Yapı kodu	Sorun ve sebebi	Sorun türü	Restorasyon tekniği	Müdahale biçimi
DV1	Moloz taş ve tuğlada malzeme kaybı, sıva ve harçlarda dökülme, toprak birikmesi, bitkilenme	Malzeme bozulması ve kaybı	Temizleme, sağlamlaştırma, bütünleme	Yıkılan duvar kısmı özgün malzemeyle tamamlanıp güçlendirilecek, bitkiler kimyasallarla temizlenecek, malzeme kaybı özgün malzemeyle tamamlanacak, ahşap hatıllar yenilenecek, strüktürel çatlaklar kimyasal bağlayıcı takviyeli harçla enjeksiyon yapılarak sağlamlaştırılacaktır.
KP1	Malzeme bozulması ve kaybı, kesit kaybı	Malzeme bozulması ve kaybı	Temizleme, sağlamlaştırma, bütünleme, yenileme	Kemerdeki kırılmalar onarılacak, dökülen malzemeler tamamlanacak, strüktürel çatlaklar kimyasal bağlayıcı takviyeli harçla enjeksiyon yapılarak sağlamlaştırılacaktır.

DV3	Moloz taş ve tuğlada malzeme kaybı, sıva ve harçlarda dökülme, toprak birikmesi, bitkilenme	Malzeme bozulması ve kaybı	Temizleme, sağlamlaştırma, bütünleme	Bitkiler kimyasallarla temizlenecek, boşalan harç ve sıvalar özgün malzemeye tamamlanacak, kesit kayıpları doldurulacak, strüktürel çatlaklar kimyasal bağlayıcı takviyeli harçla enjeksiyon yapılarak sağlamlaştırılacaktır.
DV2	Moloz taş ve tuğlada malzeme kaybı, sıva ve harçlarda dökülme, toprak birikmesi, bitkilenme	Malzeme bozulması ve kaybı	Temizleme, sağlamlaştırma, bütünleme	Strüktürel çatlaklar kimyasal bağlayıcı takviyeli harçla enjeksiyon yapılarak sağlamlaştırılacaktır. Yıkılan duvar kısımları özgün yeni taşlarla doldurulacak, bitkiler kimyasallarla temizlenecek, boşalan harç ve sıvalar özgün malzemeye tamamlanacak, kesit kayıpları doldurulacak, ahşap hatıllar yenilenecektir.
T1	Malzeme bozulması ve kaybı, kesit kaybı, toprak birikmesi, bitkilenme, sıva ve harçlarda parçalanma, uygun olmayan müdahale	Malzeme bozulması ve kaybı, niteliksiz müdahale	Temizleme, sağlamlaştırma, bütünleme, yenileme	Tüm bozulmuş sıva ve harçlardan tonoz temizlenecek, çatlaklar doldurulacak, özgün olmayan beton kaplama kaldırılacak, bitkiler kimyasallarla kurutulacak, ışıklıklar tamir edilecek, demir gergilerle tonoz güçlendirilecektir.
TN1	Malzeme bozulması ve kaybı, kesit kaybı, toprak birikmesi, bitkilenme, sıva ve harçlarda parçalanma, uygun olmayan müdahale	Malzeme bozulması ve kaybı, niteliksiz müdahale	Temizleme, sağlamlaştırma, bütünleme, yenileme	tonoz temizlenecek, çatlaklar doldurulacak, özgün olmayan beton kaplama kaldırılacak, bitkiler kimyasallarla kurutulacak, ışıklıklar tamir edilecek, demir gergilerle tonoz sağlamlaştırılacaktır.
Kısaltmalar	DV: Duvar, K: Kubbe, KM: Kemer, TN: Tono, KP: Kapı boşluğu			

(Kaynak: Rölöve Yazara Aittir.)

Tablo 24. Başçavuş Hamamı Fiziksel Müdahale Önerileri-Batı Cephesi

Batı Cephe- Rölöve				
				
Yapı Kodu	Sorun Ve Sebebi	Sorun Türü	Restorasyon Tekniği	Müdahale Biçimi
DV1	Malzeme bozulması ve kaybı, kesit kaybı, toprak birikmesi, bitkilenme, sıva ve harçlarda parçalanma, uygun olmayan müdahale	Malzeme bozulması ve kaybı, niteliksiz müdahale	Temizleme, sağlamlaştırma, bütünleme, yenileme	Bitkiler kimyasallarla temizlenecek, malzeme kaybı özgün malzemeye tamamlanacak, kesit kayıpları doldurulacak, ahşap hatıllar yenilenecek, strüktürel çatlaklar kimyasal bağlayıcı takviyeli harçla enjeksiyon yapılarak sağlamlaştırılacaktır.
DV2	Malzeme bozulması ve kaybı, kesit kaybı, toprak birikmesi, bitkilenme, sıva ve harçlarda parçalanma, uygun olmayan müdahale	Malzeme bozulması ve kaybı, niteliksiz müdahale	Temizleme, sağlamlaştırma, bütünleme, yenileme	Boşalan harç ve sıvalar özgün malzemeye tamamlanacak, kesit kayıpları doldurulacak, strüktürel çatlaklar kimyasal bağlayıcı takviyeli harçla enjeksiyon yapılarak sağlamlaştırılacak, bitkiler kimyasallarla temizlenecektir.

DV3	Malzeme bozulması ve kaybı, kesit kaybı, toprak birikmesi, bitkilenme, sıva ve harçlarda parçalanma, uygun olmayan müdahale	Malzeme bozulması ve kaybı, niteliksiz müdahale	Temizleme, sağlamlaştırma, bütünleme, yenileme	Yıkılan duvar kısımları özgün yeni taşlarla doldurulacak, bitkiler kimyasallarla temizlenecek, boşalan harç ve sıvalar özgün malzemeyle tamamlanacak, kesit kayıpları doldurulacak, ahşap hatıllar yenilenecektir.
K1	Malzeme bozulması ve kaybı, kesit kaybı	Malzeme bozulması ve kaybı, , niteliksiz müdahale	Temizleme, sağlamlaştırma, bütünleme, yenileme	Strüktürel çatlaklar kimyasal bağlayıcı harçla enjeksiyon yapılarak sağlamlaştırılacak, malzeme kaybı özgün malzemeyle tamamlanacak, bitkiler kimyasallarla temizlenecek, demir gergilerle kubbe güçlendirilecektir.
K2	Malzeme bozulması ve kaybı, kesit kaybı	Malzeme bozulması ve kaybı, , niteliksiz müdahale	Temizleme, sağlamlaştırma, bütünleme, yenileme	Malzeme kaybı özgün malzemeyle tamamlanacak, bitkiler kimyasallarla temizlenecek, demir gergilerle kubbe güçlendirilecektir.
K3	Malzeme bozulması ve kaybı, kesit kaybı	Malzeme bozulması ve kaybı, , niteliksiz müdahale	Temizleme, sağlamlaştırma, bütünleme, yenileme	Malzeme kaybı özgün malzemeyle tamamlanacak, bitkiler kimyasallarla temizlenecek, demir gergilerle kubbe güçlendirilecektir.
K4	Malzeme bozulması ve kaybı, kesit kaybı	Malzeme bozulması ve kaybı, , niteliksiz müdahale	Temizleme, sağlamlaştırma, bütünleme, yenileme	Strüktürel çatlaklar kimyasal bağlayıcı harçla enjeksiyon yapılarak sağlamlaştırılacak, malzeme kaybı özgün malzemeyle tamamlanacak, bitkiler kimyasallarla temizlenecek, demir gergilerle kubbe güçlendirilecektir.
TN1	Malzeme bozulması ve kaybı, kesit kaybı	Malzeme bozulması ve kaybı	Temizleme, sağlamlaştırma, bütünleme, yenileme	Tüm bozulmuş sıva ve harçlardan tonoz temizlenecek, çatlaklar doldurulacak, özgün olmayan beton kaplama kaldırılacak, bitkiler kimyasallarla kurutulacak, ışıklıklar tamir edilecek, demir gergilerle tonoz güçlendirilecektir.
Kısaltmalar	DV: Duvar, K: Kubbe, KM: Kemer, TN: Tonoz, KP: Kapı boşluğu			

(Kaynak: Rölöve Yazara Aittir.)

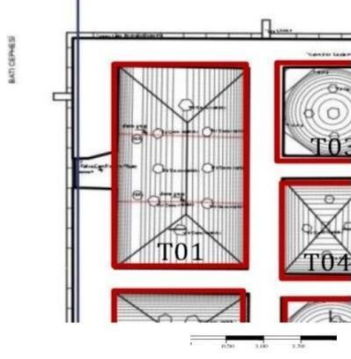
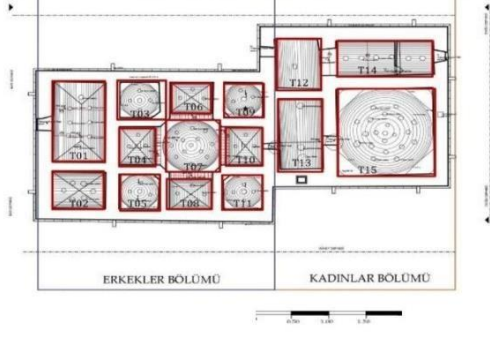
4.2. Üst Örtü Müdahale Önerileri

Sorunlar; hamamın çatısı kadınlar bölümünde sıcaklık mahal üstü 1 büyük kubbe ve 2 tonoz mevcuttur. Erkekler bölümünde sıcaklık mahal üzeri 1 büyük kubbe, 2 tonoz ve 8 küçük kubbe vardır. Kubbe ve tonozların üzerinde beton kaplama mevcuttur. Bu üst örtüde çimento sıvalı müdahaleler hamamın özgün görünümünü bozmuştur. Bitki ve ağaç oluşumu nedeniyle örtüde tahribat meydana gelmiştir. Ağaçların kök ve dalları taş ve tuğla malzemeleri yerinden oynatmış, yer yer derin çatlak ve deformasyonlara sebep olmuştur. Filgözü ışıklıklar beton çerçeve içine alınmıştır ve özgün değildir. Bu ışıklıklarda deformasyonlar vardır. Örtüdeki kuzey bölümünde muhdes duvar kalıntısı bulunmaktadır. Erkekler bölümü sıcaklık mahal kubbe etrafında bulunan sekizgen duvarda ağaç kökleri nedeniyle geniş çatlaklar oluşmuştur. Kadınlar bölümündeki sıcaklık mahalde bulunan tuğla bacada deformasyonlar vardır. Tromp, kemer ve tonoz açıklıklarında bulunan özgün dövmeye demir gergilerde paslanma ve duvarla birleşim yerlerinde deformasyonlar mevcuttur. Kubbe yığma olduğundan demir gergilerin duvarla birleşim yerlerinde malzeme kayıplarından

dolayı boşalmalar vardır.

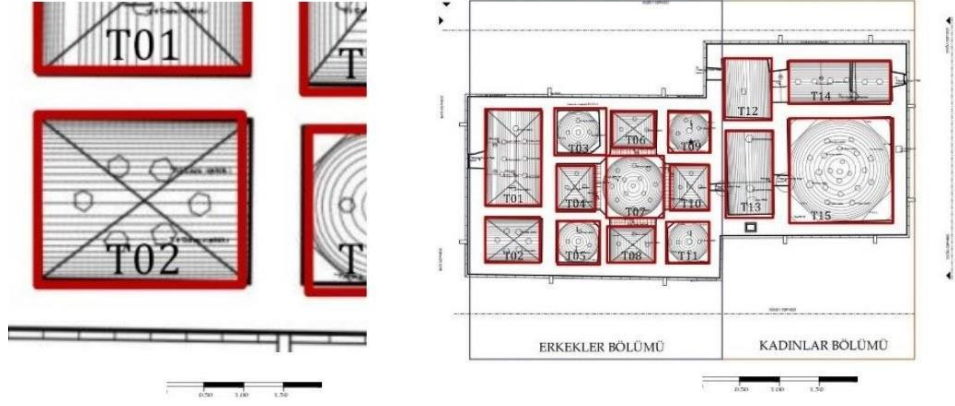
Önerilen müdahaleler; kadınlar bölümü sıcaklık mahallindeki büyük kubbenin kasnak duvarları kubbe üst seviyesine kadar, tüm kubbeyi kapatacak şekilde çıkmaktadır. Kasnak duvar örümünde kullanılan malzeme ve çimento içerikli harçtan dolayı bu kasnak kısmı özgün değildir ve buna ilaveten bu bölgedeki ağaç köklerinden dolayı kasnak kısmının büyük bir kısmının ağaç köklerinden arındırmak için sökmek gerekir. Bu nedenle özgün mimari boyutlarına uygun olacak şekilde kasnak yüksekliğinin duvar saçak seviyesinden 120 cm kadar yükseltikten sonra sonlandırılması ve kubbenin dışardan algılanır hale getirilmesi önerilmektedir. Bu kubbenin başlangıç seviyesinde planda sekizgen ahşap kuşakların tamamen çürümesinden dolayı, ahşap gibi çekme kuvvetini alacak, 120 cm yüksekliğine kadar olan kısmına 2 kat karbon tekstil donatı ve hidrolik kireç esaslı, basınç dayanımı 15 MPa olan güçlendirme harcı ile kuşaklama yapılması gereklidir. Tüm kubbe ve tonozların dış yüzeyleri doğal hidrolik kireç esaslı harçla sıvanacaktır. Erkekler bölümü sıcaklık mahal kubbesinde çekme dayanımını artırmak amacıyla 100 cm yüksekliğine kadar olan kısmına benzer olarak ancak 1 kat karbon tekstil donatı ve hidrolik kireç esaslı basınç dayanımı 15 MPa olan güçlendirme harcı ile kuşaklama yapılması önerilmektedir. Kubbe açıklığının çok büyük olmamasından dolayı, kadınlar sıcaklık kubbesinde yapılacak olan kasnak duvar örülmesine gerek duyulmamaktadır. Yapı çatısında kubbe ve tonozların dış yüzeyleri doğal hidrolik kireç esaslı harç ile sıvanmalıdır. Erkekler bölümü ılık bölümündeki tonoz tuğlalarındaki ileri derecede malzeme kayıplarının olması nedeniyle, basınç dayanımı tuğla malzemenin basınç dayanımına yakın hidrolik kireç esaslı basınç dayanımı en az 15 MPa olan güçlendirme harcı ile dolgu yapılması, daha sonra ise yine aynı malzeme ile sıvanması gerekir. Erkekler bölümü, küçük kubbe ve tonozlarda tonozun üst kotundan merkezine kadar olan düşey uzunluk (h) belirlenip, $211/3$ yüksekliğinde harçlı moloz dolgu yapılmalıdır. Kalan kısımda çatının su akış yönü meyili ve üst kaplama ile beraber oluşacak çatı formu gözetilerek belirlenecek yüksekliklerde pomza dolgu uygulanmalıdır. İncelenen hamamın üst örtü kubbe ve tonozların iç ve dış yüzeyi ile ilgili müdahale önerileri Tablo 25., Tablo 26., Tablo 27., Tablo 28., Tablo 29., Tablo 30., Tablo 31., Tablo 32., Tablo 33., Tablo 34., Tablo 35., Tablo 36., Tablo 37., Tablo 38, Tablo 39’da yer almaktadır.

Tablo 25. Başçavuş Hamamı Fiziksel Müdahale Önerileri-Üst Örtü T01 Mekanı

Erkekler Bölümü				
Soyunmalık ve Ilıklık - Rölöve		Anahtar Plan – Rölöve		
				
Yapı Ögesi Kodu	Sorun ve Sebebi	Sorun Türü	Restorasyon Tekniği	Müdahale Biçimi
TN-T01 Üst Örtü	Malzemede bozulma, harç ve derzlerde çatlama, toprak birikmesi, ışıklık üstü kapanması, beton sıva kullanımı, bitkilenme	Malzeme bozulması ve kaybı, niteliksiz müdahale	Temizleme, sağlamlaştırma, bütünleme, yenileme	Özgün olmayan beton kaplama kaldırılacak, bitkiler kimyasallarla kurutulacak, ışıklıklar tamir edilecek, demir gergilerle tonoz güçlendirilecektir. Tüm bozulmuş sıva ve harçlardan tonoz temizlenecek, çatlaklar doldurulacaktır.
TN-T01 İç Tavan	Malzemede bozulma, harç ve derzlerde çatlama, demir gergide paslanma	Malzeme bozulması	Temizleme, sağlamlaştırma, yenileme	İs, duman, yağmurdan sararan, küflenmiş kısımlar temizlenecek, dökülen kırılan tuğlalar özgün malzemeyle tamamlanacak, demir gergilerdeki paslar temizlenecek, boşalan derzler doldurulacak, tavanda oluşan bitkiler kimyasallarla kurutulacaktır.
Kısaltmalar: DV: Duvar, K: Kubbe, KM: Kemer, TN: Tonoz				

(Kaynak: Rölöveler Yazara Aittir.)

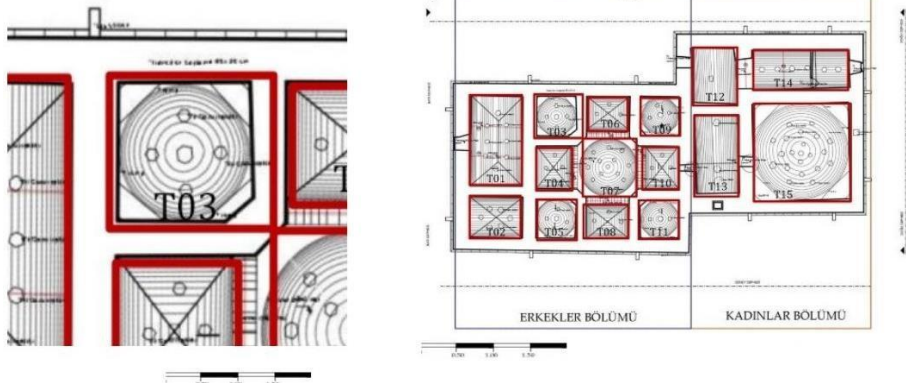
Tablo 26. Başçavuş Hamamı Fiziksel Müdahale Önerileri-Üst Örtü T02 Mekanı (Hela)

Erkekler Bölümü	
Hela - Rölöve	Anahtar Plan – Rölöve
	

Yapı Ögesi Kodu	Sorun ve Sebebi	Sorun Türü	Restorasyon Tekniği	Müdahale Biçimi
TN-T02 Üst Örtü	Malzemede bozulma, harç ve derzlerde çatlama, toprak birikmesi, ışıklık üstü kapanması, beton siva kullanımı, bitkilenme	Malzeme bozulması ve kaybı, niteliksiz müdahale	Temizleme, sağlamlaştırma, bütünleme, yenileme	Özgün olmayan beton kaplama kaldırılacak, bitkiler kimyasallarla kurutulacak, ışıklıklar tamir edilecek, demir gergilerle tonoz güçlendirilecektir. Tüm bozulmuş siva ve harçlardan tonoz temizlenecek, çatlaklar doldurulacaktır.
TN-T02 İç Tavan	Malzemede bozulma, harç ve derzlerde çatlama, dökülme, demir gergide paslanma	Malzeme bozulması ve kaybı	Temizleme, sağlamlaştırma, yenileme	Yağmurdan sararan, küflenmiş kısımlar temizlenecek, dökülen kırılan tuğlalar özgün malzemeyle tamamlanacak, demir gergilerdeki paslar temizlenecek, boşalan derzler doldurulacaktır.
Kısaltmalar: DV: Duvar, K: Kubbe, KM: Kemer, TN: Tonoz				

(Kaynak: Rölöveler Yazara Aittir.)

Tablo 27. Başçavuş Hamamı Fiziksel Müdahale Önerileri-Üst Örtü T03 Mekanı (Halvet)

Erkekler Bölümü	
Halvet - Rölöve	Anahtar Plan – Rölöve
	

Yapı Ögesi Kodu	Sorun Ve Sebebi	Sorun Türü	Restorasyon Tekniği	Müdahale Biçimi
K-T03 Üst Örtü	Malzemede bozulma, harç ve derzlerde çatlama, toprak birikmesi, ıslıklık üstü kapanması, beton sıva kullanımı, bitkilenme	Malzeme bozulması ve kaybı, niteliksiz müdahale	Temizleme, sağlamlaştırma, bütünleme, yenileme	Malzeme kaybı özgün malzemeye tamamlanacak, bitkiler kimyasallarla temizlenecek, demir gergilerle kubbe güçlendirilecektir.
K-T03 İç Tavan	Tuğla malzemede kırılma, dökülme, çürüme, harç ve derzlerde erime, kesit kaybı, demir gergide paslanma	Malzeme bozulması ve kaybı	Temizleme, sağlamlaştırma, yenileme	İs, duman, sulardan kaynaklı tüm bozulan malzeme temizlenecek, dökülen, kırılan tuğlaların yerine özgün malzemeye tamamlanacak, boşalan derzler doldurulacak, demir gergiler temizlenecek, tavandaki bitkilendirme kimyasallarla kurutulacaktır.
Kısaltmalar: DV: Duvar, K: Kubbe, KM: Kemer, TN: Tonoz				

(Kaynak: Rölöveler Yazara Aittir.)

Tablo 28. Başçavuş Hamamı Fiziksel Müdahale Önerileri-Üst Örtü T04 Mekanı (Eyvan)

Erkekler Bölümü	
Eyvan - Rölöve	Anahtar Plan – Rölöve

Yapı Ögesi Kodu	Sorun Ve Sebebi	Sorun Türü	Restorasyon Tekniği	Müdahale Biçimi
TN-T04 Üst Örtü	Malzemede bozulma, harç ve derzlerde çatlama, toprak birikmesi, ıstıklık üstü kapanması, bitkilenme	Malzeme bozulması ve kaybı, niteliksiz müdahale	Temizleme, sağlamlaştırma, bütünleme, yenileme	Strüktürel çatlaklar kimyasal bağlayıcı harçla enjeksiyon yapılarak sağlamlaştırılacak, malzeme kaybı özgün malzemeye tamamlanacak, bitkiler kimyasallarla temizlenecek, demir gergilerle kubbe güçlendirilecektir.
TN-T04 İç Tavan	Malzemede bozulma, harç ve derzlerde çatlama	Malzeme bozulması ve kaybı	Temizleme, sağlamlaştırma, yenileme	Bozulan malzeme yenilenecek, dökülen malzeme tamamlanacak, demir gergiler temizlenecek, derzler doldurulacak, detaylarla yenileme yapılacaktır.
Kısaltmalar: DV: Duvar, K: Kubbe, KM: Kemer, TN: Tonoz				

(Kaynak: Rölöveler Yazara Aittir.)

Tablo 29. Başçavuş Hamamı Fiziksel Müdahale Önerileri-Üst Örtü T05 Mekanı (Halvet)

Erkekler Bölümü	
Halvet - Rölöve	Anahtar Plan – Rölöve

Yapı Ögesi Kodu	Sorun ve Sebebi	Sorun Türü	Restorasyon Tekniği	Müdahale Biçimi
K-T05 Üst Örtü	Malzemede bozulma, harç ve derzlerde çatlama, toprak birikmesi, ışıklık üstü kapanması, bitkilenme	Malzeme bozulması ve kaybı, niteliksiz müdahale	Temizleme, sağlamlaştırma, bütünleme, yenileme	Strüktürel çatlaklar kimyasal bağlayıcı harçla enjeksiyon yapılarak sağlamlaştırılacak, malzeme kaybı özgün malzemeyle tamamlanacak, bitkiler kimyasallarla temizlenecek, demir gergilerle kubbe güçlendirilecektir.
K-T05 İç Tavan	Malzemede bozulma, harç ve derzlerde çatlama, boşalma, demir gergide paslanma	Malzeme bozulması ve kaybı	Temizleme, sağlamlaştırma, yenileme	Tüm bozulan sıvalar temizlenerek özgün malzemeyle tamamlanacaktır. Demir gergiler temizlenecek, dökülen malzemeler eklenecektir.
Kısaltmalar: DV: Duvar, K: Kubbe, KM: Kemer, TN: Tonoz				

(Kaynak: Rölöveler Yazara Aittir.)

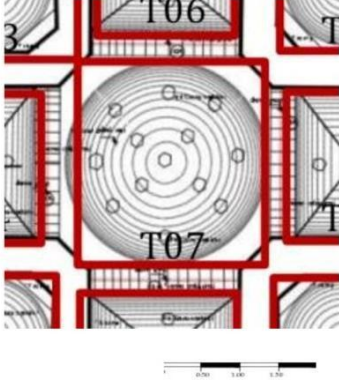
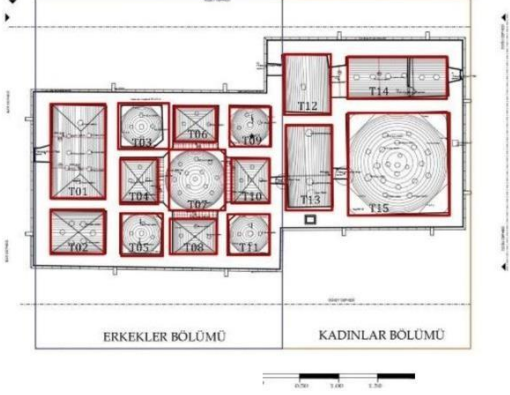
Tablo 30. Başçavuş Hamamı Fiziksel Müdahale Önerileri-Üst Örtü T06 Mekanı (Eyvan)

Erkekler Bölümü	
Eyvan - Rölöve	Anahtar Plan – Rölöve

Yapı Ögesi Kodu	Sorun ve Sebebi	Sorun Türü	Restorasyon Tekniği	Müdahale Biçimi
TN-T06 Üst Örtü	Malzemede bozulma, harç ve derzlerde çatlama, toprak birikmesi, ıslıklık üstü kapanması, bitkilenme	Malzeme bozulması ve kaybı, nitelsiz müdahale	Temizleme, sağlamlaştırma, bütünleme, yenileme	Tüm bozulmuş sıva ve harçlardan tonoz temizlenecek, çatlaklar doldurulacak, özgün olmayan beton kaplama kaldırılacak, bitkiler kimyasallarla kurutulacak, ıslıklıklar tamir edilecek, demir gergilerle tonoz güçlendirilecektir.
TN-T06 İç Tavan	Tuğla malzemede kırılma, dökülme, çürüme, harç ve derzlerde çatlama, boşalma, demir gergide paslanma	Malzeme bozulması ve kaybı	Temizleme, sağlamlaştırma, yenileme	Strüktürel çatlaklar kimyasal bağlayıcı harçla enjeksiyon yapılarak sağlamlaştırılacak, malzeme kaybı özgün malzemeyle tamamlanacak, demir gergilerle kubbe güçlendirilecektir.
Kısaltmalar: DV: Duvar, K: Kubbe, KM: Kemer, TN: Tonoz				

(Kaynak: Rölöveler Yazara Aittir.)

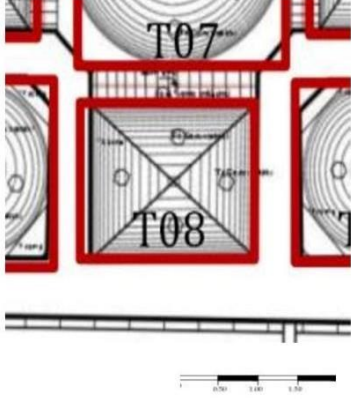
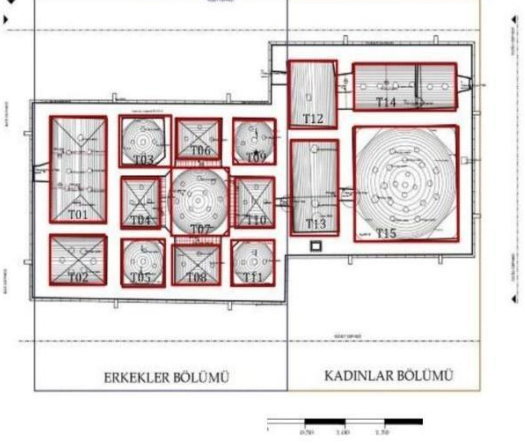
Tablo 31. Başçavuş Hamamı Fiziksel Müdahale Önerileri-Üst Örtü T07 Mekanı (Sıcaklık)

Erkekler Bölümü	
Sıcaklık - Rölöve	Anahtar Plan – Rölöve
	

Yapı Ögesi Kodu	Sorun Ve Sebebi	Sorun Türü	Restorasyon Tekniği	Müdahale Biçimi
K-T01 Üst Örtü	Malzemede bozulma, dökülme, harç ve derzlerde çatlama, toprak birikmesi, ışıklık üstü kapanması, bitkilenme	Malzeme bozulması ve kaybı, nitelsiz müdahale	Temizleme, sağlamlaştırma, bütünleme, yenileme	Strüktürel çatlaklar kimyasal bağlayıcı harçla enjeksiyon yapılarak sağlamlaştırılacak, malzeme kaybı özgün malzemeye tamamlanacak, bitkiler kimyasallarla temizlenecek, demir gergilerle kubbe güçlendirilecektir.
K-T01 İç Tavan	Malzemede bozulma, dökülme, harç ve derzlerde çatlama, demir gergide paslanma	Malzeme bozulması ve kaybı	Temizleme, sağlamlaştırma, yenileme	Demir gergilerle kubbe güçlendirilecektir. Strüktürel çatlaklar kimyasal bağlayıcı harçla enjeksiyon yapılarak sağlamlaştırılacak, malzeme kaybı özgün malzemeye tamamlanacak, sis, duman, nem ve sudan kaynaklanan yüzey kirlenmeler temizlenecektir.
Kısaltmalar: DV: Duvar, K: Kubbe, KM: Kemer, TN: Tonoz				

(Kaynak: Rölöveler Yazara Aittir.)

Tablo 32. Başçavuş Hamamı Fiziksel Müdahale Önerileri-Üst Örtü T08 Mekanı (Eyvan)

Erkekler Bölümü	
Eyvan - Rölöve	Anahtar Plan – Rölöve
	

Yapı Ögesi Kodu	Sorun ve Sebebi	Sorun Türü	Restorasyon Tekniği	Müdahale Biçimi
TN-T08 Üst Örtü	Malzemede bozulma, ayrılma, çatlama, harç ve derzlerde çatlama, toprak birikmesi, ıdııklık üstü kapanması, bitkilenme	Malzeme bozulması ve kaybı, niteliksiz müdahale	Temizleme, sağlamlaştırma, bütünlendirme, yenileme	Tüm bozulmuş sıva ve harçlardan tonoz temizlenecek, çatlaklar doldurulacak, özgün olmayan beton kaplama kaldırılacak, bitkiler kimyasallarla kurutulacak, ıdııklıklar tamir edilecek, demir gergilerle tonoz güçlendirilecektir.
TN-T08 İç Tavan	Malzemede bozulma, çürüme, küflenme, harç ve derzlerde çatlama, dökülme, demir gergide paslanma	Malzeme bozulması ve kaybı	Temizleme, sağlamlaştırma	Demir gergilerle kubbe güçlendirilecektir. Strüktürel çatlaklar kimyasal bağlayıcı harçla enjeksiyon yapılarak sağlamlaştırılacak, malzeme kaybı özgün malzemeye tamamlanacak, sis, duman, nem ve sudan kaynaklanan yüzey kirlenmeler temizlenecektir.
Kısaltmalar: DV: Duvar, K: Kubbe, KM: Kemer, TN: Tonoz				

(Kaynak: Rölöveler Yazara Aittir.)

Tablo 33. Başçavuş Hamamı Fiziksel Müdahale Önerileri-Üst Örtü T09 Mekanı (Halvet)

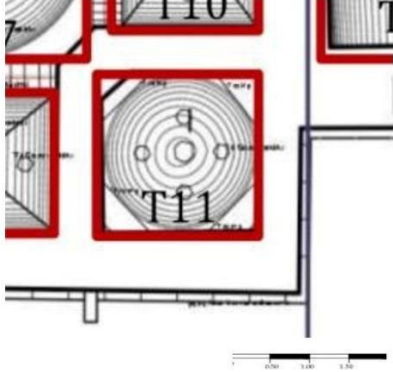
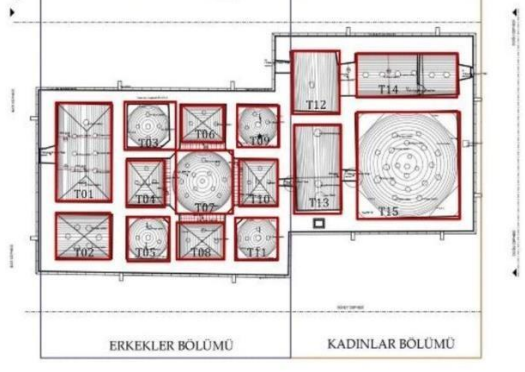
Tablo 34. Başçavuş Hamamı Fiziksel Müdahale Önerileri-Üst Örtü T10 Mekanı (Eyvan)

Erkekler Bölümü	
Eyvan - Rölöve	Anahtar Plan – Rölöve

Yapı Ögesi Kodu	Sorun ve Sebebi	Sorun Türü	Restorasyon Tekniği	Müdahale Biçimi
TN-T10 Üst Örtü	Malzemede bozulma, harç ve derzlerde çatlama, toprak birikmesi, ıdıklık üstü kapanması, bitkilenme	Malzeme bozulması ve kaybı, niteliksiz müdahale	Temizleme, sağlamlaştırma, bütünleme	Tüm bozulmuş sıva ve harçlardan tonoz temizlenecek, çatlaklar doldurulacak, özgün olmayan beton kaplama kaldırılacak, bitkiler kimyasallarla kurutulacak, ıdıklıklar tamir edilecek, demir gergilerle tonoz güçlendirilecektir.
TN-T10 İç Tavan	Malzemede bozulma, harç ve derzlerde çatlama, demir gergide paslanma	Malzeme bozulması	Temizleme, sağlamlaştırma	Strüktürel çatlaklar kimyasal bağlayıcı harçla enjeksiyon yapılarak sağlamlaştırılacak, malzeme kaybı özgün malzemeye tamamlanacak, yüzey temizlenecektir. Demir gergilerle kubbe güçlendirilecektir.
Kısaltmalar: DV: Duvar, K: Kubbe, KM: Kemer, TN: Tonoz				

(Kaynak: Rölöveler Yazara Aittir.)

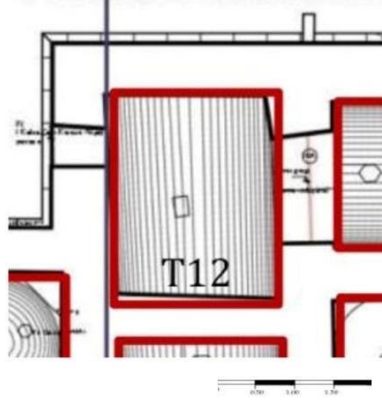
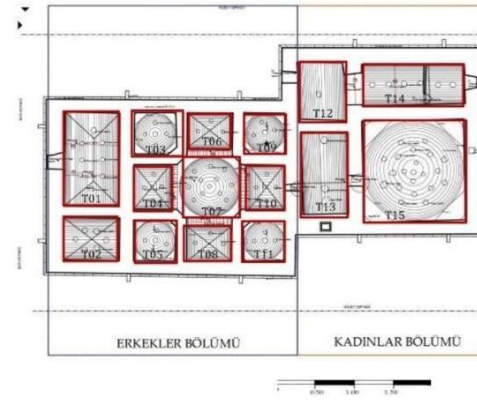
Tablo 35. Başçavuş Hamamı Fiziksel Müdahale Önerileri-Üst Örtü T11 Mekanı (Halvet)

Erkekler Bölümü	
Halvet - Rölöve	Anahtar Plan – Rölöve
	

Yapı Ögesi Kodu	Sorun Ve Sebebi	Sorun Türü	Restorasyon Tekniği	Müdahale Biçimi
K-T11 Üst Örtü	Malzemede bozulma, harç ve derzlerde çatlama, toprak birikmesi, ıdıklık üstü kapanması, Bitkilenme	Malzeme bozulması ve kaybı, niteliksiz müdahale	Temizleme, sağlamlaştırma, bütünleme	Malzeme kaybı özgün malzemeyle tamamlanacak, bitkiler kimyasallarla temizlenecek, demir gergilerle kubbe güçlendirilecektir.
K-T11 İç Tavan	Malzemede bozulma, harç ve derzlerde çatlama, demir gergide paslanma	Malzeme bozulması	Temizleme, sağlamlaştırma, bütünleme	Boşalan harç ve sıvalar özgün malzemeyle tamamlanacak, kesit kayıpları doldurulacak, strüktürel çatlaklar kimyasal bağlayıcı takviyeli harçla enjeksiyon yapılarak sağlamlaştırılacaktır. Demir gergi paslardan temizlenecektir.
Kısaltmalar: DV: Duvar, K: Kubbe, KM: Kemer, TN: Tonoz				

(Kaynak: Rölöveler Yazara Aittir.)

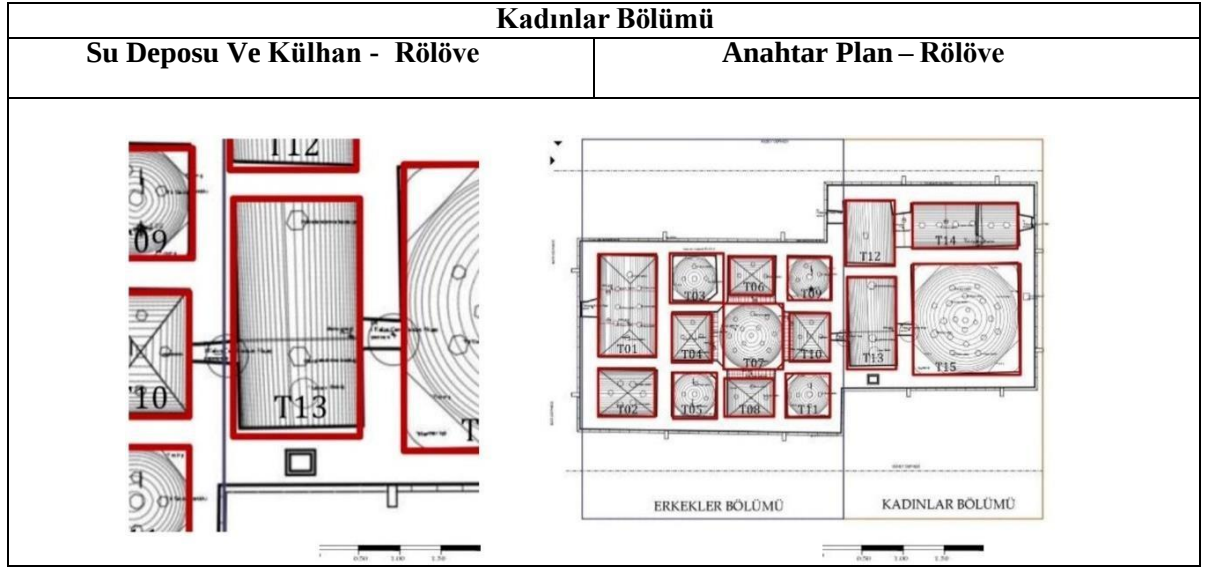
Tablo 36. Başçavuş Hamamı Fiziksel Müdahale Önerileri- Üst Örtü T12 Mekanı (Ilıklık)

Kadınlar Bölümü	
Ilıklık - Rölöve	Anahtar Plan – Rölöve
	

Yapı Ögesi Kodu	Sorun ve Sebebi	Sorun Türü	Restorasyon Tekniği	Müdahale Biçimi
TN-T12 Üst Örtü	Malzemede bozulma, harç ve derzlerde çatlama, toprak birikmesi, ıııklık üstü kapanması, bitkilenme	Malzeme bozulması ve kaybı, niteliksiz müdahale	Temizleme, sağlamlaştırma, bütünleme	Tüm bozulmuş sıva ve harçlardan tonoz temizlenecek, çatlaklar doldurulacak, özgün olmayan beton kaplama kaldırılacak, bitkiler kimyasallarla kurutulacak, ıııklıklar tamir edilecek, demir gergilerle tonoz güçlendirilecektir.
TN-T12 İç Tavan	Malzemede bozulma, harç ve derzlerde çatlama, dökülme, demir gergide paslanma	Malzeme bozulması	Temizleme, sağlamlaştırma, bütünleme	Malzeme kaybı özgün malzemeyle tamamlanacak, demir gergiler paslardan temizlenecek, demir gergilerle tonoz tavanı güçlendirilecektir. Strüktürel çatlaklar kimyasal bağlayıcı harçla enjeksiyon yapılarak sağlamlaştırılacaktır.
Kısaltmalar: DV: Duvar, K: Kubbe, KM: Kemer, TN: Tonoz				

(Kaynak: Rölöveler Yazara Aittir.)

Tablo 37. Başçavuş Hamamı Fiziksel Müdahale Önerileri-Üst Örtü T13 Mekanı (Su Deposu ve Külhan)

Yapı Ögesi Kodu	Sorun ve Sebebi	Sorun Türü	Restorasyon Tekniği	Müdahale Biçimi
TN-T13 Üst Örtü	Malzemede bozulma, harç ve derzlerde çatlama, toprak birikmesi, ıdııklık üstü kapanması, bitkilenme	Malzeme bozulması ve kaybı, niteliksiz müdahale	Temizleme, sağlamlaştırma, bütünleme, yenileme	Tüm bozulmuş sıva ve harçlardan tonoz temizlenecek, çatlaklar doldurulacak, özgün olmayan beton kaplama kaldırılacak, bitkiler kimyasallarla kurutulacak, ıdııklıklar tamir edilecek, demir gergilerle tonoz güçlendirilecektir.
TN-T13 İç Tavan	Malzemede bozulma, harç ve derzlerde çatlama, demir gergide paslanma	Malzeme bozulması ve kaybı	Temizleme, sağlamlaştırma, yenileme	Strüktürel çatlaklar kimyasal bağlayıcı harçla enjeksiyon yapılarak sağlamlaştırılacak, malzeme kaybı özgün malzemeyle tamamlanacak, demir gergilerle kubbe güçlendirilecektir.
Kısaltmalar: DV: Duvar, K: Kubbe, KM: Kemer, TN: Tonoz				

(Kaynak: Rölöveler Yazara Aittir.)

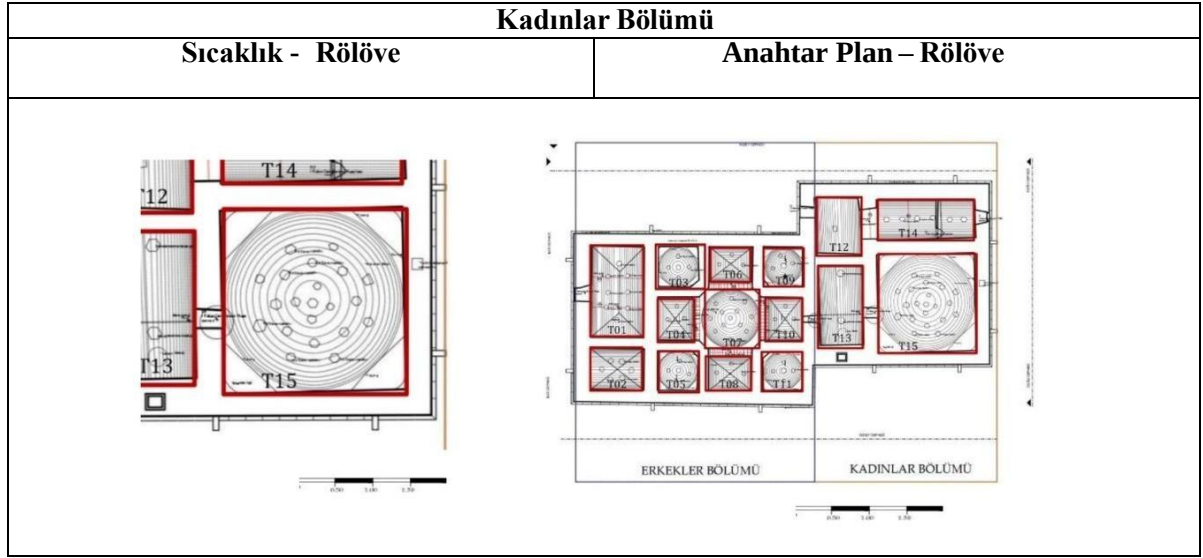
Tablo 38. Başçavuş Hamamı Fiziksel Müdahale Önerileri-Üst Örtü T14 Mekanı (Soyunmalık ve Hela)

Kadınlar Bölümü	
Soyunmalık ve Hela - Rölöve	Anahtar Plan – Rölöve

Yapı Ögesi Kodu	Sorun ve Sebebi	Sorun Türü	Restorasyon Tekniği	Müdahale Biçimi
TN-T14 Üst örtü	Malzemede bozulma, harç ve derzlerde çatlama, toprak birikmesi, ıdıklık üstü kapanması, bitkilenme	Malzeme bozulması ve kaybı, niteliksiz müdahale	Temizleme, sağlamlaştırma, bütünleme, yenileme	Tonozun yıkılan kısımları özgün tamamlanıp güçlendirilecek, bozulan sıvalar temizlenecek, bitkiler kimyasallarla kurutulacak, özgün olmayan betonlar temizlenerek kubbe sağlamlaştırılacak, ıdıklıklar yenilenecektir.
TN-T14 İç tavan	Malzemede bozulma, harç ve derzlerde çatlama, demir gergide paslanma	Malzeme bozulması	Temizleme, sağlamlaştırma, yenileme	Bozulan malzeme yenilenecek, dökülen malzeme tamamlanacak, demir gergiler temizlenecek, derzler doldurulacak, yenileme yapılacaktır.
Kısaltmalar: DV: Duvar, K: Kubbe, KM: Kemer, TN: Tonoz				

(Kaynak: Rölöveler Yazara Aittir.)

Tablo 39. Başçavuş Hamamı Fiziksel Müdahale Önerileri-Üst Örtü T15 (Sıcaklık)

Yapı Ögesi Kodu	Sorun ve Sebebi	Sorun Türü	Restorasyon Tekniği	Müdahale Biçimi
K-T15 Üst Örtü	Malzemede bozulma, harç ve derzlerde çatlama, toprak birikmesi, ışıklık üstü kapanması, bitkilenme	Malzeme bozulması ve kaybı, nitelsiz müdahale	Temizleme, sağlamlaştırma, bütünleme, yenileme	Strüktürel çatlaklar kimyasal bağlayıcı harçla enjeksiyon yapılarak sağlamlaştırılacak, malzeme kaybı özgün malzemeye tamamlanacak, bitkiler kimyasallarla temizlenecek, demir gergilerle kubbe güçlendirilecektir.
K-T15 İç Tavan	Malzemede bozulma, dökülme, harç ve derzlerde çatlama, demir gergide paslanma	Malzeme bozulması	Temizleme, sağlamlaştırma, yenileme	Yıkılan duvar kısmı özgün malzemeye tamamlanıp güçlendirilecek, bitkiler kimyasallarla temizlenecek, malzeme kaybı özgün malzemeye tamamlanacak, kesit kayıpları doldurulacak, strüktürel çatlaklar kimyasal bağlayıcı takviyeli harçla enjeksiyon yapılarak sağlamlaştırılacaktır.
Kısaltmalar: DV: Duvar, K: Kubbe, KM: Kemer, TN: Tonoz				

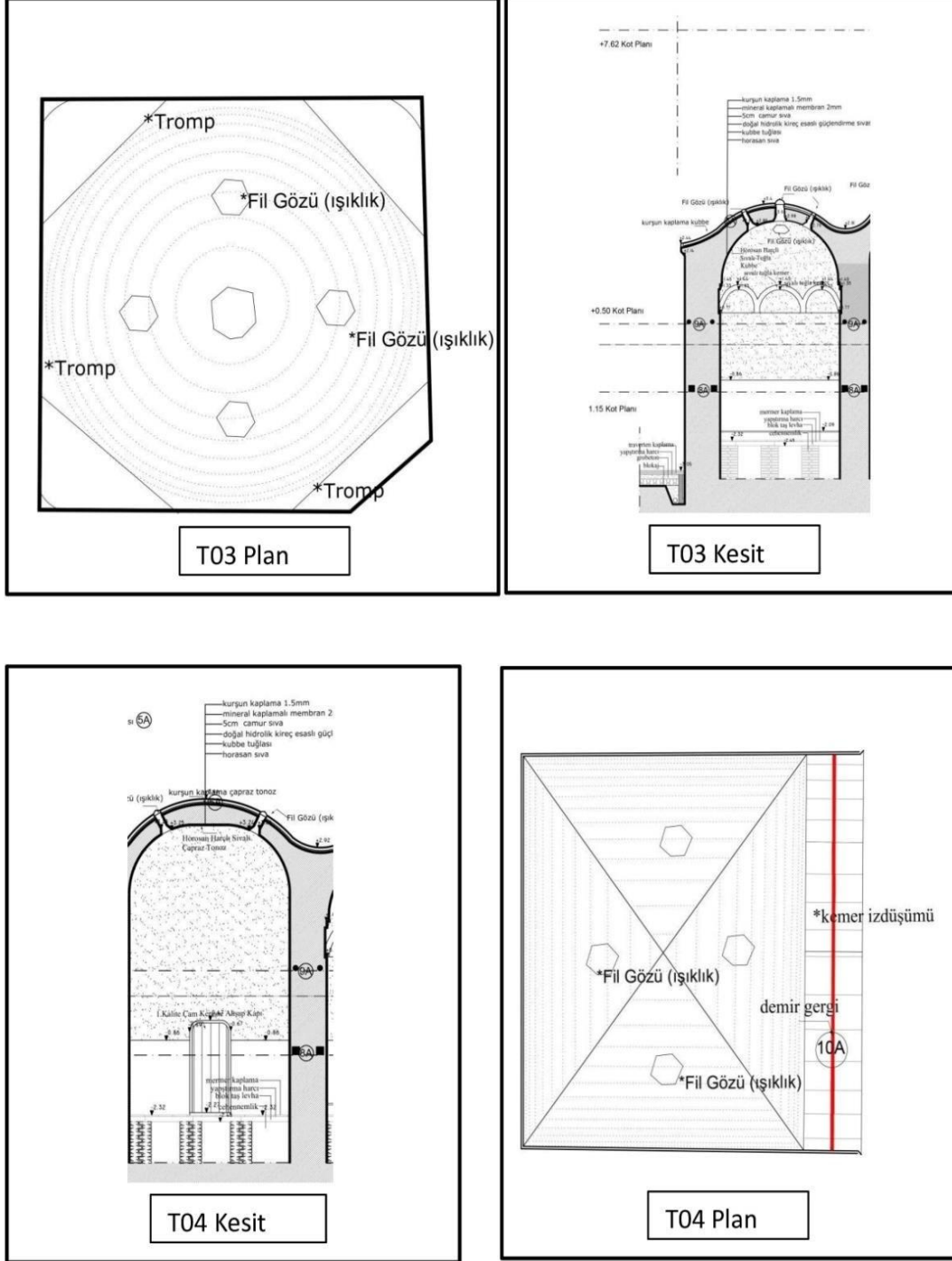
(Kaynak: Rölöveler Yazara Aittir.)

Bu hamamın restorasyon sonrası görüntüleri Ek-15'te verilmiştir.

5. Kaynaklar

- Acun, H. (1981). Yozgat ve yöresi Türk devri yapıları. *Vakıflar Dergisi*, 13, 635-715.
- Aygör, E. (2021). Konya Ereğli Rüstem Paşa Hamamı. *Turkish Studies-Social Sciences*, 16(1).
- Budak, E. (2018). *Erdoğan Budak Tarafından Çekilen “200 Yıllık Yanan Hamam” Videosu* <https://www.youtube.com/watch?v=nP1V1t3sxno>. Erişim:9 Aralık 2023.
- Eyice, S. (1976). *Osmanlı Mimarisinde Türk Hamamları*. İstanbul: Türkiye İş Bankası Yayınları.
- Eyice, S. (1997). Hamam. *Türk Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*, 15, 402–430, Türk Diyanet Vakfı Yayınları.
- Gedikli, R. (1993). *Trabzon Kenti Geleneksel Konutlarında Konut-Bahçe İlişkisi Üzerine Bir İnceleme* [Basılmamış Yüksek Lisans Tezi]. Karadeniz Teknik Üniversitesi.
- Göktaş Kaya, L. (2014). Osmanlı Hamam Mimarisine Karabük Eskipazar'dan Yeni Örnekler II. *Electronic Turkish Studies*, 9(10).
- Kalafat, M. (2022). *Anadolu Selçuklu Mimarisinde Tipoloji Problemleri (Camiler, Kervansaraylar, Hamamlar, Türbeler)* [Basılmamış doktora tezi]. Akdeniz Üniversitesi.
- Kutlu, M. (2022). Yozgat Tarihi Ve Kültürü. *Yozgat Arkeoloji Ve Sanat Tarihi* (Vol. 1, Pp. 339-360). Akçay Yayınları.
- Torun, F. K. (2024). Tarihi Hamam Yapılarının İç Mimari Bağlamda İncelenmesi: Kars/Merkez. *Social Sciences Studies Journal*, 9(114), 8122-8134.
- Web Tabanlı Görseller, *Yozgat Başçavuş Hamamı Tarihi Çevresi, Uydu Görünümü*. Wikipedia, Retrieved from <https://tr.wikipedia.org/wiki/Yozgat> (Erişim tarihi 8 Kasım 2023) and Google Maps, Retrieved from <https://g.co/kgs/MmbxBjr> (Erişim tarihi 8 Kasım 2023).

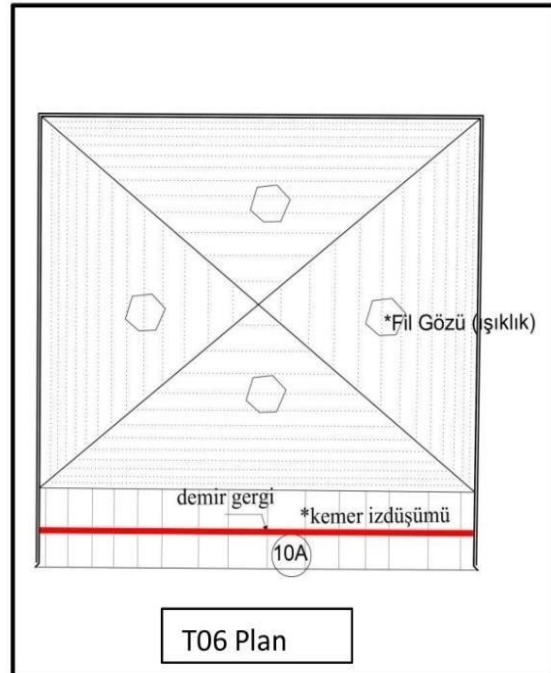
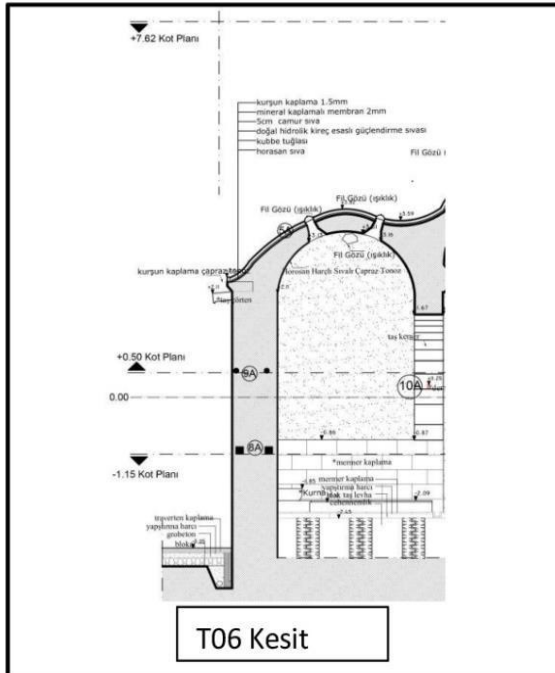
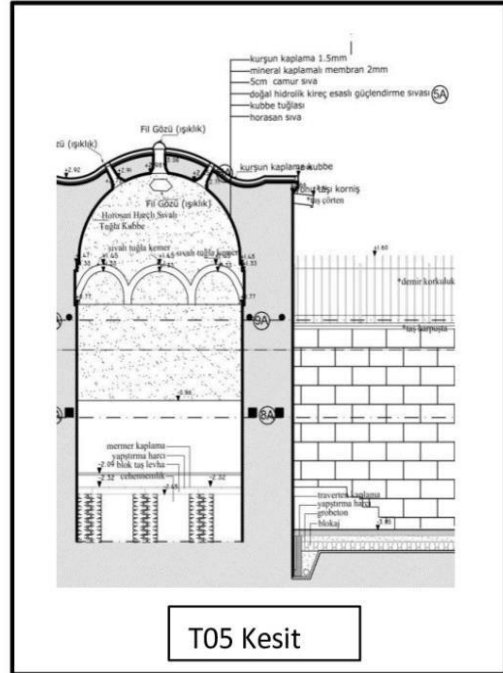
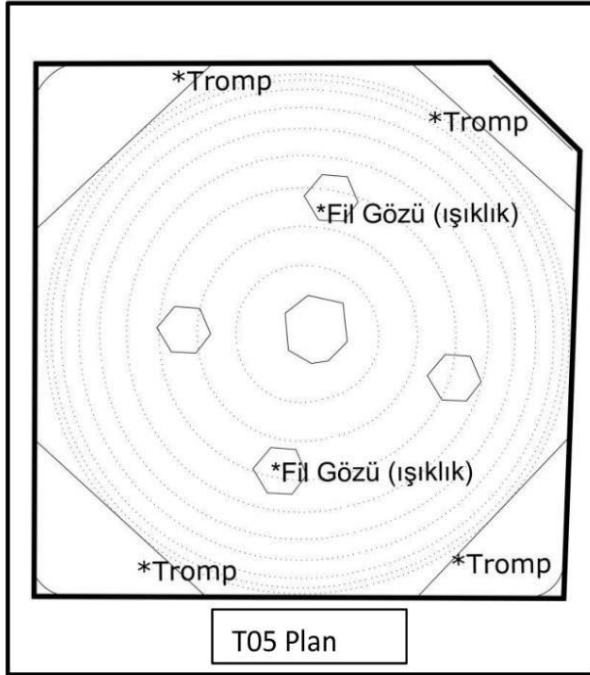
ERKEKLER BÖLÜMÜ

(Kaynak: Rölöve Yazara Aittir.) **Ek-13.** Yozgat Başçavuş Hamamı Erkekler Bölümü Detayları-Rölöve Ö:1/50

(Kaynak: Rölöve Yazara Aittir.)

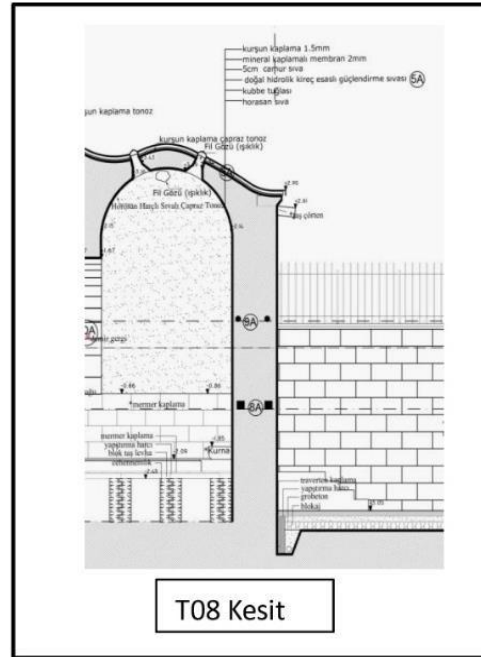
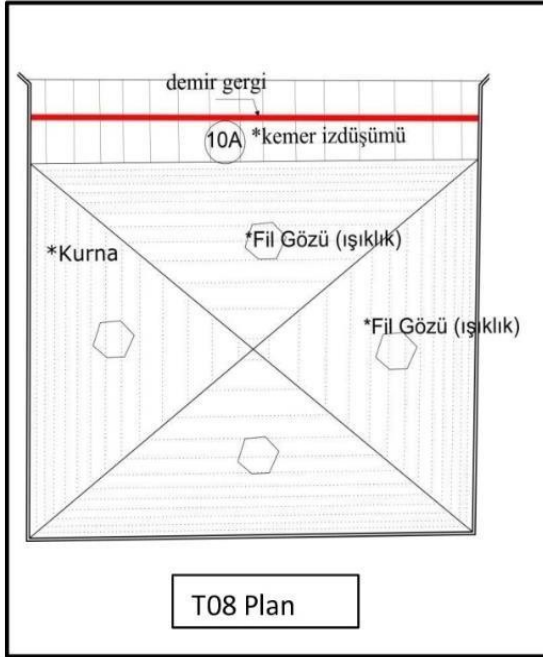
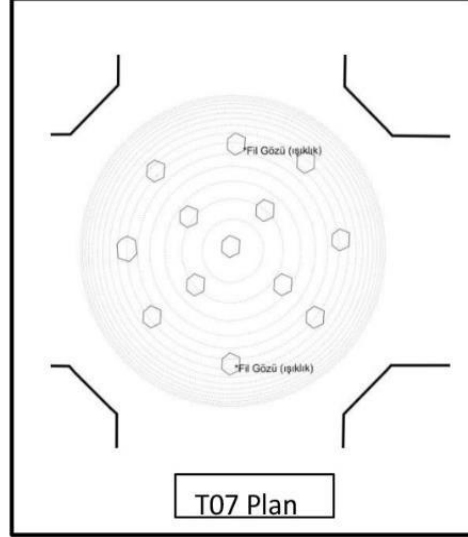
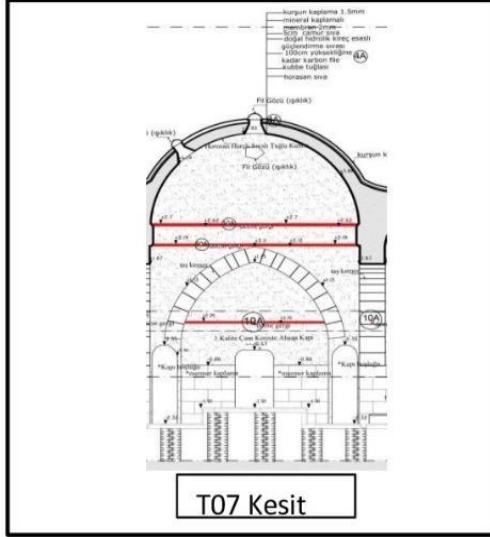
ERKEKLER BÖLÜMÜ

(Kaynak: Rölöve Yazara Aittir.)

Ek-3. Yozgat Başçavuş Hamamı Erkekler Bölümü Detayları-Rölöve Ö:1/50

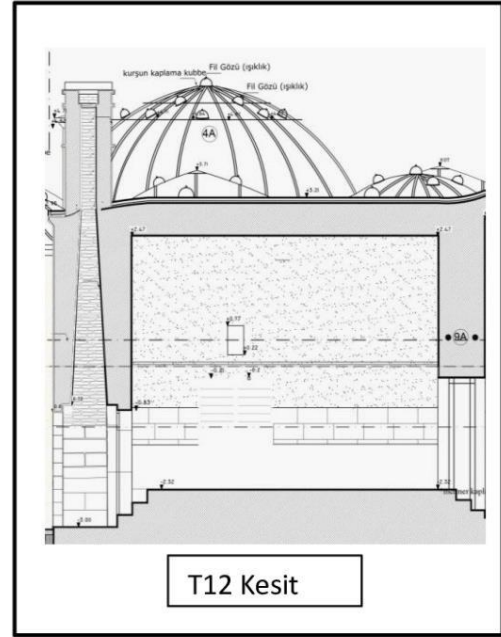
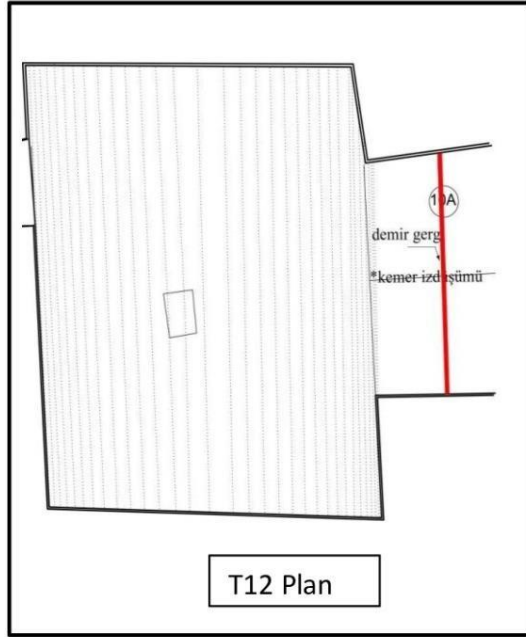
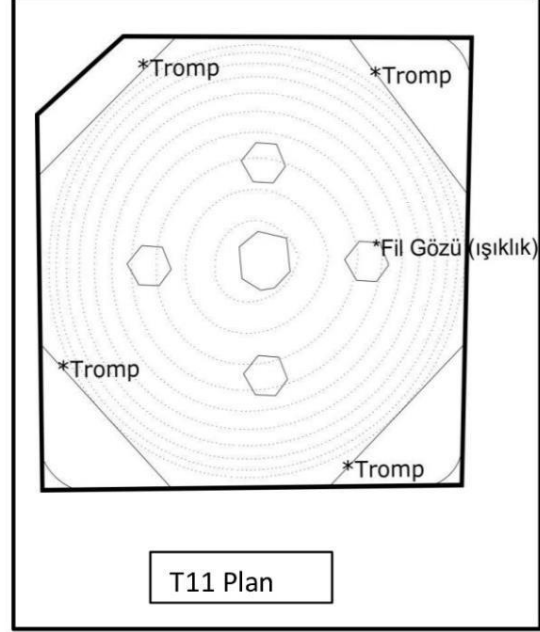
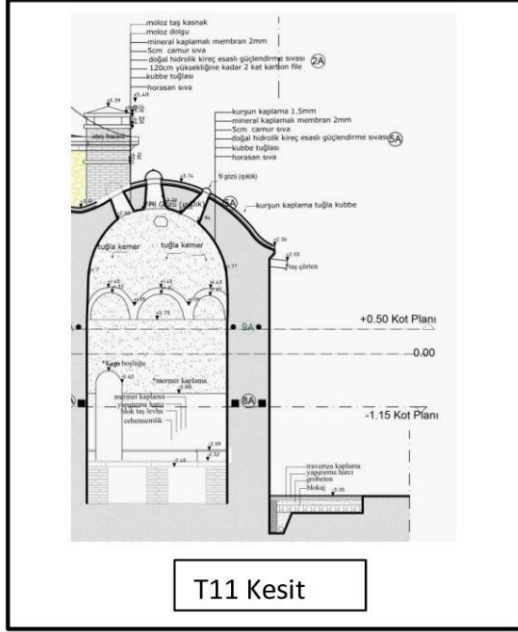
ERKEKLER BÖLÜMÜ

(Kaynak: Rölöve Yazara Aittir.)

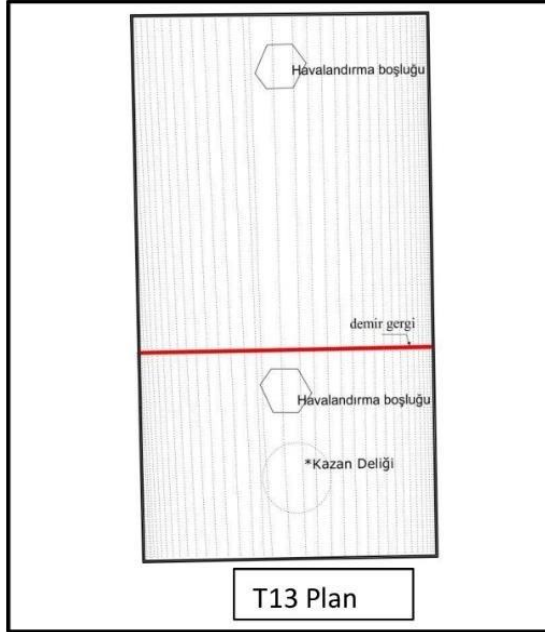
Ek-5. Yozgat Başçavuş Hamamı Erkekler-Kadınlar Bölümü Detayları- Rölöve 1/50

ERKEKLER-KADINLAR BÖLÜMÜ

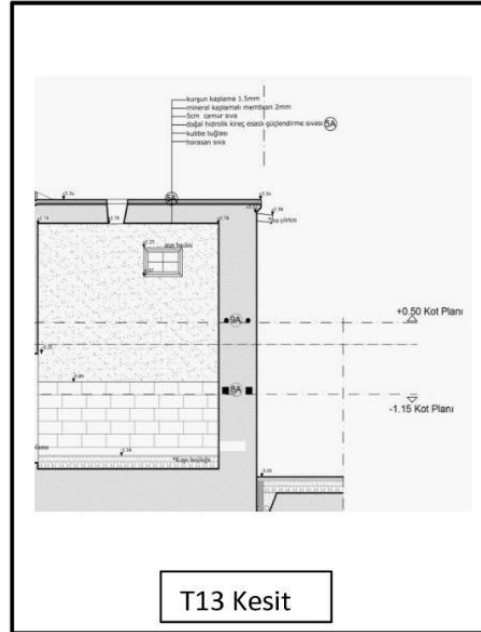

(Kaynak: Rölöve Yazara Aittir.)

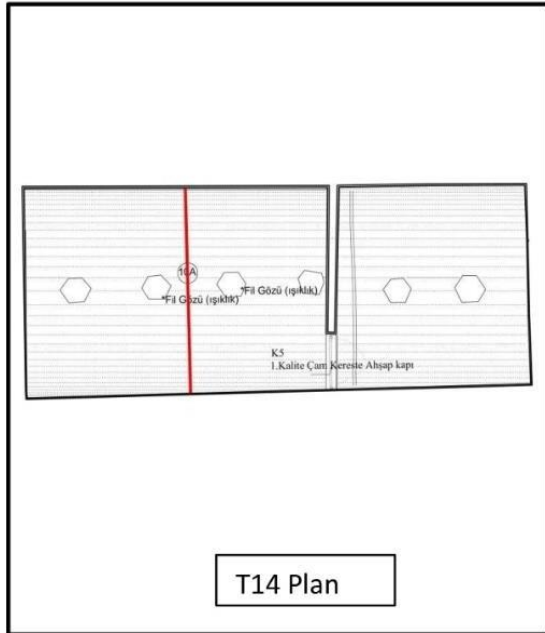
KADINLAR BÖLÜMÜ

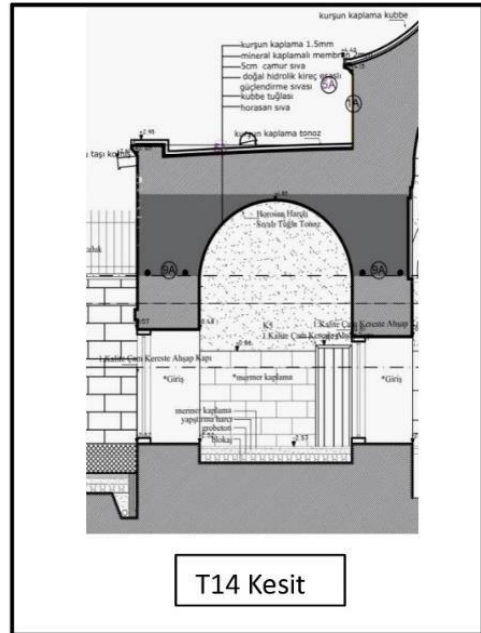
T13 Plan

T13 Kesit

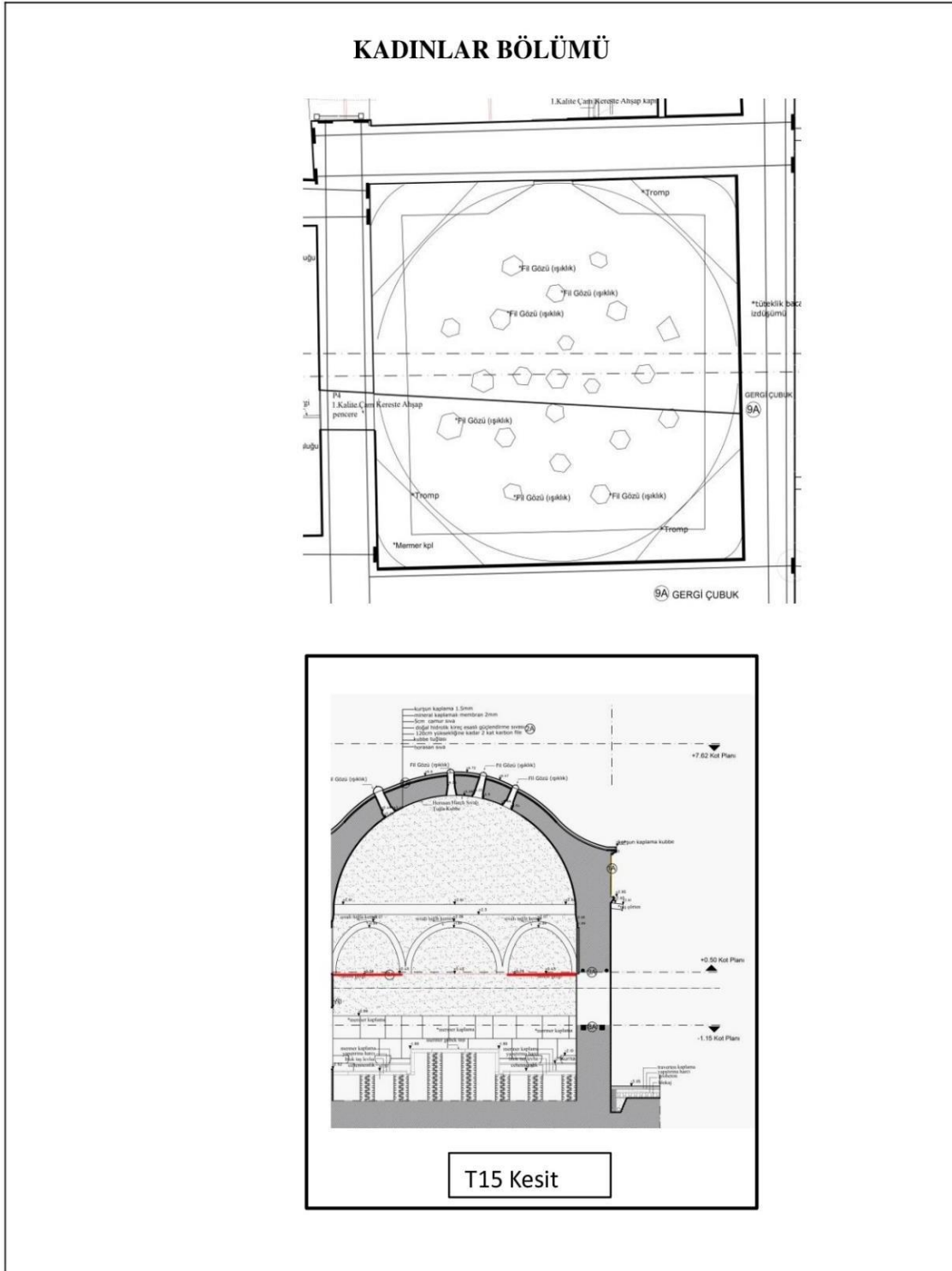
T14 Plan

T14 Kesit

(Kaynak: Rölöve Yazara Aittir.)

Ek-7. Yozgat Başçavuş Hamamı Kadınlar Bölümü Detayları-Rölöve Ö:1/50

(Kaynak: Rölöve Yazara Aittir.)

HAMAMIN DOĞU CEPHESİ DUVAR DETAYI Ö:1/50

The drawing shows a cross-section of the East Wall of the Hamam. The wall is constructed from rough stone and brick. The roof is a dome structure. The drawing includes elevation markers and labels for various components.

Labels and Elevation Markers:

- Kursun kaplama tonoz (Lead cladding cornice)
- KOT (Level)
- +2.85
- +2.65
- +2.25
- +2.25
- +1.57
- +0.64
- +3.05
- taş çörtlen (Stone cornice)
- 1. Kalite Çam Keresio Ahşap pencere (Quality Cedar Keresio Wood window)
- Moloz Taş + tuğla almasıık Duvar (Rubble Stone + brick wall)
- 11A

(Kaynak: Rölöve Yazara Aittir.)

Ek-9. Yozgat Başçavuş Hamamı Dışından Görüntüler- Erkekler Bölümü Giriş

(Kaynak: Fotoğraflar Yazara Aittir.)

Ek-10. Yozgat Başçavuş Hamamı Kadınlar Bölümü Üst Örtü-Duvar

(Kaynak: Fotoğraflar Yazara Aittir.)

Ek-11. Yozgat Başçavuş Hamamı Dışından Görüntüler

(Kaynak: Fotoğraflar Yazara Aittir.)

Ek-12. Yozgat Başçavuş Hamamı Dışından Görüntüler-Külhan Giriş Yönü

(Kaynak: Fotoğraflar Yazara Aittir.)

Ek-13. Yozgat Başçavuş Hamamı Dışından Üst Örtü-Erkekler Bölümü

(Kaynak: Fotoğraflar Erdoğan Budak Arşivi, 2018)

Ek-14. Yozgat Başçavuş Hamamı Dışından- Kadınlar Bölümü Giriş Yönü

(Kaynak: Fotoğraflar Yazara Aittir.)

Ek-15. Yozgat Başçavuş Hamamı Restorasyon Sonrası Görselleri (Dış Görünüş),

YOZGAT BAŞÇAVUŞ HAMAMI'NDA RESTORASYON SORUNLARI

CEPHE VE ÜST ÖRTÜ İNCELEMESİ

